

3/09/24

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ నవంబరు నెల 19-వ తేది బుధవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, కార్తికమాస బహుళ అష్టమి త.

No. 194

సంచిక ౧౯౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు' మంచిమందు

అన్ని గొప్పవారితో వేలకు వేలు యోగ్యతావ్రతములు పొందియున్నది వంశభాగ చీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

శలసెప్పుల మాన్పును, బాధాపుబొట్ల బాపును,
సర్పపు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును బాపుల దాపుమాపును.
వగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

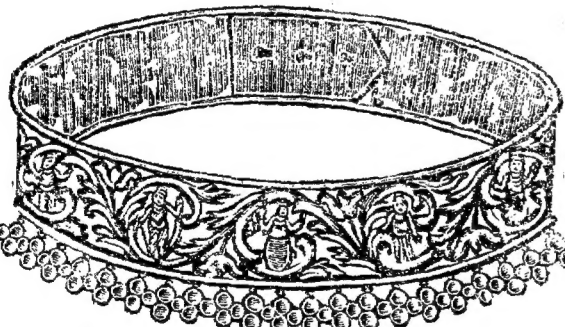

ఈమందును దుద్దగానే చెమట కట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి డహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసెను.
విజేతములలో కూడి వాడుచున్నారు.

వక-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

అలస్యము చేయక ఒక దఫా మా ప్రదర్శన కాలకు వచ్చి పరిశీలింపుడు. 1842

నాగవత్తులు

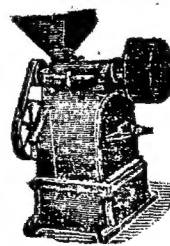
ఇవి 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు
ఆ నెక మో సవరలలో నవనాగరికమునకు తగినటు
లేయారుచేయుదును. పాతికాపరక అంగుళము
మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము చెడల్పువరకు
చేయవచ్చును. వీటికి తరుగుసహా మజారి ర్పు 25
లు మొదలు ర్పు 85 లు వరకు గలదు. పుష్కరా
గములు, పట్టెకంపులు, కత్తములు మొదలగునవి

చర్చినవాటికి ప్రత్యేకముగా సామ్యు యియ్యవలెను. అన్ని రకపు వెండిసవరములంగారు ఎగలు, పామానులు ప్లాకు
లో సిద్ధముగానున్నవి. ఒకసారి వచ్చి ఒక చిన్న ఉరువునుమావద్ద తీసిన మానవ్యకము మీకు తెలియును.

మాచి లేవిత్తపు 172 ఫుటల క్యాటలూగు 1-కి ర్పు 1.

ఉల్లుడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, వైవాబజారుకోడు, మదరాసు.

మెషిన్లు అమ్మకము

1. క్రొత్త 16 గుట్టముల పవరుగల హోరన్సువి యింజను.
2. క్రొత్త 12 గుట్టముల పవరుగల బెట్టి యింజను.
3. నుంచి నకెండుహోండు 20-25 గుట్టముపవరెగల ఆక్రాయుడుపైపు, హోరన్సువి యింజను.
4. బెట్టి వైకుహల్లు పాలివర్లతో సహా నెం 1 న్ను 7 శ్చు.
5. క్రొత్త 18 అంగులము వేగముగల షేపింగుమెషిన్.
6. 14 అంగులము డైయూమిటరుగల, వర్టికల్, పిండిమల్లు.
7. క్రొత్త 12 అడుగులు $\times 8\frac{1}{2}$ అంగులం స్క్రాఫ్, కట్టింగ్, లేట్సు, యింకా వుపయోగించిన 12 అడుగుల \times
10 అంగులం, 12 అడుగుల $\times 10\frac{1}{2}$ అంగులం లేట్సులున్న ఉన్నవి.
8. ఉపయోగించిన 50 గుట్టము పవరుగల, బ్లాట్స్కో, 65 గుట్టము పవరుగల, రప్తకు, ప్రాప్తకు, క్రూడా
యిలు యింజను, (బొంబాయి ప్లాకులోగలవి.)
9. ఉపయోగించిన 20 గుట్టము పవరుగల, మర్షలు, డబ్బిలు, సిలిండరు, పోర్టబిలు, స్ప్రింగ్, యింజను. (కర్
కత్తా ప్లాక్కులోగలదు.) మాయొక్కధరలు మిక్కిలి తక్కువ, వచ్చిమాడుము.

"ఒక సకండాండు 82 గుట్టము పవరుగల హోరన్సు వి పాతైపు యింజను. రెండు చక్రములుగలదు."

బి. డి. బెట్టి అండు కంపెనీ, 8, నెంబుదానువీధి, చెన్నపురి.

వల్లింగుటన్ సి నీ మా,

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

15.11.24 శనివారమునుండి 21.11.24 లేది శుక్రవారమువరకు

యూనివర్సల్ జ్యూయల్ గ్రాత్రిది 8 వ సీరీస్.

ది లెదర్ ఫుష్షర్స్ రెండవవారము

ఆరోసు గొప్పసీరియల్ 49 దినముల కథ

శేవా ఎన్ఫర్ కృత్యములు చాడతగినవి. 2 వ వారము.

విద్యార్థులు కావలెను

మోటారు బండిని నడుపుటకును, మెకానిజం
నేర్చుకొనగోరు విద్యార్థులు ఈ దిగువవిలాసమునకు
వ్రాసిన లేలుగు ప్రాస్పెక్టు యినాముగా పంప
బడును.

The Principal, Sri Ram Motar School
(Govt. Recognized)
1/28 Muker Nallamuthu Street,
G. T. Madras

క ఫ చింతామణి

వాత, పిత్త, క్లేష్మ, ఉబ్బసములు, దీర్ఘవస్థలు, క్షయ,
రక్తక్షయ, క్వానకొశము, గొంతుకనము కశ్యేకత్తై పుష్కలు,
యశము, ఒగ్గు, శరీరము శుష్కించుట, పిత్తసంధికరించి నోటి
నీకూరుట, అజీర్ణము, అరుచి ఎన్ని విధముల, గుంజకొన్నను కఫ
ము బయటపడకుండుట మేఘరంజని మొదలగు కఠిన బాధలకు
ఆమోఘముగా బాతేసి జీవితము సుఖ ప్రవహుగా జేయును.
గ్యారంటీగా నెలకు సరిపడుముందు రు. 4.0.0. పక్షమునకు రు.
2.0.0. వారమునకు రు. 1.0.0. వి.పి. ఖర్చులుజేరు.
మును 100 యోగ్యతాపత్రికలు గల కేటలాగు యివారు.
యం. సుబ్బారెడ్డి, ప్రొవైయిటరు,
రెడ్డి అండుకో గోపాలపురం, కొత్తపేట

ఇది రాను రాను మిక్కిలి ప్రబలమగుచున్నది. ఎందుకు? సుప్రసిద్ధమైన వెల్లర్సుగ్రాండు సర్క్సు

ఎస్టబ్లిష్మెంట్, మద్రాసు
SHELLAR'S GRAND CIRCUS ESPLANADE, MADRAS.

ఏలనగా సాధారణమైన వాటికంటెను కొన్ని ముఖ్యమైన ప్రదర్శనములను ప్రదర్శించుటకు తగు శ్రద్ధ వహించుచున్నాము. ఎవరుగాని మా సర్క్సును జరిగే మార్గముగానే ప్రవేశించి ప్రదర్శించ బడుచున్నదని తెలుపదు.

ప్రతిదినము రెండు ప్రదర్శనములు

సాయంత్రం గం॥ 5-30 నిమిషములకు — రాత్రి గం॥ 9-30 నిమిషములకు

రెండు ప్రదర్శనములను మిక్కిలి అపూర్వమైనవి, అద్భుతమైనవి

12 సం॥ కంటెను లోబడినవారిలకు అన్ని తరగతి వలకు మాటికి మాత్రము సగముచార్జి తీసుకొనబడును.

ఆకెట్టు ధరలు:— ర్య. 3, 2, 1, గాలిరి ల. 0—8—0 సి. రామానుజం, మేనేజరు.

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

1591

వైరెక్సు

ఒక్కటే ఆమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినీరును, ఆరోగ్యమునుపొందిన లెక్కలేనంతమంది ఈ యోగ్యతాపత్రక నిచ్చియున్నారు. అందువల్లనే

వైరెక్సు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది

రహస్యమైన బొమ్మలములకాదు. ఫారములవాసిన పంపబడును.

బుడ్డి 1-కి ధర ర్య 0-18-0

సి. ఫి. చార్జి తో సహా ర్య 1-2-0.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd.
CALCUTTA

మిక్కిలి జనానురంజకమైన
గుడ్డలకు పేయ నబ్బు
డాన్ డేని
తప్పక కొనుగ.

“ఇ స నా వే లి” ని మలేరియాకు వాడుటవలన

ప్రపంచమందున్న మలేరియాగల జిల్లాలయందు అంతటను ఆమోఘమైన గుణ మిచ్చుచున్నదను పేరు వానికి గోరియో. ఈ యావధముయొక్క నివాసానికి దీని గుఱించి వైద్యనిపుణులే అంగీకరించి యున్నారు. క్రైస్తవ తత్వమునకు కొంతకాంతిచేయును. అట్టి జాగాలలో “ఇ స నా వే లి”ని వాడి పూర్తిగా గుణముకలిగినట్లు దుబావుగలదు. మలేరియాకు ఇది సద్బోధమయిన ప్రసిద్ధి చెందినది.

బిడ్డలకు ప్రవరూపముగావచ్చు “ఇ స నా వే లి”ను వాడవలెను.

(1521)

ఇండియా, బర్మా, సింగపూరు సోల్ వే జెంట్లు,

Gorio Ltd, Post Box 159, Fort, Bombay.

ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాపీఠము

కొత్తూరు-కళామాత్రము-గోదావరీతీరము

ప్రథమప్రచురణము

మావిద్యాపీఠమున వైకుంఠరేఖాదళి జరుగుచుండు శతశాస్త్రపరిషత్తు యథాపూర్వముగా జరుగగలదు. ఈసంవత్సరము ముఖ్యోత్సవ జనవరి 1 వ తేది ఆయినది. పరీక్షార్థులందఱును, పుష్కలము 2 బుధవారం వాటికి రావలయును. మార్గ దీర్శకు ౧౫ వాటికి దరఖాస్తులు పంపవలయును. మహారాజాభిషేకమున కాల్వానువా రందఱును సదనముగా ముఖ్యోత్సవ రూపాయి పారితోషిక మియ్యబడును. నూటయిరువదియొక్క చుంది మాత్రమే దానికి గావలసియుండును. ముందుగా వచ్చిన వారికి మాత్రమే యందరకాళము దొరకును. దశమిలో బరీక్ష లన్నియు ముగియును. ఇతిపూర్వమువలె కాదు. అంతకు మించివచ్చిన పరీక్షార్థులకు బరీక్షలు జరగవు. పరీక్షలు జరగనిది పారితోషికములు జడయనేరదు. పారితోషికము లన్నియు ద్వాదశిలోనే పరిసమాప్తమగును. వేదవిద్యార్థులందరిని దశమి వాడే పరీక్షించుదు. ఆవాడుదయమున కీయధ్యాపకులందరును దమతమ విద్యార్థులను తీసికొని రావలసియుండును. పరీక్షా ప్రణాళికయు, పరీక్షవర్తమును డెలుపు పుస్తక మచ్చువేయబడినది. ఎలయువారు వ్రాసిన బడయగలరు. ఈసంవత్సరము సంస్కృతపరీక్షలలో మిహంసశాస్త్రమునకు గూడా ప్రాధికా బరీక్ష కేర్పాటు చేయబడినది.

ఆంధ్రపరీక్షలు

ఆంధ్ర సాహిత్య సుధానిధి, చక్రవర్తి పరీక్షలుగాక శతశాస్త్రమునగూడ సుధానిధిపరీక్షయొక కేర్పాటుచేయబడినది. హిందూధర్మప్రచారమునకై సామర్థ్యము స్థాయింపు పరీక్షగూడా యొక్కటి తెలుగుననే నిర్వహించబడినది. దానికి ధృవీకృతపరీక్షయని పేరు. ఆంధ్ర పరీక్షార్థులందరునుగూడ వైమార్గదీర్శకు ౧౫ వాటికి దరఖాస్తులు పంపవలయును. ఆంధ్రపరీక్ష నీయదలచువా రందరును దరఖాస్తుతో నొక రూపాయి యనుము పంపవలయును.

నిజమితమైన పరీక్షా గ్రంథము లన్నిటియందును గృతార్థులైనవారు మాత్రమే పారితోషికమున కర్హులుగా మందురు. తప్పిపోయినవారు తా మేయేగ్రంథములయందు పరీక్షలో తప్పిపోయి, యాగ్రంథములలో మాత్రమే మరల పరీక్ష నీయవలసియుండును.

తల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావు.

కురుగంటి సీతారామయ్య.

బీహారుదేశపు గవర్నరుగారు

గింధి నగరపాలిశుభ్యసంఘము సనాన్యాసవత్ర ముసించెను

లోపిలంబి, నవంబరు 17:—గింధినగరమందు మునిసి పాలిటీవారు బీహారురాష్ట్రపు గవర్నరుగారగు సర్ హెన్రీ పీలరుగారికి సన్మానపత్రమర్పించిరి స్వేతాంబర, దిగంబర జైను మతగుఱులు. పరున్ నాథమందు గవర్నరుగారికి సన్మానపత్రముల నర్పించిరి. స్వేతాంబర జైనుసంఘమువారికి సమాధానము చ్చుచు గవర్నరుగారు రిట్లు ప్రసంగించిరి. స్వేతాంబర జైనుల సంఘము చెదర్చిగాకపోయినను ప్రభుత్వమునందు వారికి పలుకుబడి లోబడులేదు. ఎల్లజీవరాసుల యొడలను యీసంఘమువారుజూపు కృపయు, ప్రేమయు, సానుభూతియు ప్రశంసార్హమైనది. సాంఘిక పోరాటములు, అంతర్వైమనస్కములు వాతిమతభేదములు, అంతరంగిక భేదములే దేశముపీడింప బడుచున్న యీ దేశము స్వేతాంబరులు నిరాడంబరమైన నట్టియు, సంత్సృష్టికరమైన నట్టియు జీవనముగడుపు రాష్ట్రీయమునం దల్లకల్లోలము జేయకుండెదరని గవర్నరుగారు చెప్పిరి. ఉభయజైను శాఖల వానిని విభేదములను పాటింపక నుండవలయునని గవర్నరుగారు దర్శించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

పంజాబుగవర్నరుగారు

విందుపకు వచ్చుట

లోహోరు, నవంబరు 17:—తన కుమారుని వివాహ మహోత్సవముయందున ఓలియోకారియాలో ఉద్దేశము ఆహుత్ భానుగారిచే నీయబడిన విందునకు పంజాబుగవర్నరుగారువచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

గాంధీదాసు ఒడంబడిక నిరాకరింపబడెను

16 వ సవరణ:—గాంధీదాసు ఒడంబడిక నిరాకరింపబడెను. నిన్న మధ్యాహ్నమునను నేటి ఉదయమునను మాట్లాడుచున్న నొద్దనున్న మున్సిపల్ కమిషనరులలో జరిగిన. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారి ప్రభుత్వ ప్రతినిధి వంగదేశ నిర్బంధములు ఖండింపబడెను. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారి ప్రతినిధియొక్క అంగీకారము గాంధీదాసు ఒడంబడిక నంగీకరింపవలెనను తీర్మానము పేగి పోయెను.

ప్రతినిధులయొక్కలు

ప్రతినిధులుగా నుండగోరువారి సంఖ్య నియమిత సంఖ్య 29 కంటె నెక్కువ గానున్నందున తాలూకా లవారిగా నెన్నుకొనిరి. పంచమ ప్రచారకు లగు శ్రీ దున్నా కమలాధారిగారిని ప్రతినిధిగా నెన్నుకొని జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రయాణాధిభిరుల నిమిత్తము రెండు గ్రాం టుచేసియుండిరి. బ్రహ్మజ్యోతుల లక్ష్మీనరసింహుగారును దు ప్పూరి నుబ్బుమ్మగారును శ్రీప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడిరి. గజరాజేంద్రకుమార్ శ్రీయుత జీవలాలగారినికూడ నెన్నుకొ నుట గమనార్హము. శ్రీయుతులు లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావు, శేత్రకంటి శ్రీనివాసశాస్త్రిగారుకూడ నెన్నుకొనబడిరి.

బెంగాలునిర్బంధములు

జిల్లాకాంగ్రెసుకార్యదర్శి యగు శ్రీయుత కళా వెంకట్రావు గారి కిది విషయము నుపపాదించిరి. “వంగకాష్ట్రమునందు ప్రభుత్వమువారు సాగించుచున్న నిర్బంధవిధానమునకు తగిన అవసరముకాని ఆధారముకాని లేదని నమ్ముచు అట్టివాడి ప్రభుత్వమువారు స్వరాజ్యపక్ష ప్రాబల్యము నణచుటకుగాను చేయు ప్రయత్న ము ని విశ్వ సింధువు ఈ ప్రభుత్వచర్యల నీనభవారు గర్హించుచున్నారు.”

శ్రీ గోపాల్ కృష్ణ శాస్త్రిగారు తీర్మానమునకు ప్రతిహే లముగా మాట్లాడుచు ప్రభుత్వవిధానమునెడలనే మన యస మ్మతిని మనము ప్రపంచమునకు వెల్లడిచేసినప్పుడు ప్రభుత్వము వారియొక్క ప్రత్యేకనిరంకుశచర్యను ఖండించుటలో వర్ధము లేదని చెప్పిరి. ఇద్దరుతప్ప తీర్మానమును మిగిలినవారెల్లరు అంగీకరించినందున తీర్మానము నెక్కెను.

గాంధీదాసు ఒడంబడిక

గాంధీదాసు ఒడంబడిక నంగీకరించుచు అవసరముగ స్వల్పవార్షికుల చేసిన చేయవచ్చునని శ్రీమాచిమంచి లక్ష్మీనర సింహారావుగారు తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానముపై చర్చ అనవసరమని శ్రీకళా వెంకట్రావుగారు ప్రతిపాదించ నది అధిక సంఖ్యకులచే త్రోసివేయబడెను. పిమ్మట తీర్మాన మునకు శ్రీయుత కళా వెంకట్రావుగారు సవరణను ప్రతి పోదించిరి. సవరణయొక్క సారాంశ మేమన:—

ఒడంబడికను సామాన్యముగా నంగీకరించుచు ప్రత్యేక సమయముల మాత్రమేగాక యెల్లవేళల ఖద్దరు ధరింపవలె ననియు, హిందూదేశపుటకు బదులు ఖద్దరు అని యుండవలయు ననియు చందాగా స్వయముగా వడికిననూలునే నిర్ణయింపవలె ననియు అభిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు నిశ్చయముగా ప్రకటింపవలెను.

సవరణను శ్రీయుత అంకరాజు శంకరరావుగారు బల పరచిరి. శ్రీధమనిపాటి సత్యనారాయణగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. శ్రీమొసలికంటి తిరుమలగారు తీర్మానమును సవరణను త్రోసివేయవలె ననిరి. శ్రీయుత మద్దూరి శివరామ కృష్ణయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచుచు కొలది నిమిషము లుపసవ్యసించిరి. కాంగ్రెసుపక్షము నెరవేర్చునపుడు మాత్రమే ఖద్దరును ధరింపవలెనని యనుటలో ప్రస్తుతము ఖద్దరునే నిత్య ము ధరించనివారిని కొన్ని సమయములందు కట్టునట్లుచేయు టకు తోడ్పడునని నెలవిచ్చిరి. శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణ య్యగారు తీర్మానమునకు సవరణకు వ్యతిరేకముగా ప్రసంగిం చుచు గవర్నరు మెంటు వారు మనవారలను నిర్బంధించి ఆరాచియేటకు ప్రయత్నించుచున్నపుడు సహాయ నిరాకరణమును విరమింపవలెనని చెప్పటలో మనము క్రతను వెల్లడించుట యగుననియు, సిద్ధాంతములలో తీవ్రభేదము లున్న పక్షము రాజీపక్షముల అసంభవమనియు చెప్పిరి.

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు అలహాబాదు రాజీనుండి తొలివారి రాజీనామ గాయముల రాజీపక్షములకు కాని నిర్వహ్య మును సమర్పించి ప్రాచార్యమునైన నీ సమ సందర్భముల యువకుల ిభాగిలతో సంబంధము లేదనియు, గాము మహాత్మాగాంధీ

రాజమహేంద్రవరం

తాలూకా బోర్డు

విద్యాశాఖ జమాఖర్చులు

(స్వకీయ విలేఖరి)

ధవిశేషరము, నవంబరు 15:— రాజమహేంద్ర వరము తాలూకాబోర్డు ప్రాథమికవిద్యావిషయమున 1923-24 సం. లో యావత్తుజమయిన రూ 1,96,455-4-5 యావత్తు ఖర్చులను రూ. 1,71,275-11-6 అయి 1924-25 సం. ప్రారం భమునకు రూ 25,179-8-11 నిలవయుండెను. ఇందు 1922-23 1923-24 సం. బాపతు వసూలైన విద్యపన్ను రూ 52,212 లు. 1923-24 సం. ప్రారంభమున నిల్వ రూ 478. శేషించిన దంతయు గవర్నరు మెంటువారు సబ్సిడీలుగాను, ఉపాధ్యాయుల అల్లచెన్నులుగను, గ్రాంటులుగాను, బిల్డింగులకును యిచ్చి నది. ఆ సంవత్సరములో ఉపాధ్యాయుల జీతములు అల్ల చెన్నులు ప్రయిపెండ్లు పీ నీ కి ఖర్చు అయిన మొత్తము రూ 188,818-12-10. బిల్డింగుల మరమ్మతులకు రూ 4,998 లు. బిల్డింగుల కొత్తపనులకు రూ 2,885-12-0 లను ఖర్చు అయ్యెను.

1924-25 సం.పు రివెన్యూ బడ్జెటు

ప్రకారము రూ 2,19,561-8-4 మొత్తము జమకొం దను రూ 2,9,318 లు మొత్తము ఖర్చులకొందను చేయబడి రూ 8,5,427-12-8 సంవత్సరాంతమునకు నిల్వమాపింప బడెను. గత సం॥ బాపతు రూ 8,918-7-2 లను యీ సం॥ బాపతు రూ 47,055-14-1 మొత్తము రూ 55,974-5-3 విద్యాపన్నుగా జమకట్టబడెను. బోర్డువారు జనరల్ రివిన్యూ నండి యిచ్చెడిది రూ 19,786 లు. శేషించినది గవర్నరు మెంటు వారు యిచ్చే వివిధ గ్రాంటులు.

ఖర్చులు:—ఉపాధ్యాయుల జీతములకు రూ 1,21,228. ఇతర అల్లచెన్నులు ప్రయిపెండ్లు రూ 58,864. కొత్తబిల్డింగులకు రూ 4,000.

1925 - 26 సం॥ బడ్జెటు.

ప్రకారము విద్యాపన్ను రూ 47,058, గవర్నరు మెంటు వారు సమానంగా యిచ్చెడిది రూ 47,056, 11 వారు యేపే ట యిచ్చెడిది రూ 70,165, అయిదు XII బాలికాపాఠశాలలకు రూ 6,222, గవర్నరు మెంటు సబ్సిడీ రూ 8,918, XII వారి నలన పెంపొరేరి అల్లచెన్నులకు రూ 17,184, బోర్డువారు జనరల్ రివిన్యూనుండి విద్యాపండుకు యిచ్చెడిది రూ 19,786, సం॥ ప్రారంభపు నిల్వ రూ 25,427-12-8, మొత్తము రూ 2,46,814-12-8 జమగాను, రూ 2,20,586 లు ఖర్చుగాను అంచనా వేయబడి సం. అంతవఱకు నిల రూ 26,228-12-8 లు చూపింపబడెను.

ఖర్చులు:—మాస్టర్ జీతములు రూ 1,21,228; కాపీకే షన్ మెం॥ అల్లచెన్నులు రూ 49,64 (ప్రైవేటు 80 మందిని ట్రైనింగుకు పంపుటకు రూ 5,244; ప్రయాణములకు 200 రూ. గ్రాంటులు రూ 500; బహుమతులు రూ 850) కొత్త స్కూళ్ళు 36 ము జీతములు, అడ్మిన్. సామానులు వగైరా రూ 11,000 ఇంటి అడ్మిన్. (కొత్తబిల్డింగుల కట్టట మరమ్మతులు, మనిఅర్ధరక్షకమును సామానులు వగైరా రూ 88,794.

ఈ బడ్జెటు నేటి మధ్యాహ్నము ధవిశేషరములో జరి గినబోర్డు మీటింగులో అంగీకరింపబడెను.

ఈ తాలూకాబోర్డు క్రింద మొత్తము 268 పాఠశాలలు స్పవి. అందు 199 బాలికలకు, 25 బాలికలకును, 15 మహా ముద్దీయలకును, 28 అడింగులకును, 6 రాత్రి పాఠశాలలను.

గారికప్పులలో నొకరనియు, అయినను ప్రస్తుత గాంధీదాసు ఒడంబడిక తనకు సమ్మతము కాదనియు, తీర్మానమునకును, సవరణకును వ్యతిరేకము మనియు నెలవిచ్చిరి.

కోటుకు పెట్టగా సత్యధిక సంఖ్యకులచే తీర్మానము, సవరణ రెండును త్రోసివేయబడెను.

విద్యుత్తుగారు

విద్యుత్తుగారి మరణమునకు సభ్యులు విషాదమును తెలియుచు తీర్మానించిరి. అధ్యక్షు ఠి తీర్మానమును పెట్టగా సభ్యులందరు నిలబడి ఏకగ్రీవముగా నామోదించిరి.

సుబ్రహ్మణ్యంగారి రాజీనామా

సభ్యు లేక గ్రీవముగా కొరించున శ్రీయుత సుబ్రహ్మ ణ్యంగారు తమ యధ్యక్షక పదవి కిచ్చిన రాజీనామా నుకడపంపా ఠి మకొనిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

వీరబ్రహ్మణ్యులు. ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య 785 గురు. అందు 126 గురు ప్రైయింగును కాలేదు.

వైద్య సహాయము

17-10-24 తేదీని కాననగళవారు వైద్యసహాయము ని మిత్తము రూ 50,564 లు గవర్నరు మెంటు ఖర్చుపెట్టటకు ముం జారుతేరిరి. ఆసామ్యులలోనుండి ఖర్చుపెట్టటకు 220 గ్రామ ములలో కొత్తగా చికిత్సలయములు ప్రైవేటు మెడికల్ ప్రాక్టీసనర్లచేత స్థాపింపజేయించి వారిద్వారా అవసరముగు రీతులకు ఉచితముగ చికిత్సజేయించుచు వైద్యులకు కొంతభన సహాయముచేయు నిశ్చయింపుచు తాలూకాబోర్డుయొక్క సల వలకై 22-10-1924 తేదీగల నె 1522 రుగల జి. ఓ. బ్యా చేయబడెను. జిల్లామెడికల్ ఆఫీసరుగారు రాజమహేంద్రవ రము తాలూకాలో సీతానగరమునందును రాజగరమునందు ను, రాజోలు తాలూకాలో ఆలేయపురము, గోపాలపురము, గవ్వవరము, మోరీగ్రామములందును చికిత్సలయములు స్థాపిం పవలసినదని సలహాల పంపించిరి. మ-రా-రా-శ్రీ దువ్వూరి వెం కశేశ్వరుగారు అమలాపురము తాలూకాలో ఆసలే మాన్యము చేయుట న్యాయముకాదనియు బాగుండలేదనియు, అమలాపు రము తాలూకాలో అయిలంకు పోలవరములోను ఉప్పలగుప్త ములోను రెండు చికిత్సలయములను స్థాపింపవలసినదనియు, తీర్మానమును పెట్టిరి. చాల చిన్నయైన విదవ రాజోలు తాలూ కాలో అంతర్వేదిపాలెమునందును ఆలేయపురమునందును రెండుచికిత్సలయములను, మెడికల్ ఆఫీసరు సలహాప్రకార ము రాజమహేంద్రవరము తాలూకాలో రెండు చికిత్సలయ ములను, అమలాపురము తాలూకాలో నిలండు పోలవరము ఉప్పలగుప్తము గ్రామములలో రెండు చి కి త్సలయములను ఈ ఆరు గు గాక మరి యొకటి కూడ కాంక్షతోచేయవలసినదని కోరుచు, అట్లు అంగీకరిం చినయెడల రాజోలుతాలూకాలోని గోపాలపురమునందు దొడ్డి స్థాపించుమని ప్రభుత్వమును కోరవలసినదనియును ఉన్న తీర్మా నమును బోర్డువారు అంగీకరించిరి.

కావలెను

జక గొప్ప ఇండియన్ కంపెనీకి పెట్రుబడి పెట్టుకట్టి భాగ ధులు కావలెను. మూలభనము పూర్తిగానే కరించబడును. నెల 1 కి రూ. 1000 లు లాభము తప్పక దొరకును. మర్యాదగల క్లితివంతులనూత్రమే దరఖాస్తులను పంపునవలెను. C/o Andhrapatrika Post Box NO. 212 MADRAS

అతివరముల బలహీనతచే గలిగిన మూత్రసంబంధమైన వ్యాధులకు అత్యద్భుత నివారణ

విదేశములందు ఉద్యోగము చేయుటచే గలి గిన అతివరముల బలహీనతచే నాకుండిన మూత్ర సంబంధమైనవ్యాధిని ప్రస్తుతము మద్రాసు, బారి షాచు, అర్రీనియన్ షాధిగో, నెం 72 గృహము సంఘంకు పండిత స్వామి శ్రీనివాసాయ్యంగారు అతి స్వల్పకాలములోనే బాగుచేసిరి. చికిత్స పొందినతరువాత నాకు కొత్తపుష్టి, వటుత్వము గలిగినది. పండితులవారికి అనేక వందనములు. వారు మిక్కిలి చతురతతోను, జయముతోను భగ్యసింహుచున్న ఆయుర్వేదవైద్యమునకు గొప్ప తోడ్పాటి, ప్రతిష్ఠలు గలిగినది.

ఇతర వైద్యులచే కుదరదని వదలివేయ బడిన అతిమూత్రవ్యాధిచే కలిగిన కఠినమైన రాచకరుపును పండితులవారు మిక్కిలి జయప్రద ముగా బాగుచేయుటను నేను స్వయముగ్గా చూచితిని. వ్యాధులచే పీడించబడుచున్న ప్రజ లకు సహాయము చేయుటకై పండితులవారికి దీరాయువు నొసంగవలెనని భగవంతుని ప్రార్థించె దనుట.

డీ. డి. ప్రకాశం,

డీ. సి. ఎ. డి. పి. సి. ఆర్. పి. ఎఫ్. సి. ఇంక మొదట అధీను, మద్రాసు. 17-11-24.

నారి సలహాకట్టుము రూ 15-0-0

మహాత్ముల కలకత్తాలో స్వాగతము

(ప్రజల యత్నాహము)

సి. యస్. ఆంధ్రాసుగారు యావారపు ఎంగుఇండియాలో నిట్లు ప్రాయశ్చయము:-

గాంధీమహాత్ముడు యాచార్య కలకత్తా పట్టణమునకు బోయినపుడు నేనుగూడ అతడునుండు భాగ్యము గల్గెను. బహిరంగంబయియు మహిమనందముల చాల యెక్కువగ నుండెను. ప్రజామణులెక్కువ నేమి జనునామోయని భయముగా నుండెను. చాకాలలో గూడ నింత యత్నాహము ప్రయత్నము. కార్మికులు మహాత్ముని తమ మిత్రులగు భావించి ఆయన చుట్టును ముగిరి.

కార్మికులను మహాత్ముని విచ్చినపుడు నేను స్వయముగ తనగాను దానుగానింట్లు మహాత్ముడు విడిచినచోట పరిశుద్ధమగు భక్తిని గనుగొను భాగ్యము గల్గెను. రోజంతయును ఢిల్లీలోని బెజ్జే మహాత్ముని దర్శనమును బొందగోరవచ్చు జనసామాన్యములు అంతకుండును. ఈవిధముగ అమాత్యుల ప్రేమకును మహాత్ముడు దానిని జూడగా మనసున కపారంబున గట్టును గదా!

గాంధీమహాత్ముడు కార్మికులను స్వాగతమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు మామూలు అనవసరపు అభినందనల మాని సరాసరి అగలవిషయమును గూర్చియే ముచ్చటించిరి. కలకత్తా పట్టణము సౌధమయనుని ప్రసిద్ధి గాంచినను మురికితో నండి అపరిశుద్ధపట్టణముగ గూడ నుండెనని పలు చెల్లిరి. ఈ మురికి భాగములు జూడ కార్మికులను వారు వెంటనే తగినచర్య దీసి కొని భాగ్యవంతులైన అనవసరము గాన్పించుచున్నది. అనుకొన్నట్లే మహాత్ముడు కలకత్తాలో ఆవుల బతుకుటలో గల భారద్రుష్టాచారమును గూర్చి చెప్పక విడువలేదు.

పాలకులను ప్రాచీనమైన పిండదరుల నెత్తురు బొట్టుతోగూడ యాచార్యముగ లాగివేయుట వలన ఆవులు త్వరలోనే యెందును పనికిరాకుండ పోవుటచేత వధ్యులకు బంపబడును. కార్మికులను వారు ముఖ్యముగ పట్టణమునందు శుద్ధనీరమును గాలిని పొందును ఉచితవిద్యను యేర్పాటు చేయవలెనని మహాత్ముడు చెప్పెను. అంతట మహాత్ముడు బెంగాలు నిర్బంధమున తీవ్రముగ ఖండించుచు తనకు అరాజకాద్యము మునడగల ప్రాతికూల్య మందకు తెలిసినదే గాని బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు యిట్లుసాధారణ విధానమునకు గడంగుటయు యిష్టములేవనయు చెప్పిరి. సువాచనంబ్రహ్మోనుగారి యున్నత కీల మర్యాదల నాదన చుక్కునగ నిర్దించెను. అట్టి మహాత్ముని యెట్టి నోటినుండ అరెస్టుచేసి విచారణ లేకుండ నుండుట నాగరక ప్రభుత్వమునకు తగినపనిగాదు.

కలకత్తాలో అమితా ప్రేమను ఉత్సాహము నున్నను మహాత్ముడు అతినిరసముగ అలసినట్లుండుటను నేను గాంచక పోలేదు. ఆయన చెప్పలేనంతగ అలసిపోయెను. నేను ఆ చుట్ట జూచిన దానిమీద జనులందరకును దెలియుటకు ఒక చావురిక శే యుట అవసరముగ గాన్పించుచు నున్నది. మహాత్ముని కత్తిని చూడగోరుటకు కొంతపొందవలయును. ఢిల్లీలో దావర్లు గట్టిగ జెప్పిరి. ఇప్పుడాయనకు అపరిమితమగు సల సల గల్గినది. ఇన్స్టిట్యూషన్ కాంగ్రెసు జరుగునరకును కాంతముగ ఆలోచించి మనము జేసికొనుటకు కొంత వ్యవధి తప్పక గాఢ లనియందును. అందులకు తగినచోటు సబర్బరీ ఆశ్రమము దప్ప మరియొకటి గానేరదు.

మద్య నిషేధము

(ఎంగు ఎంగుఇండియా)

నేను ఉపవాసమున నున్నప్పుడే ఆంధ్రాసుగారు మాడ రక్త శ్రేష్ఠులలో మద్యపాన నిషేధ ప్రచారమును నిర్వహించుచుండెడి తొలగించినందుకు ఆశ్చర్యము చెల్లుచు ప్రాసెట్టు ను చించెను. ఇతరులను జాతీయపాతకాలు విడదీసిన విషయమును గూర్చి యిదివరకే చెప్పిరి. ఇప్పుడు విషయములలో జేరిన నిర్వాహకార్యక్రమమునందు యేఅంతము లు తప్పక స్వరాజ్యము సాధ్యముగాదో అనిమాత్రము జేర్చబడి యున్నది. అమిత్రులకు నేను చెల్లుచున్నాను. ప్రభుత్వసహాయమును బొందక నానీతో సంబంధము లేదన్న జాతీయపాతకాలను గూర్చి మనస్థిరముగ నుండవలసిందే. అయ్యది మనకార్యనిధానము. ఇది జేయుట సహాయపడును. మద్యనిషేధ నిర్వహణము కష్టమగుచున్నది. అది కడగలేదు గానియు. మద్యమును తగిన మి త్రుల చేతులలో ఉంచుటకు తగిన చర్యలు తీరనివి. తగిన చర్యలు

ప్రచారమునకు దౌర్జన్యముగా మనము దాని నాపివేసితిమి. అందుకని మరి మనముపంచాయతీల నభివృద్ధి చేయుటను మానుకొనుటలేదు. ఒకటిమాత్రముగలదు. ఇవియేవియుగాని ఒడంబడికలో దెల్పిన మాడు విషయములవలె స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు ముఖ్యములు గావు. ఇంతేగాక ఆయావిషయములలోని దేశీయనాయకుల దీవిషయములపై భేదాభిప్రాయములు లేవు. మద్యపానసంస్కరణము జెప్పినతోడనే జాతీయపాతకాలను పంచాయతీలమారులకు జెప్పటవలన వానికీగూడ యంత ప్రాముఖ్యమిచ్చుచున్నానని తలంపవచ్చు. మద్యపాన సంస్కరణము దేశమునకు అత్యంత ముఖ్యమైనది. ఏవిధమార్గములచేత గాని మద్యము, నల్లమందు దోషములను నేటినుండి మాన్పుటకు సాధ్యమైనదెడల యిప్పుడే వానిని అచగణలో పెట్టుటకు జేసెదను. కాని మనకట్టి సులభమైన మేమియులేదు. ఇప్పుడు మనము నిషేధప్రచారము చేయుటతప్ప జేయగలిగిన దేమియులేదు. దేశప్రభుత్వములో అధికార మున్నయెడల దాని నప్పుడే మూలచ్ఛేదము జేయగలుగుము. ఇది పెద్ద దోషమైనను అత్యవసరము జేరమంటును వ్యాపించినదిగాదు. ఏ కొలది మందియో దీని నభ్యసించెదరు. వారును పెద్దగుచు న్నారు. కావున మన కధికారమున్న యెడల ఏ మద్యమును నల్లమందు నిషేధించుటకు ఆటంక మేమియునుండదు. దేశమునందీ మత్తుపదార్థములు లేకుండ జేయుదమన్న ప్రభుత్వమే అడ్డము వచ్చుచుండును. మనము కాపనములుచేసి త్రాగుబోతులను మరలించి చేయుదమనికాదు కాని మనము త్రాగినను నల్లమందులన్నీ తీసింపవలెను. అందుకు తగిన అధికారము గల్గియుండవలెను. మత్తుపదార్థములు మద్యములమృదుకాణములను మూసివేయించి యాదురభ్యాసము సాధ్యముగాకుండ జేయవలెను. మో|| క|| గాంధీ.

నూతనమగు నిర్బంధమా?

(ఎంగుఇండియా)

కాంగ్రెసుసభ్యులు ప్రతివారును నూతనమగు తప్పని సరిజేయుటకు ఆదేశించుచు స్ట్రోక్సుగారు వ్రాసినవ్యాసమును పాఠకులు జదివియుండ వచ్చును. వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యముపై ఆయనకుగల అపారప్రేమవలన స్వయముగ యిష్టముతో అంగీకరించుటకు నిర్బంధమునకును, భేదమును గమనింపక పోయెనని నాకు దోచుచున్నది. నిర్బంధమునగా యిష్టములేదన్నపుడు జరిమానా వేసాము, దులూ పెడతామని భయపెట్టి లాంగునటుల జేయుటగను. ఏదైన ఒక సంఘములో సభ్యులు గనుండి ఆవలయున్నను యీ ధర్మమునో, శిక్షనో తప్పింపుకొనజాలరు. కాని కాంగ్రెసువంటి స్వేచ్ఛా సంఘములో జేరినపుడు అది యిష్టముతో జేయుటగను. అప్పుడు దాని నిబంధనలకు మారు మాటాడకుండ విధేయతతో సురక్షించినదే. ఈ నిబంధనలందు సాధారణముగ స్వల్పసంఖ్యాకులు అధిక సంఖ్యాకులు జెప్పిన దాని నంగీకరించుట యుండును. అధిక సంఖ్యాకు లొక తీర్మానము జేసినపుడు తన యంతరార్థకృత్తి ము లేకున్నయెడల యే సభ్యుడుగాని తనంతటతాను వేరైపోవచ్చును. స్ట్రోక్సుగారివాదము సంయుక్త స్వపరిపాలనమునకు విరుద్ధమగు నున్నది. సభ్యత్వమున్నపుడు ప్రతి దానికిని కొన్ని మరతుండును. కొందరు సభ్యత్వమున కెట్టి మరతులున్నను ప్రతి కూలముగనే యుండురు. అట్లు ప్రతికూలముగ నుండువారు అధిక సంఖ్యాకు లంగీకరించు మరతును నిర్బంధముని తలంపుకొని అట్లేప్పటికిని కానేరదు. వారల్లు తలంచునెడల అందరును కలసి పనిజేయుట యను నడుండునే యుండును.

1920 లో నూతన కాంగ్రెసు క్రిడు అంగీకరింపబడినపుడు స్వల్ప సంఖ్యాకులు కొందరు అది సరియైన ధర్మముగాదని ప్రతిఘటించి అధిక సంఖ్యాకు లాప్యకొన్నపుడు వేరై పోయిరి. పాతక్రిడునే అంగీకరించుటవలన చాలమంది తెలు నుండబడినవైనను. ఎట్లయినను అధిక సంఖ్యాకులకే చట్టములు జేయువాళ్లుగలరని నానమ్మకము. ఇట్లు మరతులెట్లుల మంచిదా, అట్లువెనుదీయుట మంచిదా యను విషయము వారివారి అభిప్రాయముల బట్టియుండును. అట్లే యిప్పుడు కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు నూతనమగు ముఖ్యముగ జేయుటచెడ్డది గా వచ్చును. నానుననులోనున్న ఉద్దేశ్యమును చంపవచ్చును గాని అందుయేమియును తప్పవేదనియు, ధర్మభంగ మేమియు లేదనియు, దానిని నిర్బంధమునకు తెలియకుండాభాషప్రయోగము తప్పజేయుట యనియు నేనుచెప్పెదను. దాని గుగుణములగూర్చి వాకెట్టి సంశయములేదు. నూతనమగుటవలన భారతదేశము స్వయం సహాయమును బొందవచ్చునని దానిని సభ్యత్వమునకు ముఖ్యముగనే జేయవలెను. దేశముయొక్క భావమును నిశ్చయముగ జెప్పుట కదియే ఉత్తమమార్గము. మో|| క|| గాంధీ

శ్రీ శ్రీ దాత్ బహదూరు గిరిగారు

(ఎంగు ఇండియా)

‘ఎంగు ఇండియా’ పాఠకు లనేకులు క్రియత దాల్చుచు దాత్ గిరిగారిపేరు మాత్రము వినియుండురు. కొందరసలే విని యుండరు. ఐనను ఆయన దేశసేవకులలో బల్లీరు డనవలయును. నేను ‘ఎంగు ఇండియా’ ప్రాయశ్చయము కలింపాంగనుండి యీ అజ్ఞాత దేశభక్తుడు చనిపోయినటుల తంతివచ్చెను. నేను వారికుటుంబమునకు నా సొంతవ వనమును చెల్లుచున్నాను. ఆయన గుర్కాజాతిజాడు. విజ్ఞాని. దార్శినింగ ప్రాంతముల నుల్లలలో మంచిపని జేయుచుండెను. 1921 లో వేలకొలది మందితోబాటు అసహాయ ప్రచారము జేసినందుల కాయనను గూడ బైదులో పెట్టి.

అచట నుండగా చాలజబ్బుజేసెను. ఆయనను కొన్ని మాసములక్రిందనే విడుదలజేసిరి. ఆయనకు తీవ్రనాధారము యేమియులేని పెద్దకుటుంబముగలదని తెలియుచున్నది. ఆయనకై బెంగాలీ పత్రికలలో ఒక విజ్ఞప్తి ప్రయంపబడెను. బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము శ్రీయత దాల్చుబాదూరు గిరిగారి కుటుంబమును విచారింపి కావలసిన సహాయము జేయునని నేను నమ్ముచున్నాను. మో|| క|| గాంధీ.

ప్రసిద్ధినడసిన కళానిపులురాలు

బొంబాయి, నవంబరు 17:— లండనునగరమందు మిక్కిలి పేరుగాంచిన కళానిపులురాలగు విన్సెన్ కన్య నేటిఉదయమున ఓడదిగి తిన్నగా నెంటనే కలకత్తాకు బోయెను.

నోటి ను

దక్షిణవల్లూరుఎస్టేటు సీనియరుజమీన్దారు గారగు శ్రీరాజా బొమ్మదేవర నత్యనారాయణ వరప్రసాదరావు బహద్దరు జమీన్దారుగారి మీద తేబసిన యిన్సాల్ వేస్స్ గ్రంథములో:—

కృష్ణా జిల్లాకోర్టు ఫయలు.

వి. పి. నెం 21/1924 రు.

ప్రెగ్రంథములో జిల్లాకోర్టువారు ఈదిగువ సంతకము చేసినవారిని “ఇంటరిం రిసీవరు”గా అప్పాయింట్ చేసి ఎస్టేటు తాలూకు యావదా సీని స్వాధీనము చేసికొనుటకు ఉత్తరవులు ఇప్పించియున్నారు. సివిల్ ప్రొసీజరుకోడ్డు ఆర్డరు నెం41రు, రూలునెంబరు 1, లోని అధికారము యావత్తు వారికి ఇప్పించి యున్నారు. సదరు ప్రకాశము ఆన 1924 సం॥ రొల్లి ది 10 నవంబరు లేదిన వచ్చునంత చేసికొనడ మయినది. గనుక ఇంతటి నుంచి సదరు ఎస్టేటుకు సంబంధించిన వ్యవహారములను గురించిన్ని, పరిపాలనావిధానము యావత్తున్నూ వారిచే జరుపబడును. గనుక వారికే వ్రాసుకొనవలసి యుండుంది. అట్లు పైన ఉదహరించినప్రకారము జరుగక జమీన్దారుగారితో జరుపుకొనువారికి గలుగునవచ్చును వారు (రిజిస్టరుగారు) ఎంతమాత్రము జవాబుదారీ కాదు. సదరువద్దము వారే ధరించవలసియుండుంది. ఎస్టేటులో నిమిత్తము ఉండదు. ఇంతేగాక, రాజాగారు ఇవ్వవలసిన బాకీదార్లకున్నూ, ఋణికులకున్నూ కూడా సదరు ఎస్టేటుమీద రావలసిన బాపతులన్నిటి విషయములనున్నూ ఈదిగువ సంతకము చేసినవారికే ది 15-12-1924 తేదీలోగా తెలియపరుచుకొనవలసి యుండుంది.

చుదలిపట్టణము. } వడ్డాది పేర్రాజు, బి. ఎ. బి. ఎల్. 16-11-1924.

కృష్ణా జిల్లాకోర్టువారిచే నియమింపబడిన ఇంటరిం రిసీవరు.

చ మ త్క ర గ ర త ము

ఈ గ్రంథములో చమత్కరగణితము, విశిష్టగణితము, 3. తగడితము, మనోగణితము, దేశగణితము, జమగణము, శిశుము, అద్భుతములు, శిశుము, శిశుప్రశ్నలు, యాత్రాశిశుము, తమిళులెక్కలు, గణితసాధనము గలవు. మంచిపనిగాను, మనోలమును, తెలివిని కృద్ధిచేయు రసవంతములైన ఇతివృత్తిలెక్కలు ఇందులో నున్నవి. ఈ గ్రంథము చదివి గణితమునకు దిగుమనకల్గెయ్య, చురుకైనవారు, యాత్రాతెలివియు కలుగును. ప్రతివానికెక్కర నుండవలసిన పుస్తకము. పేజీలు 1 యి. పి. పి. చాల్సె అ గి యి. రి ప్రతులు ది రి యి. వలయువారు:— పి. ఆర్. బహద్రనం నాయుడు, 2118) సింగపూ, (గుంటూరు జిల్లా) అని ప్రకటించెను.

మహారాష్ట్ర శాసనసభ

ఇరిగేషన్ బిల్లుపై చర్చ

నిబంధనల నిర్ణయ సభికారము

నిన్న ఘోషారాత్రము మహారాష్ట్ర శాసనసభ్యులు 1081 శాసనసభకు ఇరిగేషన్ బిల్లుపై చర్చనారంభించిరి.

88వ క్లాజు

విధింపబడగలట్టి సామాన్యమయిన లేదా ప్రత్యేకమయిన విధులకు లోబడి, రెండు లేక ఎక్కువ పంచాయతీలను లేదా ఒకటికంటె ఎక్కువ గ్రామములకు నీటిపారుదలచేయు ఒక నీటి పారుదలపని విషయమున వాటి (పంచాయతీలు) నుండి ప్రతినిధులను కలిగియుండు నీటి పారుదల (ఇరిగేషన్) బోర్డును డిప్యూటీ కలెక్టరు నిర్ణయించును.

ప్రెక్టాజునందు బోర్డు అనుపదములకుమారు యూనియన్ అనుపదము చేర్చవలెనని వి. సి. వెల్లింగ్రి గౌడరుగా రుపపాదించిరి.

సి. వి. వెంకట రమణయ్యగారు బలపరచినమాటలు సవరణ చర్చలేకయే అంగీకరింప బడెను.

ప్రెక్టాజులో 88 వ క్లాజు తీర్మానింపబడినది.

89వ క్లాజు

(1) ఈ విషయములో కలెక్టరు మెంటువారు చేసిన గలట్టి విధులలోబడి పంచాయతీయొక్క లేక బోర్డుయొక్క [మొబ్దు]—

సి. సి. కామస్వామి అయ్యగారు ఇరిగేషన్ బోర్డులు అనుపదమునకు మారు 'ఇరిగేషన్ యూనియనులు' అను సవరణ నుపపాదించిరి.

సవరణ బలపరచబడి అంగీకరింపబడినది.

పిదప 89 వ క్లాజుపై సవరణతో వోటుకుపెట్టబడి తీర్మానింపబడినది.

87, 88, 89 క్లాజుల వోటుకు పెట్టబడి తీర్మానింపబడినది.

పంచాయతీ అధికారములు విధులు

(1) 87 వ క్లాజు ననుసరించి ఒక ఇరిగేషన్ పంచాయతీ నిర్మింపబడినతర్వాత, జిల్లా కలెక్టరు, పంచాయతీవాచే నిర్వహింపబడుటకు కనిపిన తాను తలచు ఏదైన ఇరిగేషన్ పనులను గాని లేదా దానిలో నే భాగమునైనగాని, అట్టి పనిని కలెక్టరుకు తప్పియినట్లుగా ఆ పంచాయతీ సరిహద్దు ముందుండవలెననుచు లోబడిన, నిర్ణయింపబడగలట్టి ఇతర పనులకు లోబడిన పంచాయతీవారి అధికారముక్రింద నుండునట్లు.

జి. ఎ. సల్లానాగారు:—క్రిందిసవరణ నుపపాదించిరి. "అట్టి పంచాయతీగాని, అట్టిపంచాయతీలేని పక్షమందు గ్రామపంచాయతీగాని ఇరిగేషన్ పనులయొక్క సరిహద్దు లేక నిర్వహణముగాని, తనకు తప్పి కలెక్టరు పంచాయతీపనిని నిర్వహించినట్లుచున తనకు యుక్తమని తోచిన ఇరిగేషన్ పనులయొక్క ఏ భాగమునగాని జిల్లా కలెక్టరు పంచాయతీ వశము చేయవచ్చును."

సవరణపై మాట్లాడుచు సల్లానాగారు స్వల్పపనులకు పంచాయతీవశము చేయుటకు సవరణ యుద్దేశింపబడినదనియు, స్వయంసహాయశాస్త్ర మిందువలన బలపడగలదనియు, ఈశాస్త్రము స్వల్పసహాయము గ్రామపంచాయతీల కొరకుండవలెననియు అందుచే ప్రభుత్వమువారి కను శ్రమవ్యయము ఏమియు లేదనిరి.

సి. శివరావుగారు:—సవరణ బలపరచుచు ఇట్టిస్వల్ప ఇరిగేషన్ పనులు గ్రామపంచాయతీలవశము చేయబడిన వారు దానిని తప్పి కలెక్టరుకు నిర్వహించగలరనియు, అందుచే ధనమును మిగుల్ప వచ్చుననియు పలికిరి.

లా మెంబరుగారు:—సవరణ నాకేమింపును సవరణ యందలి ఉద్దేశ్యము (యఫ్, బిలుములో వివరింపబడినది) గావున ఉపపాదన అనవసరము చేప్పమ క్లాజునందలి "ఇరిగేషన్ పనులు" అనుపదము పిదప "గాని మరి ఏ శాస్త్ర పనులుగాని" అనుమాటలను చేర్చునట్లుపాదన పెట్టిరి.

సల్లానాగారు తమ సవరణ నుపసంహరించుకొనగ లా మెంబరు గారిసవరణ వోటుకు పెట్టబడి అంగీకరింపబడినది.

పిదప 90, మొదలు 94 క్లాజుల వరకు అన్ని క్లాజులు అంగీకరింపబడి బిల్లునందలి భాగములకు తేర్పుబడినది.

పంచాయతీ రద్దుపరచుట

95 క్లాజు (2) సబ్ క్లాజునందు

(2) అట్లు ఎక్కువగానైన పంచాయతీమాడ పతేతతే తప్పిదమునచేయు, లేదా దాని అధికారములను అతిక్రమించు లేదా దుర్వినియోగముచేయు సందర్భములో, కలెక్టరు పంచాయతీ మొబ్దులమున్నతము సమర్థించుకొనకును చేప్పడి దానిని వినివలెనని, ఆ పంచాయతీ రద్దు చేయబడవలెనని ఉత్తరువు చేసి, వారి చేతులలోనుండు ఏ వయకములనైన (తన) అధీనములో నుండుకొనవచ్చును, మరియు అతడు దానిని నిర్ణయించుటగలట్టి కార్యములకు, అట్టివిధమున వినియోగపరచవలెను.

జి. జర్జియన్. లీగూరు:—పై సబ్ క్లాజునకు బదులు క్రిందిసవరణ చేర్చునట్లుపాదించిరి.

పంచాయతీ రద్దు చేయుటకుట ఉత్తర వాసంగుడిన పిమ్మట, ఆ ఉత్తరవందన లేదనిండి సభ్యులు తమపదవుల భారీచేయవలెను. జిల్లా కలెక్టరు నుతన పంచాయతీ ఏర్పరచుటకు ప్రారంభించుట వారివశమున నుండుననుచు తన ఆధీనముండుమగిని దానిని నిర్ణయింపబడగలట్టి కార్యములకు, అట్టివిధమున వినియోగపరచవలెను.

సవరణ బలపరచబడినపిదప చర్చ లేకయే అంగీకరింపబడినది.

పిమ్మట 95, 96, 97, 98, క్లాజులు తీర్మానింపబడి బిల్లునందలి భాగములకు చేర్పుబడినది.

ఇంజంక్షన్లు జారీచేయుట

99 వ క్లాజు

ఇతర విధమున నిబంధింపబడినయెడల తప్ప లేదా ఒక ఉత్తరువు లేక తీర్పు కడపటికిగా ప్రతిధ్వనిపడి [సవరణ] తప్ప యీ అట్లు ననుసరించి చేయబడిన తేలివిషయముననైనను దేవుడు యాత్రు దావాలను సిగిలు కొద్దవలన విచారింపబడవచ్చును. కాని యీ అట్లులన లోకలు గవర్న మెంటువారికి గాని యే మనిషికి లేక మనుష్యుల సంఘమునకుగాని లేదా యే ఆధీనముగాని ఇవ్వబడిన యే అధికారములనయిన చలాయించుట నిర్బంధపరచుటకు గాన ఒక యంజంక్షన్లను జారీ చేయుటకొకయిన వ్యాజ్యమును గాని దరఖాస్తునుగాని అట్టి కొద్దివిచారణకు పట్టుకొనబడు.

సి. వెల్లింగ్రి గారు:—పై క్లాజుకు చివర ప్రత్యేకముల హక్కులను కాప్రీయముగ నిర్ణయించుట అట్టి అధికారము చలాయించుట చేత ననుభవము విపత్తి స్థలములందుతప్ప అను సవరణ నుపపాదించుట అందు ప్రభుత్వమువారిహక్కుల శ్రమయు అడ్డులేదని నుడివిరి.

సి. ఆంజనేయులు గారు సవరణను బలపరిచిరి.

గా. లా మెంబరు గారు:—ప్రత్యేకముల వ్యాజ్యములయందుగాని, హక్కులయందుగాని ప్రభుత్వమువారి కట్టి తోక్తము కలుగజేసికొన నుద్దేశింపదు. కాని ఇంజంక్షన్లను ననుమతించుటలన బహుసంఖ్యాకులు గొరునట్టి పని ఆచరణ చేయుటకు గాన ఇంజంక్షన్ల నొసగునయె మై ఆతురత గను పరుప వక్కరలేదు.

లా మెంబరుగారి సమాధానముపై వెల్లింగ్రి గారు తమ సవరణ నుపసంహరించుకొనిరి.

యస్. సత్తెయ్యగారు:—ఉపపాదనలు తమసవరణ నుపసంహరించుకొనినందుల కాశ్చర్యమును దెలుపుచు మిక్కిలి కష్టముగాను సమయములందు ఇంజంక్షన్లతప్ప గత్యంతరము లేని యవకాశము ఒకేములు గలదనియు, ప్రత్యేకముల హక్కులు కార్యనిర్వాహకుల ఆజ్ఞలచే భంగపడునట్లుపాదన దనియు, ఇంజంక్షన్ల తర్వాతసవరణనియు నుడివిరి.

బి. మునిస్వామి నాయుడుగారు ప్రత్యేకముల కట్టి అధికారముపంజులలో ప్రభుత్వమువారి కట్టికష్టముండవనిరి.

సి. వి. యస్. సరిసింహారాజుగారు బిల్లునందలిలో ప్రత్యేకముల హక్కులలో తోక్తము గలుగజేసికొననట్టి భాగము లేదనియు, సవరణకు అవసరము గవ్వట్లులేదని నుడివిరి.

బి. మునిస్వామి నాయుడుగారు:— "అట్టి అధికారమును చలాయించుటచే ననుభవము ప్రత్యేకముల హక్కులను కాప్రీయముగ నిర్ణయించుటతప్ప వేరేమియు గానట్టి స్థలములందు మినహా."

అనుసవరణ నుపపాదించ, సభ్యులచే అంగీకరింపబడినది.

పిదప 99, 100, 101 క్లాజులు తీర్మానింపబడి బిల్లునందలి భాగములకు తేర్పుబడినది.

102 వ క్లాజునందలి చివర వెరా మినహాయింపునైనది అడ్డొకేటు తేవలగారితే ఉపపాదించబడి బలపరచబడిన పిమ్మట సభ్యులచే అంగీకరింపబడినది.

102 వ క్లాజు తీర్మానింపబడి బిల్లులో భాగముగ తేర్పుబడినది.

నేరములు శిక్షలగురించి

103 వ క్లాజుకు ఈచట్టముక్రింద మున్న నేరములను గురించి తెలుపును. పిదప 104 నందు వలయున్నాము గలవుగాన ఈ క్లాజుకు తీసివేయబడినది యస్. ముత్తయ్యమొదలియ్యగారు రుపపాదించిరి.

యస్. కత్తెయ్యగారు సవరణను బలపరిచిరి.

గా. లా మెంబరు గారు:—ఉపపాదన నాకేమింపును ఈచట్టము ప్రత్యేకముగ దీనికొరకై ఏర్పరచబడినది గాన తీసివేయబడినది ముత్తయ్యమొదలియ్యగారు నందు ఈచట్టములోకి అవకాశ మొసంగబడలేదనియు శిక్షల నొసగుటలో మ్యాజిస్ట్రేటులు చాలా దౌర్భాగ్యమును గనుబ రచయించునట్లుయు ఈక్లాజు ఉండవలెనని పలికిరి.

సి. శివరావుగారు:—ఉపపాదన నాకేమింపును.

పిదప సవరణ వోటుకుపెట్టబడి వీరిపాయెను.

శిక్ష విధించుట

ఒక మాజిస్ట్రేటునెడల సేపాపన చేయబడినమాటలు (1) నుండి (4) వరకు [ఈరెండునుకూడా చేరియున్న క్లాజుల క్రింది నేరము: విషయములో ఒక మారుమాటానుటకు మించని జాల్మ్యానాకును [అజాల్మ్యానాకు చెల్లించుటకు తప్పిపోవుటకు ముందు] రెండునెలలకు మించని కాలమునకు [విడి ఖయ్యము] (5) నుండి (8) వరకు [క్లాజుల] క్రింది నేరముల విషయములో ఏది రూపాయలకు మించని జాల్మ్యానాకుగాని ఒకనెలకు మించని విడిఖయ్యముగాని పాత్రుడు కావలెను.

"(5) నుండి (8) వరకు: పాపము గానలెను" అను భాగమునకుమలు "(5) నుండి (7) వరకు: (క్లాజుల) క్రింది నేరముల విషయములో రు 50లకు అధికముగాని జాల్మ్యానాకుగాని జాల్మ్యానా చెల్లించనట్లుచున ఒకనెలకు మించని విడిఖయ్యముగాని పాత్రుడుగావలెను. (8) వ క్లాజు క్రిందవచ్చు నేరములకు నిర్ణయింపబడిన శిక్షకు పాత్రుడగును."

బి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు పై సవరణ నుపపాదించిరి.

లా మెంబరుగారు బలపరచిన పిమ్మట సవరణ అంగీకరింపబడినది.

పిమ్మట 104, 105 క్లాజులు తీర్మానింపబడి బిల్లునందలి భాగములకు తేర్పుబడినది. 105, 106 క్లాజులు పదములందలి స్వల్పములతో అంగీకరింపబడినవి.

అక్రమనీటి పారుదలపై అధనపు నీటితీరున

107 వ క్లాజు:— "20 వ క్లాజును వ్యతిరేకముగగాని, 108 క్లాజుక్రింద జేయబడిన నియమునకు వ్యతిరేకముగగాని ఇరిగేషన్ లేక మురుగునీటి వచ్చునట్టి నీరు గ్రహించిన నటుల విచారణపై కలెక్టరు కనుగొనినచో, నిర్ణయింపబడు నియముల ననుసరించి, పన్నుకు అదనముగ, ఈచట్టము క్రింద విధింపబడినట్టి, అనీటియైన మొదటిపంటయొక్కపన్నుకు వినితల మించునట్లుండు పన్నును విధించుటకు కలెక్టరుకు చట్టసమర్థమై యుండును.

కాని ఒకమనిషి యీ సెక్షన్ ననుసరించి హెచ్చుచేయబడిన నీటిపన్ను చెల్లించుటకు బాధ్యుడైయున్నపుడును అతడుచేసిన కార్యము 108 వ క్లాజు ననుసరించి నేరముగాకూడ నేర్పడునట్లును అతడు ఈ సెక్షన్ ననుసరించి హెచ్చునీటిపన్ను విధింపబడుటకును, ఆ నేరమునకై ఫిర్యాదు శిర్యజవలదుటకునుగూడా పాత్రుడై యుండుకూడదు.

(2) ఒక నీటిపారుదల లేక మురుగునీటి పనికిచేయబడిన నక్షత్రము, మార్పు, పెంపు, లేదా అటంకము [ఫలితముగా కొన్ని భూములభాగము:మిత్రము నీరు తీసికొనబడిన సందర్భములో] [అట్లు] లాభముపొందిన భూముల అనుభవవారులవద్ద నుండి అట్టి నీటివిషయమున నీరుపారుదల చేయుటచే మొదటి పంటకు సాధారణముగా చెల్లింపబడవలసియుండు నీటిపన్నుకు [అయిదు] రెట్లకు మించని హెచ్చుచేయబడినపన్నును కలెక్టరు రాజుటచున్నా.

కలెక్టరు ఉత్తరువువీధి డిప్యూటీ కలెక్టరుకు ఒక అప్పీలు ఉండవలెను? మరియు డిప్యూటీ కలెక్టరుతీర్పు కడపటికిగా ఉండవలెను.

(3) ఈ సెక్షన్లలో ఏర్పాటు చేయబడిన హెచ్చుచేయబడిన నీటిపన్ను సాధారణముగా నీటికొరకు వేరే పన్నును అనువ్యక్తములేకుండ మినహాయింపబడిన భూములమీద విధింపబడతగి యుండవలెను.

వివరణము:—ఈ సెక్షన్లయొక్క కార్యముల నిమిత్తము "సాధారణముగా చెల్లింపబడినవియందు నీటిపన్ను" అనుమాటలకు గవర్న మెంటుకు పరిపూర్ణ అవకాశము (పన్ను విధింపు)ను చెల్లించుచున్న భూమి విషయములో, అదే వివరమును, తరహాయనగల ముచ్చటకల్గుల నుండు భూముల మీద విధింపబడిన] నీటిపన్ను కేసుల కొని అధ్యయ.

యి. జర్జియన్. లీగూరు:—అనుపదమును 'విషయ' అను పదమునకు బదులుగా చేర్చవలెనని సవరణ పెట్టిరి.

లామెంబరుగారు బలపరచినవిషయము సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు సవరణనామకమున సెల్యుక్టుమిటోనీవిషయము పూర్వముగ విచారణచేయుచున్నందున ప్రస్తుతము సూతనముగ మాత్రమియే జేయ నవసరములేదనిరి.

రా|| బ|| సరసింహారాజుగారు సవరణను ఆమోదించిరి. పిదప సవరణ వోటుకు పెట్టబడి మీటిపోయెను.

యస్. ముత్తయ్యమొదలియారుగారు 2 వ కక్షాజాను తీసివేయవలెనని ఉపపాదించుచు అందువిధించిన అదనపుపన్ను అనవసరమనిరి.

పెద్దిరాజుగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు దీనికలన బీదజనులు చాలకష్టములపాలగుదునని నడిపిరి.

తీగు గారు సవరణనామకమును ఆయధికారములు తీసి వేయరాదని తెప్పించుటకు సవరణ వోటుకు పెట్టబడి మీటిపోయెను.

పోలు తీసివేయడక 36 వ్యతిరేకులు 21 అనుకూలుగు లెక్కింపబడిరి. సవరణ ఓడిపోయెను.

107 వ కక్షా మార్పుచేసెడిదిని అంగీకరింపబడి బిల్లు లోనిభాగముగ జేర్చబడెను.

పన్నులురాబట్టుట

108 వ కక్షా

[ఈ ఆక్టు ననుసరించి ఏనుషిచ్చేసిన ఏభూమి విషయ మునైన చెల్లింపవలసిన రేటు లేదా పన్ను మొత్తము ఆ భూమిలో వానికెగల హక్కుమీద ప్రభుత్వాధ్యక్షుగా నుండవలెను.] [గవర్నరు మొట్టమొదట రాబట్టుకొనబడవలసిన] యాచర్లు [రేటు], పన్నులు [లేదా] సహాయద్రవ్యములను ముగిసి [నా] కమిషన్ చేయవలసిన యాచర్లు జాబ్బానాలు, ఆపకా ధ్యక్షులు [లేదా] యివర ప్రైములును భూమినిబాధించుటకు రాబట్టుకొనబడవలసినందులకెల్లెను.

టి. ఆర్. వెంకటరామకృష్ణగారు క్రింది సవరణను 108 కక్షాకు మార్గక ఉపపాదించిరి.

"(1) ఈచట్టముక్రింద ఏభూమి విషయమైనాని ఆభూభా ముందు లేక గయకు చెల్లింపవలసినరేటు లేక రేటుమొత్తము భూమిలో ఆతనికిగల హక్కుమీద ప్రభుత్వాధ్యక్షుగ నుండును.

రిజిస్ట్రారుగారుజేసిన భూముందు చెల్లింపవలసినరేటుమొత్తము లేక రేటు ఆభూమిలో వానికిగల హక్కుమీద ప్రభుత్వాధ్యక్షుగ నుండును.

(2) ఈచట్టముక్రింద వచ్చు అన్ని జాబ్బానాలు, శిక్షలు అన్నిరేట్లు, శిక్షలు, విరాళములులేక ఈచట్టముక్రింద వచ్చునట్టిన్ని ప్రభుత్వమువారిచే రాబట్టుకొనవలసిన ముగిసిమొత్తములైన ను భూమినిబాధించుటకు రాబట్టుకొనవలసినను.

ఏ. రామస్వామిమొదలిగారు బలపరచినవిషయ సవరణ చర్చలేకయే అంగీకరింపబడెను.

నిబంధనల చేయుటకు అధికారము

109 కక్షా

(1) లోకలు గవర్నరు మొట్టమొదట అప్పటప్పటికి, ఈ యాక్టుయొక్క నిబంధనలను సరేజేర్చుటకుగాను ముందుగా ప్రకటించిన విషయము విధులను చేయవచ్చును. మరియు అట్లు చేయబడిన యేవిధులనుగాని మార్పువచ్చున లేదా రద్దుచేయ వచ్చును.

(2) పై చెప్పబడిన నిబంధనల సామాన్యస్వభావము నకు భంగములేకుండ ముఖ్యముగా—

(ఎ) ఈ యాక్టుయొక్క యే నిబంధన ప్రకారమయిన ఏవిషయమునైనను పనిచేయుటకు కోరబడియుండునట్టి లేక అధికారము ఈయచట్టమునుబట్టి యే ఆఫీసుయొక్కయైన చర్యలవిషయమై;

(బి) ఈ ఆక్టుయొక్క యేదేనినిబంధన ననుసరించియో యబడినట్టి ఉత్తరువులమీదను తీర్మానములమీదను, ఈ యాక్టులో ఇతరవిధమున స్పష్టముగ నిబంధించబడియున్న నే తప్ప ఏకేసులవిషయములో, ఏ యాఫీసులను ఏవరతులలోబడి ఆఫీసు చేసికొనబడ తగియుండవలెనో ఆ విషయములను విధించును;

(సి) చేయుటకు ఈ యాక్టులో ఏర్పాటుచేయబడియున్న దానిని చేసినను, ఏమునుష్యులు ఏకామున ఏప్రభుత్వమున లేదా ఏవిధముగా చేయవలెనో నిర్దేశించును;

(డి) ఈ యాక్టులన కలుగజేయబడిన లేదా విధింపబడిన అధికారములయిన చేయవలసిన పనులయినను అన్నిగాని యేదైనగాని యే యాఫీసులపలన ఏ ప్రదేశహద్దులలోపుల చే లామెంబరుగారుచేయునో లేదా చేయదగియుండునో నిర్దేశించును;

(ఇ) ఒక ఇరిగేషను లేదా డ్రైయనేజీ వర్క్సునుండి నీటిసరఫరాలు ఏవరతుల ప్రకారము చేయబడవలెనో నిర్దేశించును, ఏభూమికిగాని నీటిపారుదల ఆధారములు ఏవిధమున నిర్వహడవలెనో ప్రశ్నిపరచును;

టి. ఆదిరాజుగారుకెట్టిగారు పై (1) సభకక్షాలో

నేటి కార్యక్రమము

దేశీయాంగసభ్యుడు తనమావణను గోరుట

మలబారు, దక్షిణకనరాలకు పన్నుల

ముజరా యొనగుట

భిలాపతుద్యమములో పాల్గొనినవారికి తిరిగి

పెన్నుల నొనగుట

ఈదినమున కాసనసభ అధికారతర కార్యక్రమమును చర్చించుటకు తిరిగి సమావేశమయ్యెను.

ప్రభోత్తరముల యనంతరము, అధ్యక్షుడు, నిన్న సభ్యులూరిగారు దేశీయాంగసభ్యుడు తన్ను నిండించెనని రెచ్చిక కృష్ణమూర్తిగారిచే ఈదినమున తీర్పుచేప్పెదవని తెలిపి, అట్టిప్రశ్నను వ్రాతమూలముగ నొసగవలెనని సభ్యులూరిగారిని గోరిరి. సభ్యులూరిగారు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, పునరాలోచనమీద ఆప్రశ్నను జేకుండుటకు నిశ్చయించింజి నని నడిపిరి. అంతట పర్ ఆర్ధరు న్యాపుగారు గత దినమున తాను సభ్యులూరిగారికి మనసు వొప్పించుమాటల నుపయోగించినందులకు మనఃపూర్వకముగ చింతించుచున్నాననియు ఆ పదముల నుపసంహరించు కొనుమంటిననియు సభవారు పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయముల నేర్పడుచుకొన నెత్తించుమంటిగాన అందులకు వోడ్పడు నుదేశముతో నిల్లు జేయుమంటిననియు నుడివెను. (పార్ల ధ్యమలు)

ఇరిగేషను బిల్లు

లామెంబరుగారు:—ఈదినము కార్యక్రమ పట్టికయందు గల రెండు సబ్జెక్టులమీద గ్రాంటులను ఈదినమున నుపపాదించినవియు, డిజిటలను సమావేశమునం దుపపాదించెదననియు నుడివెను. అంతట ఇరిగేషను బిల్లునందు మొన్నటిదినమున ఇదలివేయబడిన పెద్దిరాజుగారి సవరణ చర్చకు జచ్చెను. లామెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, నిన్నటిదినమున, పన్నుల నొసగు సభికారము కాసనసభవారికి సగుచు సవరణ ఆమోదింపబడెనుగాన పెద్దిరాజుగారి సవరణ అనవసరమనియు, సవరణ యందు రెండవభాగమున జమీందారులకును జమీందారీ రైతులకును నుండవలసిన సంబంధములగలసి చెలువుయందె ననియు ఈ విషయము స్టేటుల్యాండు ఆక్టుసవరణబిల్లునందు దేవచ్చుననియు నుడిపిరి అందుపై పెద్దిరాజుగారు తనసవరణ నుపసంహరించుననిరి. అంతట లామెంబరుగారు ఇరిగేషను బిల్లును కాసనముగా నొనర్చవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. రా||బ|| సి. వి. ఎస్. సరసింహారాజుగారుపై ప్రతిపాదన నెదిర్చిరి. అందుపై నీటిల్లును మూడవవారు చదువుటను డిసెంబరు సమావేశమునకు నిలిపియుంచబడెను.

ఇతర బిల్లులు

డి. బి. ఆ. కృష్ణరావుగారి లోకలుబోడ్డుఆక్టు సవరణచట్టము

"ముందుగ ప్రకటించినవిషయము" అను పదములకు మార్గ "కాసనసభ్యుల ఆమోదముపై" అని మార్చుగోరిరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు సవరణ బలపరచిరి.

లామెంబరుగారు సవరణ నామకమును ప్రస్తుతము ఇరిగేషను రిజిస్ట్రారు కౌలుకు జేసినదనియు, అందుచే ఈకౌలుపై పరిపాలనాధికారమునకు తమకు బాధ్యతగలదనియు, కావున సవరణ అంగీకరింపబడు కష్టమనిరి.

డి|| బ|| కృష్ణన్ నాయరు పి. శివరావుగారు సవరణను బలపరచుచు సవరణ ఆత్మవసరమైనదని నడిపిరి.

రా|| బ|| సి. వి. ఎస్. సరసింహారాజుగారు సవరణ నామోదించుచు ఈబిల్లునందలి అన్ని నియమములు కొన్నింటిని ఆమోదమును బడయునని నెలెత్తుమిటయందు ఒప్పుకొనబడెను. లామెంబరుగారి సమాధానము యుక్తముగ లేదని తెల్పిరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు సవరణనామోదించుచు ప్రభుత్వమువారు నియమముల తయారుజేసినను కాసనసభ్యులు తిరిగి వానిని విచారించుట కవకాశముండవలెననియు; కేవలము కార్యనిర్వాహకవర్గమునకే కాసనసభ్యులొకాధికారము వదిలిపెట్టబడవలసినదనియు నుడిపిరి.

యస్. సభ్యులూరిగారు సవరణ బలపరచుచు లామెంబరుగారు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు స్టేటు సెక్రటరీకి రిజిస్ట్రారు కౌలులపాలనలో బాధ్యుడైయున్నను ప్రజాప్రతినిధులగు కాసనసభ్యులు తమహక్కులను కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమునకు వదిలిపెట్టజాల మనిరి.

పిదప సవరణవోటుకు పెట్టబడి అధికసంఖ్యకులచే నామోదంపబడెను.

5-30 గంటలకు నేటిదినకార్యక్రమము ముగింపబడి

సభ చాలింపబడినది.

మును జిల్లామునీపాలిటిలో ఆక్టు సవరణబిల్లును కార్యక్రమపట్టికలో మొదట గలదు. కాని ఈ బిల్లుపై చర్చను డిసెంబరు సమావేశమునకు నిలిపి యుంచవలసినదని కొంతమంది సభ్యులు గోరుటచే నట్లే యువర్చబడెను.

మలబారు భూములకు పన్నుల ముజరా

పాల్గొనగారు:—ఈక్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి.

"ఇటీవల వర్షపాతములవలన దక్షిణ కనరా మలబారు జిల్లాలందు పైరుల కపారముగ నష్టము గలుగుటచే వరదలచే పైరులు నాశనమొనర్చబడిన ఒంటిపంట ప్రదేశముల సందర్భమునను మొదటిపైరు నాశనముగటచే రెండవపంట కుపయోగపడని భూములసందర్భమునను పన్నులు పూర్తిగా ముజరా యిచ్చివేయబడవలె ననియు మొదటపంట నాశనమయిన తరువాత రెండవపంట పండింపబడిన ప్రదేశముల సందర్భమున 3/4 వంతులపన్నును ముజరా యొగగవలెననియు వీనికి ఈ ముజరాలు జోడ్డుపాడింగ ఆర్డు నం 14 (10) (3) లోని వరతులవిధింపరాదనియు ఈసభ గారు గోరుచున్నారు"

పై తీర్మానము నుపపాదించుచు కాలానాగారు ఇటీవల వర్షములవలన మలబారు దక్షిణకనరాయందు పైరులకు గలిగిన అపారముగ నష్టమును వివరించిరి. గత వత్సరము గలిగిన వరదలవలననే భూములకు ను గృహములకు ను చాలనష్టము గలిగెను. అందుచే ప్రజలు చాల బీదస్థితియందున్నారు. తీర్మానమునందలి మొదటిభాగమునందు చెల్లిన విధానమును అవలంబించుటకు ప్రభుత్వమువారిదివరకే నిర్ణయించుకొనినట్లు చెల్లియుచున్నది. సామాన్యముగా రెండవపంట మొదటిపంటలో సగముండును. ప్రభుత్వమువారి విషయమును గమనింపవలెను. రెండవ పంటకును మొదటిపంటకును ప్రభుత్వమువారికి రేటుమీద పన్ను విధించుచున్నారు. అందుచే రెండవ భాగములోని భూములపైన, వీరువిధించుచున్నపన్ను నందు క్లివంతును ముజరా యొసగి, 1/4 వంతు పన్నునుమాత్రమే వసూలుచేయువలెను.

డి. బి. కృష్ణన్ నాయరుగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి.

లేగారు:—ప్రభుత్వముతరపున ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, రెండవపంట లింగును మిగిలినలేదనియు అందుచే నావంట యొక్క ఫలాఫలముల గురించి సరియగు వివరములు చెల్లియవలసియు, అందుచే నీవిషయమున ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతమెట్టి వాగ్దానమును గావించబాలమని నుడిపిరి. కొంతవర్ష జరిగిన పిదప,

తీర్మానము వోటునకు పెట్టబడి సభవారిచే నామోదంపబడెను.

డా. సి. నరేశమొదలియారుగారు క్రిందితీర్మానము నుప

పాదించిరి:—కర్ణాటక నవాబుచే కంఠపారంపర్యముగా పెన్నును లాసగుబడుచున్నవారిలో, భిలాపతుద్యమమునందు చుుకుగా పాల్గొనినవారి పై పెండులను ప్రభుత్వమువారు నిలిపివేసిరి. అట్లు నిలిపివేయబడిన పై పెండులను వెనుకటినుండియు గూడ తిరిగియొసగవలెనని ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నారు."

మొదలియారుగారు తీర్మానము నుపపాదించుచు కర్ణాటక నవాబులకును బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారికిని మొదట మైత్రి గలుగుటయు తరువాత నవాబు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి సామంతరాజుగటయు, తరువాత వాతని రాజ్యాధికారమును తొలగించి భరణము. నొసగుచున్న చారిత్రకవిషయముల వివరించి, ప్రస్తుతము తీర్మానములో వివరింపబడిన వారలొసర్చిన నేవకుగాను కంఠపారంపర్యముగా కొంత ఆదాయమును మట్టజెప్పటకు గాను కర్ణాటక నవాబు కొంత ఆఫీసి వేరుగనుంచెను. కర్ణాటక నవాబులు రాజ్యమేలుచున్న కాలమున గూడ వారివ్యవహారమునందు జోక్యము వుచ్చుకొనలేదు. ఆ ఆఫీస్ ఇప్పుడు బ్రిటిషువారి అధికారముక్రిందకు వచ్చెను. దానికి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ధర్మకర్తలేగాని అంతకంటే సభికుముగారు ఆ ఆఫీస్, నవాబు వారలూగారు తన కుటుంబమునందలి సభ్యులకు భరణముగా నొసగియుండెను. ఈ గ్రాంటులను ఈస్టిండియా కంపెనీవారు పూర్తిగా అంగీకరించి, వానిని నిర్వహింపచు వచ్చిరి. తరువాత భారతప్రభుత్వమువారి ఆఫీసి వశపరుచుకొని, నవాబు కుటుంబమునకు ధనరూపమున భరణము నొసగునట్లేర్పరుచుకొనిరి. తరువాత కర్ణాటకనవాబును, ఆతనితో ఆతని కుటుంబమువారునుగూడ సామాన్య బ్రిటిషు పౌరులలో నొకరిగ గలిసి పోయిరి. ప్రభుత్వము వారి రాజకీయ విధానము నే కే భ విం చ క పోయినంత మాత్రమున ఎట్టివిచారణయు లేకయే వాల్భరణముల నాపితేయుట న్యాయమా? అట్లునా ఈసభయందు ప్రతికూలపక్షమున నున్నవారికి గూడ నట్టిస్థితియందే యున్నారు. వారికి గూడ సామాన్యపౌరుని కుండలసిన వాక్యాన్విత్యము, బావనాస్వాతంత్ర్యము నుండవలెను. ప్రభుత్వముపై కత్తికట్టి పోరాడుట తప్ప మిగిలినయన్నివిషయములందును ప్రతివారికిని స్వాతంత్ర్యముండవలెను.

Figure 1. The effect of the α -factor on the β -factor.

స్థానిక వార్తలు

తంలివార్త లాలస్యముగ పోవుచున్నవి:-

కలకత్తా తంలివార్తలు సరిగా పోవుటలేదు అనగా ఆలస్యముగా పోవుచున్నవి ఆ ప్రదేశముల నుండిగూడ ఆలస్యముగనే చేరుచున్నవని తంలి అధికారులు తెలుపుచున్నారు.

బెంగుళూరు వార్తలు:- బెంగుళూరు కల్యాణక

అయ్యలవంశదేవీవారు శ్రీధర్వంశరజశంకర్వంశసంకర్వంశ 9 రోజులు 18 తేదీ బుధులు 24 తేదీవరకు వైశ్యాపూజనముల జరిపింతురు.

బ్లైకెత్ దంపతుల సంతకము:- గౌరవనీయులగు

సర్ జేసర్ బ్లైకెత్ గారు (యిండియా ప్రభుత్వము ఆర్థిక కార్యదర్శి) డిసెంబరు 1 తేదీ మదరాసుకు భార్యతోనూ వచ్చి కొద్దిరోజులుండి ఇటలండి బెంగుళూరు వెళ్లి మరల ఇటలండి 8 తేదీ వచ్చి ఆరాత్రియే మరల ఢిల్లీ వెళ్లనని తెలియుచున్నది.

ఉబ్బనపు దగ్గురు సందు:- 58 ప్రాత్రు, టిప్టి

కేసులో, (మద్రాసు) నున్న ఎ. నరసింహులు చెట్టిగారు తమ తల్లి 15 ఏండ్లనుండి ఉబ్బనపు దగ్గురే చాలబాధ చెందుచుండెననియు ఎన్నిచందులు ఇచ్చినను మదరలేదనియు తుదకు దాక్టరు పాలకోడెటి వెంకటకృష్ణారావుగారు (చింతాడ్రేపేట) ఇంగ్లీషుచుందును, ఆయుర్వేదచుందులను చేర్చి ఇచ్చి నివారణజేసి రనియు మరల తిరగబెట్టలేదనియు వ్రాయుచున్నారు.

తుపానుచే ఓడల రాకపోకలకుయుబ్బుందులు:- ౪౦

గున్ నుంచి బయలుదేరిన ఎకనాటీ మరు సోమవారము నాటికి మదరాసు రావలసియుండెను. కాని తుపానుచే మధ్యలంగరు జేసి ఈ రోజు సాయంత్రం 8 గంటలకు చేరినది. కలకత్తాకు బయలుదేరిన బొంబే విశాఖపట్నం కాకినాడలమధ్యభూమి పున్నదని తిరిగి మదరాసు వచ్చినది. మరునాడు అను ఓడ కలకత్తాకు కొలంబోనుంచి బయలుదేరి ఎన్నడు ఆగనిచోట మదరాసులో ఆగి కలకత్తాకు నిన్న బయలుదేరినది. ఇట్లు తుపానభయము మూలముననే జరిగినది.

మదరాసు - రాకపోకలు:- రెక్కా కల్. కైపు

ఫ్లిజంగ్ బహద్దర్ (నేపాళ మహారాజు అల్లుడు) గారు నిన్న రాత్రి తిరిగివచ్చి వెళ్లిరి.

8౯౫ పాన్డే. ఎం. సి. ఏ) గారు మధురకు, పి. సి. దత్తుగారు కలకత్తాకు వెళ్లిరి. రివీ (ప్రొ) మాఫట్. ఏ. ఎస్. పుద్దర్, ఎస్. ఎస్. నుబ్బారావుగారు మైసూరు వెళ్లిరి.

సి. ఆర్. రెడ్డిగారు బొంబాయిపట్టణ వెళ్లిరి.

బారిష్టరు నరసింహంగారు ఏడెన్ కోసుకొరకు నిన్న వెళ్లిరి. మేజర్ మనీగారు బొంబాయికి, బెలంగారు బెంగుళూరుకు వెళ్లిరి.

సి. డబ్ల్యు. యి. కాటన్, రాఘవయ్యంగార్, కెప్టెన్ అంగర్, గార్లు శేషువచ్చిరి. చార్లెస్ మేగ్నాయ్ గారు కుక్ వారము ప్రార్థన వచ్చెదరు.

ప్రొవిన్షియల్ టీచర్లు మేనేజర్లు అసోసియేషన్:- వై

అసోసియేషన్ వారు 15 తేదీ సభలో యాక్రింది తీర్మానముల గావించిరి. క్రిందటి సభ కార్యక్రమము చదువబడెను. రెక్కలు సరిచూడబడినవి. ఉత్తరములు చదువబడినవి. రికార్డు లన్నియు కమిటీవారు చెప్పబడినవి. తిరువనాపల్లిలో 761 పాకాలులు మూసివేసినందునకు విచారించుచు అందులకు కాగణములు విద్యాధికారులు తెలుపవలెననియు అహ్మద సంగూర్వతుని శిక్షానమలయును, అందుకు తిరుగ 22 తేదీ సభాపతిచెట్టి పాకాలలో (వాట్సన్ కోను) కూడవలెననియు, ఈ సంఘమువారి ఆభిప్రాయార్థము విద్యాశాఖ మంత్రిగారు శ్రోత విద్యాచట్టము పంపకపోవుట వాచకాలేదనియు, తీర్మానము లన్ని రాష్ట్రములోని సంఘములు త్వరలో పంపవలెననియు, కార్యదర్శిగారి శ్రమకు కృతజ్ఞులమనియు తీర్మానించిరి.

నూలుప జెనవారు - ఒకసవరణ

అంగ. కూరపాటి ఆనందవల్లి, ఎల్.ఎ. శేషమర్ల సీతమ్మ, ఎల్.ఎ. ఓగంటి రత్నమ్మ. ఈ ముగ్గురు గోదావరిజిల్లా నాసులని ౧౩-౧౧-౨౪ తేదీని ప్రకటించబడినదిమీద వెల్లూరు జిల్లా వాస్తవ్యులు. కన్నూరిజేపి బాతీయపాకాలలోని బారిష్టర్ గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి

దక్షిణహిందూదేశమున నీటిపారుదల వసతులు

సుహాసనభూ మందిరమున ఎం. కె. ఆచార్యగారి అధ్యక్షత క్రింద ఎస్. రాజగోపాలాచారిగారు దక్షిణ హిందూదేశమున నీటిపారుదల వసతులను గూర్చి డింక్ వ్యాసమును చదివిరి.

వ్యాససంగ్రహము

“కాననకథలో యిరిగేవక” చట్టము చర్చింపబడుచున్న దన్న సంగతి ఎల్లవారు తెలియును. ఈవిషయములో ప్రముఖుల ఆభిప్రాయముల తెలుపవలసివచ్చినదిగా స్థానికసంఘముల వారి కందరభుజ వ్రాసితిని. నేతం, దక్షిణారాగ్న, తిరుచినాపల్లిలోని స్థానికసంఘముల యిరిగేవక వసతులను గూర్చి జరుపుపనుల సూచించితిని చెప్పయి వారి సాంకేయముల నుదాహరణముగాగొనివచ్చి అందరి సారవంతమై భూమికలకి ఎంత అపారవంతమైనది ఇరిగేవక ఎవట అవసరమో చెప్పిరి. ఆ ప్రకారమే యోచించిన ఎంత భూమికి యిరిగేవక సాయము కావలయునో తేలును కొనియోగము ను నిర్ణయముగా తీసికొనుదు. ఇదివెల్లూరునది వొడ్డున నున్నది. వెల్లూరునది కొండవారు. దీనికి పెక్కుచోట్ల భూములుకలవు. ఊరునీల పనులద్రవమువైచున్నది కాకేరినది మొన్న ప్రపహించినట్లే ఇదిగూడ అప్పుడప్పు ప్రపహించి పాలముల పాడుచేయును. అందుచే పాలముల స్థితి బాగుగ లేదు. గ్రామస్థులున్ను తమ పరిస్థితులబట్టి నీరు కావలెనని గోలపెట్టుచుందురు. ఇరిగేవక ఆధికారుల దగ్గరకుపోయి మాటలాడుచున్న, చొరవ, అలవాటులు వారికిలేవు. వారికి నీటివసతులు కావలెను. కొంతమంది దొరువులుపయోగింతురు. కాని చాటిలో నీరుండదు. కొన్ని కొన్నిచోట్ల కాలవల తెగగట్టి నచో మెట్టభూములుకూడ మాగానీయగునని వాడు చెప్పుదురు. తంజావూరు తిరుచినాపల్లి జిల్లాలలో 10 లక్షల ఎకరాల సాగుచేయుటకు మెట్టవారు, ప్రాతెట్ట కట్టబడుచున్నది. మిగత జిల్లాలు ప్రభుత్వమువారి తీరికకు ఎదురు చూడబాలవు. ప్రతి జిల్లాకు ముక్తివార్ల ముండవలెను. ఏజిల్లా కాజిల్లాకు నీటిపారుదలవసతులు బాగుగా నుండవలెను. నూరు సంవత్సరాలనుండి ప్రభుత్వమువారు సర్వేచేస్తూ స్త్రీములు చేస్తూనే యున్నారు. కాని డబ్బుకోసం పనినిసాగించుటలేదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రతి జిల్లాలోను భూసంఘాల (లాండ్ కంపెనీలు)ను ఏర్పరచవలెను. వానికి యిద్దరుముగ్గురు ప్రభుత్వసేవముల సాయపడవలెను. ఈ సంఘములు లాభము మాసికొనేవిగా ఉండకూడదు. కాని వచ్చినలాభము పంచుకొనవలయును. ఈరీతిగా ప్రతితాలూకాగూడా ఏర్పాటు చేయవలయును. పూర్వము నుండి ప్రభుత్వమువారు రిజర్వాయిర్ల నుంచుచున్నారు. అందులో పెరియార్ ప్రాతెట్ట, తోమూరు ప్రాతెట్ట, బిటిలో అప్పుడప్పుడు నీరు లేకుండపోవును. వానలు తొలుగా నున్నప్పుడు ఇవి నిండియుండును. కనుక అడవులనుంచి జనులకు సాయము చేసినచో వానలుతురియుట తరుచును. మైసూరు ప్రభుత్వములేరైనది వాకా గారు భూమిలకట్టుపెట్టే బ్యాంకులకు డబ్బు సహాయముచేయుదు మని చెప్పియున్నారు. అంతేగాక అభివృద్ధిమంత్రిగారు గుంటూరులో ఉపన్యసించుచు తాకట్టుగూనుల వదలించుకొనుటకు 10 ఏండ్లలో తీర్చుకొను వసతులూడ డబ్బు ఋణమియ్యబడునని చెప్పియున్నాడు. ఇట్లుచో ఏటికి స్థానికసంఘములు తోడ్పడి బ్యాంకులపని సభివృద్ధి చేయుట కావలెను. రో-ఆపరేటివు పద్ధతి ఇందులకు మూలము. ఈపద్ధతి నొప్పుకొని దాక్టరు కడబ్బిగారుగూడ మైసూరు సహకారసమాజములో చెప్పియున్నారు.

ప్రభుత్వమువారు స్వచ్ఛందనిర్మాణములకు ప్రోత్సాహమునకవలయును. పరిశ్రమలగుర్తినతగాదాలకుగూడపంచాయతీలుండవలయును. ఇందులో చాలావరకు స్థానిక సంఘముల పని కల్పించుకొనవలయును. ప్రాతే టిటిపు మంత్రియగు మాకోడొనల్లగారు కాననకథల కన్నగూడా స్థానిక సంఘములు ప్రాముఖ్యతను కలిగియున్నవని విశ్వాసించియున్నారు. కనుక పల్లెటూరి ప్రజల అభివృద్ధికి యిరిగేవక వసతులకు స్థానిక సంఘములు ముందుచేయువనీ సాధారపడియుండునని ప్రతివిషయమును సోదాహరణముగ చర్చించుచు వ్యాసమును విభులముగా చదివిరి.

తరువాత యీ విషయముమీద చర్చజరిగినది. అందులో జి. ఎన్. రామశాస్త్రిగారు ప్రజల తమ కష్టముల గవర్నమెంటుకు తెలుపవలెననియు, గవర్నమెంటు ప్రజాభిప్రాయమును త్రోసివేయకూడదనియు, ప్రజలను వచ్చేయిరిగేవక బిల్లు రైతుల కనుకూలముగనుండునట్లు పరిష్కరింపబడుననియు చెప్పిరి.

బిమ్మట అధ్యక్షులు ఇండియా వ్యవసాయముపై సాధారపడియుండే జేతమనియు, ప్రముఖము చర్చింపబడే బిల్లులకు లాభము కలుగుననే, నమ్మకము తమకులేదనియు, ప్రజల పోకర్మములకు ప్రభుత్వమున ఏ బిల్లును లేదనియు, దక్షిణ హిందూ

వెల్లూరు గ్రాండు సర్క్లస్

కంపెనీవారు తమ ప్రదర్శనములను ఈపురమున దివ్యముగ ప్రదర్శించుచున్నారు. ముఖ్యముగ ఒక్క కాలుతోడనే (రెండవ కాలు పోయినది) రింగులమీద జూపు వ్యక్తి ప్రదర్శనము అర్పింపుతము. అతని కండపుష్టి నరముల బలమును క్యాండ్లో కున్నటుల కన్నించును. దీనిని చూచితీరవలెను. ‘గ్రాండ్ రలగ్రం’ మీదగూడ ఉయ్యలలూగు పాశ్చాత్యుని ప్రదర్శనము గూడ ఆకర్షింపుచే జిప్పవలెను. ‘ఆక బ్యాటు’ ప్రదర్శనములు వాడు మొగ్గులు, మరేతర ప్రదర్శనములు చాల ప్రశంసార్హములు. ఈ ప్రదర్శనముల పేర్లు సాంకేతి పదములతో గూడు కొనుటచే పవిస్తరముగ వ్రాయుటకు విలులేదు. స్వయముగ చూచిన తెలియగలవు. ఈ ప్రదర్శనమున శ్రోత విషయములు ముఖ్యముగ, ప్రి, సీమకుంచే ఒకే పల్లెములో పాలుద్రావుట, దున్నపోతు, మేకపోతు, సింహము గలిసి నీరుద్రావుట, కోడిపుంజు కొలిసి బండిగోలగుట, కోతి రిక్ నాను లాగుట, కత్తులను మనిషిచుట్టును అపాయము లేకుండ గంతులు కట్టుకొని, చూచియు మనిషికి అపాయము లేకుండ దూరమునండి బుమిద గ్రుమ్ముట గలవు, తీగమీద నడుచువాని కత్తిచాలగొప్పది.

అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు పంతులుగారి రాజీనామా:

అన్వసతయే కారణము

ఈక్రింది లేఖ మాకు ప్రకటనార్థ మంపబడినది
ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారి సముఖమునకు విధేయుడు అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు వ్రాసికొన్నవిజ్ఞాపన:-
నన్ను తమరు జులై నెలలో కార్యదర్శిగా నియమించినారు. తదాక్షిణీవరకును నేను ఆరోగ్యవిహీనుడనై ఏదనియు నిర్వర్తింపలేకపోతిని. ఇందుకు మిగుల చింతిల్లుచున్నాను. ఇంకను కొన్ని నెలలు విశ్రాంతిపొందినగాని నాశరీరము స్వస్థతచెందదని వైద్యులుచెప్పినారు. కావున నారాజీనామాను అంగీకరించి తీగనవారిని మరియొకరిని కార్యదర్శిగా నాస్థానమున నియమించవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. నాశరీరము సంపూర్ణముగ స్వస్థత చెందినతరువాత తమయాజ్ఞానుసారముగా కాంగ్రెసుపనులలో నిమగ్నుడనై యుండెదను.

అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు

కార్యదర్శి.

గ్లీసన్ దొమ్మికిను

విచారణ హోకోర్టులో ప్రారంభమయ్యెను

రంగూను, నవంబరు 12:- వ్యాయమా ద్రిష్టిగారి యెదుట రంగూను హోకోర్టుపెనున్నందు గ్లీసన్ శంపతులను నల్లరు పొంగీలును నొకగృహస్థునుగూటిసంబులకు విచారణ నేడు ప్రారంభమయ్యెను. తొమ్మిదిగురు ఐరోపావారు పంచాయతీచార్టుగా నియమింపబడిరి. పంచాయతీచార్టులో నశికసంఖ్యకులు బర్మాదేశీయులుగ నుండవలయునని మద్దాయాలు గోరుచున్నారని ముద్దాయాల వ్యాయవాది నొక్కీ తెప్పెను. పెనున్నకు కమెంటుచేసిన మేజిస్ట్రేటుగారియొద్దనే యాకోరీ కోరబడవలసియుండెనని వ్యాయమార్తి దెల్పి వ్యాయవాది అధ్యంతరమును ద్రోసివేసెను. అపీలుదారుల వ్యాయవాదికేసును గురించి సంగ్రహముగ దెల్పినపిమ్మట సాక్షులుదీసికొనబడినవి. క్రిందికోర్టులో నిచ్చినసాక్ష్యమునే గ్లీసన్, కార్పొరేట్ బ్యాంకు, పోలీసుకమిషనరు, మెజిస్ట్రేట్, మెగ్గుటపండితుడు తిరిగి దెలిగిరి. కొట్టుటకువచ్చినవారిందరును కామాయప్రముఖులను ధరించి నట్లు జ్ఞాపకమున్నదని గ్లీసన్ గారు నొకప్రశ్నిన సమాధానముగ దెల్పిరి. విచారణ జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె)

కనలు నిమ్మకల యిరిగేవక పనులు అవసరమేలేదనియు, చిల్లర మరమ్మత్తులు మాత్రమవసరమనియు వాటికెగిలో డబ్బుకాదనియు, ఆయా ప్రదేశములందలి యిరిగేవక స్థితుల పరిష్కరించు అభిశారము స్థానిక సంఘములకుండవలెననియు ఈ విషయమున ప్రజల జాగ్రత్త పడవలెననియు హెచ్చరించిరి. అంతటి తో సభ ముగిసెను.

మంత్ర శాస్త్రము

గురుశిష్యగోణాభివర్ణనము

కళ్యాణానంద భారతీస్వామివారి
ద్వితీయావస్థానము

16 వ శ్రీదీ ఆదివారము సాయంకాలము మైలాపూరు సంస్కృతికళాశాలయందు శ్రీవిద్యాశంకర జగద్గురు శ్రీకళ్యాణానంద భారతీమాంతాచార్య స్వామివారు (శ్రీ శృంగేరి, విరూపాక్ష పీఠాధిపతులు) మంత్రశాస్త్రముపై అంగీకరణ తమ రెండవయావస్థాన మొనంగిరి.

దీక్ష

“నిన్నటిదిని మనుబంధచక్రప్రయమును గురించి ముచ్చటించియుంటిని. దీక్ష ఉపాసనకు ప్రాధాన్యమును ద్వారము వంటిది. ప్రతితెగకు ఉపయోగము విధిగ నియమింపబడినది. కడకు రెండవదీక్షలు (సవ్యాస, కాశ్యపదీక్షలు) వేర్వేరుతెగల విచ్చిక్రములై యున్నవి. శైవుల కైదుదీక్షలు గలవు. దానిని పంచరమ మందురు. స్మార్తలకు పంచాయతనపూజ మిగుల ప్రాముఖ్యము. ఈదీక్ష నెలల బడియడగన? ఎవరి నుండి వేర్పూరిన ననున? సామాన్యముగ గురువునుండియే ఎవరైనను దీక్షను బడయగలడు.

గురుసాంప్రదాయములు

అనాదినుండి భారతదేశమును క్రమముగ కచ్చుచునే యున్నవి. మనయంద నేకసాంప్రదాయములు గలవు. అన్ని సాంప్రదాయములును తమపుట్టుక ప్రథమమున దేవదేవుడగు పరబ్రహ్మమునుండియే కలిగినవని చెప్పెదరు. ఎల్లరును శ్రీమన్నారాయణునే ఆదిగురువుగ నంగీకరించెదరు. రెండవ గురునిర్ణయమునందు భేదించెదరు. స్మార్తలకు శంకరాచార్యుడు, శ్రీవైష్ణవులకు నాద, యామున లేక యామునాచార్యుడు (రామానుజ డీక్షనిష్ఠియశిష్యుడు).

శైవులు, కాశ్యపియు “సదాశివ సమారంభం” అనియెదరు. నారాయణుడైనను, కదాశివుడైనను నామమాత్ర భేదమే గాని వేర్వేరుదేవతలు గారు. అన్నియు పరమాత్మయొక్క వివిధస్వరూపములు.

వేదవ్యాసుడు కలియుగమునకు గురువుగ నెన్న బడి యున్నాడు. ప్రస్తుతపరిపాలనాదేశత కృష్ణద్వైపాయనుడే. శైవుడుగాని, స్మార్తుడుగాని, వైష్ణవుడుగాని వ్యాసపురాణములను, శిక్షాస్మృతులను ప్రమాణములుగ నై కొనెదరు. వేదవ్యాసుడు బోధించినమార్గమునే శంకర, రామానుజ, మధ్వాచార్యులు అనుసరించి ప్రబోధము గావించిరి. కావున అదిగురువు, మధ్యమగురువుల నెల్లరు ఒక్కనిగానే అంగీకరించెదరు. ఇక శంకర, రామానుజ, మధ్వాచార్యులు ఆ స్మృతాచార్యులు వేర్వేరు మతాభిప్రాయస్థాపకులు.

ఆయా గురుపరంపరచే ప్రబోధితులైనవారు తమనియమములను కట్టుకొంటుల నెంతవరకు పొషించుచున్నారనువిషయము గ్రహింపవలెను. ప్రతికాళియందును ఆచార్యపురుషులు గలరు. వారు గౌరవింపబడవలెను. నిజమను గురు నిర్ణయము చాలకష్టము.

అందువలననే గురువుయొక్క అవలోకనమందు శాస్త్రము కఠిననియమములు నియమించినది. అనాదినుండియు సద్గురు పరంపరతో బాటు అసద్గురుపరంపరయు నచ్చుచున్నది. మంచిచెడ్డ లొండొరల ననుసరించి యుండును. సద్గురుపరంపరచే సాధుపరిత్రాణము, దుష్కృతవివాళనము, ధర్మసంస్థాపనమును విధిత్రయము నెరవేర్చబడవలెను. నువ్వను దక్క ప్రపంచమందు వేరులోపము లేనపుడు సువర్ణ మందలిగుణములు తెలియబడనియట్లు దుష్టచేతనులను అసద్గురువులు లేనిచో సద్గురుపరంపరయొక్క సుగుణాశీయును నెల్లడి గాజాలడు. వైజ్ఞానపు మెల్లప్పుడును యుక్తియుక్త వివేకునే కొరనుగాని కన్నులుమాసికొని అనుసరించెడి వారిని చాఢిందరు. “అసద్గురు స్వయంనప్తః, యనన్లు అసద్గురువు తనకు తాదాగుపడజాలడు. కాన పరులను బాగుజేయజాలడు.

సద్గురువు

నీ సంపూర్ణాభివృద్ధిని ఎవరియందు గాంచెదవో యాడేగురువు.

గురుసమానుడు గావలెనని ప్రతిశిష్యుడును కాంక్షింపవలెను. అదియే కాని ఏకాశీయుడును నుండవలెను. అట్టిప్రాణిక

యండినచో తదాశీయసాఫల్యమునుగాంచి కృతార్థత జెందగలడు. ఈతి నేర్వనివాడు నీటియందు మునుగువాని నెట్లుదరికి జేర్చగలడు? అటులే అసద్గురువు పరులను రక్షింపజాలడు.

“విశ్వోపక నైత్యైకస్య గురుః”

(1) ఆత్మ్యైక్యవైతము, (2) సాముద్దికలక్షణములు (3) శుద్ధవేదము (4) మనోహరత్వము, (5) సర్వమంత్రార్థగ్రహణము, (6) షష్ఠి నియమ క్క బాహ్య జాడ్యములనే గాక అంతఃకరణీయజాడ్యముల నివారించుకత్తి గలిగి యుండవలెను) 7. శాస్త్రవిహిత కర్మాచరణము, 8. దుర్గవసాంగత్యవిస్మయము, 9. అంతర్ముఖత 10. బహిర్లప్తి. అంతర్లప్తియన దాతేమణి, భవేమణి, పుత్రేమణి మను ఈమణిత్రయమును జయించుట బహిర్లప్తి మరేవిషయమందుగాని శాస్త్రీయ విషయమందుగాని పరులకు చేయునచోయ్యును.)

(11) సర్వజ్ఞత్వము:— “సర్వం జానాతి సర్వజ్ఞః” యాక్రమముక్తవిచక్షణ వేదవిహితజ్ఞానమును శ్రోత్రియమును, బ్రహ్మగిష్ఠ గలిగియుండుట ప్రస్థానత్రయమును తెలిసికొనుట కశోపాసనలక్షణమే సర్వజ్ఞత్వము. బ్రహ్మైక్యసంధానమే సర్వజ్ఞత్వము.

(12) దేశకాలపరిజ్ఞానము:— ఉదాహరణము:— విత్తములు నాటుటకు కాలము నెరింగి యుండవలెను. తేత్ర విచారణ జేయవలెను. సకాలమునందును నుత్తేత్రములోను నాటుటదిన విత్తమే వృద్ధికొంది సఫలమగును.”

(13) అజ్ఞానీధి:— తనయాజ్ఞాపకలచే పాలింపబడటం. (14) భూతదయ, (15) శాంతము (16) వేదవేదాంగసరిజ్ఞానము. (17) నిత్యైక్యైతికవాంఛాప్రీతి. (18) ఆలోచన పత్త్యము:— ప్రాపంచికములకు లోలరతుడు గాకుండుట, (19) అహింస, (20) క్షత్తపాతరాహిత్యము అను నిరుపది గుణములు గలిగినవాడు సద్గురు వనబరగును.

గురువుశిష్యుని నిర్ణయించుటయందును శాస్త్రము కొన్ని నియమములను నిర్ణయించినది. “పరీక్షేతగు శిష్యం, విద్య ద్విగ్రత్తు జైర్వతం, ద్యాదకాల్పి తగ్గంవా, తనర్థంవా అతః. గురువు శిష్యుని పరీక్షించి విద్యావంతునిగ ఎన్నుకొనవలెను. 12 సం॥ గాని 6 సం॥ గాని 8 సం॥ గాని యుండవలెను.

శిష్యుని కుండదగుగుణములు

(1) గుర్వాజ్ఞప్రమాణము:— గురువునకు విధేయత, గురువుయొక్క జ్ఞాపిత్యమందతి విశ్వాసము గలిగియుండవలెను.

(2) గురుశుక్రమా:— (అ) ప్రణీపాతిము అనగ నాకంటె మిఠత్వపుటలనియునేను అపకృష్టుడననియు ననుస్కారముతెలుపును (ఆ) కలిపక్ష:— వాంఛితములను పుచ్చించుట, గురువుశిష్యులయొక్క హృదయస్థమగుప్రేమ శిష్యునిశుక్రమాచే బంధింపబడును. భక్తికైర్లతోడనేగాని ధనఖడ్గములచే గురుని ప్రసన్నునిగ జేయజాలరు.

(3) లజ్జ, అభిమానముగర్వమును విసర్జించుట, (4) కంశనా యకుడుగనండుట, (5) గురుద్రవ్యాపేక్ష లేకుండుట, (6) జప, ధ్యాననిరతుడైయుండుట, (7) ఆత్మ్యన్న తాశీయగు మోక్ష కామియైయుండుట, ఎల్లరును దేవతానుగ్రహమునకై పాటుబడవలెను. గురువులనుజ్ఞానము మోక్షపథముమాత్రమే కొరదగినది. గర్వాధానము మొదలు ఉపనయనము వరకు గల 15 సం॥ స్కారములను పొందియుండవలెను.

(8) ధర్మప్రీతి:— ద్విజునకు వేదప్రామాణ్యము ముఖ్యము. వేదమును సందేహించువాడు దూరుడు.

(9) దృఢవ్రతము:— చేపట్టినపనిని మనోరథసిద్ధియగు వరకు వదలనివాడు దృఢవ్రతంబుడు. (10) సదాచారము. (11) శ్రద్ధాభివృద్ధి:— శ్రద్ధ యన గురువాకృతవిశ్వాసము. (12) సత్యవచనము. (13) మితభాషిత్యము. (14) దీపసాధుసమత్వము (15) అనుకూలవతియగు ధర్మపత్నిగలిగియుండుట. సైగుణములు గలిగియుండువానిని గురువు శిష్యునిగ గ్రహింపవలెను.

చైతన్యగ్రహణము

హస్తము ప్రకసయోగముచే గురువుశిష్యుని తనలో జేర్చుకొనును. ఉపనయన కాలమందు తండ్రియొక్క శక్తిపాతము కు మారునందు ప్రవేశించునట్లును, వివాహకాలమందు భర్తయొక్క చైతన్యము భార్యయందు ప్రవేశించునట్లును గురువునందలి చైతన్యము హస్తము ప్రకసయోగముచే శిష్యునిలో ప్రవేశించి అజ్ఞానతిమరమును బారదోలి జ్ఞానాంజనమును గలుగజేయును. దేవతాత్మపీకారకే గురువు శిష్యుని వృద్ధికొందించుచున్నాడు. గురువు లోభపరుడైన దేవతాశాపమునకు పాత్రుడగును. విదప సభముగి నెను.

3 వ వాయిదా

6000 గజములకు పైన పంపినవారి పేర్లు
సభ్యులు

	గజములు
1 జోన్నల రామచంద్రరావుగారు	8600
2 బెజవాడ కుందరరామిరెడ్డి	8400
3 కారంచేటి మల్లిఖార్జునశర్మ	6725
4 కప్పగంటల రామేశం	6626
5 భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్య	6000
6 మండవ రత్నయ్య	6000

సభ్యేతరులు

1 ఫ్యామిన్ డిస్పెన్సరీ	12,000
2 మాసి సుబ్బారావు	11,880
3 మిస్. పసుమర్తి కృష్ణమూర్తి	11,144
4 సి. గోపాలరావులియా	11,000
5 బి. యస్. రంగారావు	10,000
6 జయంతి బ్రహ్మచందం	9,288
7 మాధవవెడ్డి అన్నపూర్ణమ్మ	8,974
8 కొత్త సత్యనారాయణమూర్తి	7,888
9 చిలుకూరు సుబ్బయ్య	7,628
10 దామెర్ల భ్రమరాంబ	7,579
11 చిలుకూరు నూర్యనారాయణ	7,412
12 ధరణీప్రగడ శేషగిరిరావు	7,188
18 ఆక్కిరాజు కామేశ్వరమ్మ	7,045
14 త్రిపురమల్లు శ్రీరాములు	6,720
15 మునుగంటి వెంకట్రావు	6,660
16 ఇమ్మిడివెట్టి కృష్ణయ్య వెట్టి	6,640
17 చాలిపర్తి దుర్గాంబదేవి	6,600
18 కొండ విజయలక్ష్మీబాయిమ్మ	6,598
19 చిలుకూరు చల్లమ్మ	6,306
20 ,, త్రిపురసుందరమ్మ	6,396
21 భానుభేల శాగభూషణం	6,000
22 వేమూరి రామకృష్ణరావు	6,000

* * * * *
50 నెంబరుకు పైన నూలుపంపినవారి పేర్లు
సభ్యులు

1 చైతా సుబ్బారావుగారు	68
2 ఘడియారం చివంబరయ్య	68
3 కొమ్మల వెంకట్రాజు	68
4 కొంటిరి వెంకటకృష్ణరావు	68
5 కళా వెంకట్రావు	69
6 పయిడిపాటి వెంకటనారాయణ	67
7 మొవ్వ వీరభద్రరావు	54
8 కొంటిరి గోపాలరావు	58
9 పేట శాపయ్య	58
10 శేవులపల్లి సత్యనరమ్మ	51
11 మనపాక కమలమ్మ	51
12 పెండ్యాల సోమయాజులు	50

సభ్యేతరులు

1 జి. వి. కమలామణిగారు	200, 800, 500, 100, 500
2 హేటిలు శేషబాయిమ్మ	188
3 యెర్నేని లీలావతి	127
4 ,, శేషమ్మ	79
5 గోవర్ధన అప్పలాచార్యులు	78
6 బొమ్మగంటి వెంకటనరసింహ్యం	76
7 జయంతి చినసుబ్బయ్య	69
8 జలనూత్రం ఆంజనేయులు	66
9 కొమ్మల సత్యనారాయణమూర్తి	66
10 టంగిల కృష్ణమూర్తి	64
11 జీలు రామచంద్రరావు	60
12 జి. పున్నయ్య	60
13 మాసి సుబ్బారావు	60
14 కొంటిరి నూర్యప్రకాశరావు	59
15 వేలూరు వెంకటరత్నం	59
16 ఆయలూరు వెంకట్రామయ్య	59
17 మాధవవెడ్డి గోపాలకృష్ణయ్య	58
18 పువ్వాడ మాధవరావు	57
19 కె. అశ్వనాథాచార్యులు	55
20 బొబ్బి సరస్వతమ్మ	54
21 దేవిరాజు సాంబశివరావు	54
22 రూపావతారం మునిశర్మ	54
23 సత్యవోలు సత్యనారాయణ	50
24 గెంబలి లక్ష్మ్యసాస్త్రి	50

ఆంధ్రపత్రిక

1924-వ సం॥ నవంబరు నెల 19-వ తేది

బుధవారము

ఇరిగేషను చట్టము : ప్రభుత్వ బాధ్యత

ఇరిగేషను చట్టమునందు, ప్రభుత్వ బాధ్యత సాధ్యమగునంతవరకు లేకుండజేయుటకు, ప్రయత్నము గనుపించును. అట్టి సందర్భ మొకటి నిన్నటి దినము బయల్పడెను. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి చట్ట నిబంధనలను తేసిడి అధికారము 109 వ క్లాజు ప్రసాదించుచున్నది. అట్టి నిబంధనలను ప్రభుత్వమువారు మార్చునప్పుడు, రిద్దుజేయవచ్చును. శాసనసభవారి యంగీకారముతో మాత్రమే ప్రభుత్వమువారి డిట్టి పనులకు గడంగి వలయునని, టి. ఆదినారాయణచెట్టిగారు సవరణను ప్రతిపాదించిరి. ప్రభుత్వమువారి సవరణ నంగీకరించి, శాసన సభవల్ల తమకుగల గౌరవమును జూపుట న్యాయమైయుండెను. లామెంబరుగారు రందుకు సహృదీంక సవరణ నెదిరించిరి. వీరు చూపిన కారణమేమి? ఇరిగేషను శాఖ నిజర్వడు శాఖ యనియు, దీని పనులు మన ఇండియా మంత్రికే ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులగుదు, మద్రాసు శాసనసభకు వారు బాధ్యులుగ నుండజాలరనియు, లామెంబరుగారు వాదించిరి. అటులగుచో నిజర్వడు శాఖల గూర్చి శాసనసభ వారు వాదులాడియె ప్రయోజనలేదు. ఇరిగేషను చట్ట నిర్మాణము విషయమై శాసనసభవారి యంగీకారము గోరుచు, నిబంధనల నేర్పరుచు విషయమున మాత్రము, ఏల గౌరవగూడదు? ఇట్టి సందర్భములలో నయిన, శాసనసభకు బాధ్యత వహించెడి ఆచారమును ప్రభుత్వమువారి చేర్చుచుకొనవచ్చును.

ఇరిగేషను చట్ట నిబంధనలకు సంబంధించిన పూర్ణాధికారము ప్రభుత్వమువారి వాస్తవమగుచో ప్రజలకు నివారణోపాయము గనుపించదు. ఇంతయిగాక ప్రజల స్వేచ్ఛలను ముగించుచున్నారని, సంస్కరణ శాసనము మార్పు జేందునెడల ఇరిగేషను శాఖ ప్రజాయత్తము గాకమానదు. అట్టి తిరియారీటి చట్టమును ముందుగ నిర్మించి నిరంకుశాధికారమున కవకాశమిచ్చుట వాడియా? అసాధికార నభ్యులు ఎలుపురు ఆదినారాయణ చెట్టిగారి సవరణ కనుకూలముగ ప్రసంగించిరి. ప్రభుత్వమువారు శాసనసభకు బాధ్యతను వహింపనిచో శాసనసభ వారు మాత్రము లేమహక్కులను వదలుకొన జాలరనియు నిబంధన నిర్మాణాధికారము కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమునకు వదిలివెట్టగూడదనియు సత్యముగా ముగిసినది. ఆదినారాయణ చెట్టిగారి సవరణ తుదకు శాసనసభవారిచే నంగీకరింపబడెను. ప్రభుత్వమువారి పుడేమి జేసెదరు? చెట్టిగారి సవరణ నంగీకరించుట భావ్యముగ నుండును. ఏలనన నిర్బంధము లేకున్నను శాసనసభను గౌరవించిన ఆచారమును వీరు ప్రవేశ పెట్టెదరు.

కాని అంత విశాలభావమును మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు జూపెదరని దోచదు. లామెంబరుగారు తమ వాదమును నేరీరునయినను సమర్థింప జూనుకొనవచ్చును.

ప్రభుత్వమువారు చెట్టిగారి సవరణ నంగీకరింపనిచో, నేమిజరుగునో యూహింపవచ్చును. వారికి రెండు మార్గములు గలవు. సంస్కరణ శాసనము 72 (ఇ) క్షేత్ర ప్రకారము, గవర్నరుగారు సర్టిఫికేట్టును ప్రయోగించి తమయభీష్టమును నెఱవేర్చుకొనవచ్చును. లేనియెడల, 81 క్షేత్ర ప్రకారము, శాసనసభవారి పునర్విచారణకు ఇరిగేషను బిల్లును పంపవచ్చును. లేక గవర్నరుజనరలుగారి యంగీకారమున కై రిజ్యువేయవచ్చును. గవర్నరుజనరలుగారు ఆరు మాసములలోపల బిల్లు నంగీకరింపగలరు. అటుల గా విఫలమైతే, చట్టము అసలే నిలిచిపోవును. ఇరిగేషను చట్టమును మరియొక మారు కోర్కోర్టుకు ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించెదరా? నిజమేమనిన, ప్రభుత్వమువారి సవరణ నంగీకరించిన, వారికి గలిగెడి ప్రబలనష్ట మేదియులేదు. కాని శాసనసభాధికారము విస్తరించునేమో నని భయపడెడి కన్నచ్చేటిపు ఇండియా మంత్రి మండలియనవుడు, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి టెటులమెలగెదరో డెలుప నక్కరలేదు. ఇరిగేషను చట్టవిమర్శనమునందు, మేరిదివరకు పెక్కు మార్లు తెలిపినటుల, బాధ్యత ప్రజలపైన నిలిచియుండగ, ప్రభుత్వమువారు హక్కుల ననుభవించి బాధ్యతనుండి తప్పించుకొనెదరు.

ఇందుకో నిదర్శనము జూడవచ్చును. పశ్చిమాంధ్ర దేశము తరుచుగ టైమబాధితయై యుండునను సంగతిని ప్రభుత్వమువారు టైమ నివేదికములలో నంగీకరించి యుండిరి. అన్ని ప్రదేశములకన్నను ఇరిగేషను సౌకర్యములను పశ్చిమాంధ్ర దేశమునకు ముందుగ నేర్పరుచుట యవసరము. తొత్త ఇరిగేషను ప్రాజెక్టుల నేర్పరుచుటవలన పశ్చిమాంధ్ర దేశమున పెంటనేలాభము రావచ్చును, రాకజూపవచ్చును. లాభనష్టములను పాటింపక టైమబాధితల కుపశాంతి గలిగించుట ప్రభుత్వధర్మమని డెలుపనక్కరలేదు. పశ్చిమాంధ్ర దేశము విషయమై ఇతర ప్రాంతములవా రెవరును అభ్యంతర పెట్టజాలరు. తరుచుగ టైమములు సంభవించెడిచోటులందు ధనలాభ మున్నను లేకున్నను ప్రభుత్వమువారు నీటి సప్లయని చేయవలసిన బాధ్యతను వహింపవలెనని టి. యం. నరసింహాచార్యులు గారు సవరణ చెచ్చిరి. ఈ సవరణ లామెంబరుగారి కెదిరించుచు ప్రభుత్వమువారి డిట్టి బాధ్యతను వహింపజాలరని నుడిచిరి. ప్రజలపై ననేక బాధ్యతల మోపెడి ప్రభుత్వమువారి మాత్రము బాధ్యత నయినను వహింపజాలరా? బాధ్యతయను పదమును తొలగించి అవసరమగునపుడు ఇరిగేషను వర్కుల నట్టి ప్రదేశములందు నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారము గలదను సవరణను మాత్రము ప్రభుత్వము వారి రంగీకరించిరి. ఇట్టి సవరణవలన కలిగెడి లాభముండదు. నిర్బంధ పరిక్రమ నాగరికాభిప్రాయములకు విరుద్ధమని జెప్ప నక్కరలేదు. ఐనను దానిని చట్టమునందు నిలిపియుంచినది, నిన్నటిదినము

నూచించియుంటిమి. శాసనసభవారియినను, యిట్టి ఏ ర్యాటును తొలగించుటకు తీర్మానింపరయిరి. ఇందుకుదోడుగ, 81 క్లాజు ప్రకారము నిర్బంధ పరిశ్రమకు సంబంధించిన వ్యవహారముల గూర్చి విచారించుటకు సివిలుకోర్టుల కధికారములేదు. నిర్బంధముగ పనిజేయవలసిన కూలీలు నోరెత్తుటకే వీలుండదు. ప్రజల హక్కుల కీతీయన భంగముకలుగుట ఎంత కష్టమో యూహింపవచ్చును. 84 వ క్లాజును దీనివేయవలయునని సస్యముగ్రిగారు తెచ్చిన సవరణ శాసనసభవారిచే నంగీకరింపబడెను. మొత్తము మీద ఇరిగేషను చట్టపు సంకుచిత స్వభావమును గ్రహించుట కష్టము గాదు.

ఆంధ్ర చిత్రకళ

ఆంధ్రచిత్రకళ వెంబీ ప్రదర్శనమునందు కొనియాడబడెనని వినుట శెంతయు సంతసించెదము. దామెర్ల రామారావు, వి. వే. కటరత్నం, సి. భాష్యకాగ్గుగార్ల చిత్రపటముల బంపిరి. రామారావు, వేంకటరత్నంగార్ల పటములు బహుమతిని బడసినవి. ఆంధ్రుల నైపుణ్యము గుర్తింపబడుట గొప్పవిశేషము. శంఖునబోసినగాని తీర్థముగాదను నెలల, పాశ్చాత్యులు మెచ్చుకొనినగాని ప్రాచ్యకళలకు విలువ ఏర్పడుటలేదు. ఆంధ్రవ్యక్తిత్వము ఇప్పుడే మరల పునరుద్ధారణ యగుచున్నది. చిత్రకళయందుగూడ ఆంధ్రుల ప్రత్యేకత్వము గోచరించుచున్నది. భావప్రదర్శనావశ్యకతను పై చిత్రలేఖకులు కనపెట్టకపోలేదు. ఈ విషయమునందు బెంగాలుస్కూలుతో వీరేకీభవించెదరు కాని, చిత్రపటపు విలువ యతిశయించుటకు భావరూపమున మృగీకరము చక్కగ నుండవలెను. ఆంధ్రనిపుణు లీ తీరునతమ ప్రత్యేక ప్రతీకలను కనుబడిచిరి. రూపప్రాధాన్యమును వీరుగుర్తించుటకు, పాశ్చాత్యుల అదర్శములే కారణములని చెప్ప వీలులేదు. హైందవ మానసము, అందు ముఖ్యముగ దక్షిణదేశ దృక్పథము, భావసౌందర్యముతో బాటు రూపసౌందర్యములు గూడ ఆకాంక్షించును. బెంగాలునందు, ప్రబలికెక్కిన పురాతన దేవాలయములు లేకుండుట చేతను, ప్రాచీన శిల్ప కళా నైపుణ్యము దక్షిణదేశమునందువలె గానరాదు. దక్షిణ దేవాలయముల గాంచిన, ప్రాచీన శాస్త్రపుణ్యమును, అదృశ్యరూప సౌందర్యమును గనుపట్టును. అజుతా చిత్రములు రూపసౌందర్యము సాధికముగ గనుపలుచున్నవి. కొన్ని చిత్రములు, నిన్న నేడు నిర్మింపబడెనా యను భ్రమదోషజేయును. ఉత్తర హిందూదేశమున వ్యాపించిన పర్షియనుకళ మహమ్మదీయ మత సాంప్రదాయముల ననుసరించుచున్నది. విగ్రహారాధన నంగీకరింపనివారు దేవతాచిత్రములను తయారుజేయజోరు. అంతియగాక, బెంగాలులో బ్రాహ్మసమాజ ప్రేరేతులయిన నవీన కళాకావీదులు, ప్రాచీన దేవతారూపములకు తగిన ప్రాధాన్యమియ్యకుండుట వింతగాదు. కాని దక్షిణదేశమునందు భావరూప సమృద్ధి నము అనుశ్రుతముగ వచ్చుచుండెను. పాశ్చాత్య దేశకళ ననుసరింపక, జాతీయ కళను పెంచి పోషించిన గౌరవము బెంగాలుకు దక్కియుండగ, ప్రాచీన హైందవ సాంప్రదాయముల నెక్కుడు నిర్దుష్టముగ ననుకరించి వ్యతర్క

నిర్మాణమునకు దారిజూపిన గౌరవము ఆంధ్ర ప్రదేశ్మునకు డక్కు గాకయని కోరెదము. గ్రాంథిక గ్రామ్య వివాదములవలె, చిత్రకళలను కరణమూ సృష్టియూ యను వివాదములతో పని లేదు. సృష్టియయినను యనుకరణమయినను చిత్రపు శ్రేష్ఠత కళాకోవిదుని ప్రతిభావీశేషముపై నాధారము. కేవల సృష్టికాని కేవలనుకరణముగాని అసంభవము. అనుకరణమునకై ప్రయత్నించువారు సయితము స్వంతియూహలను పలుములందు జొప్పించుకొని నడుచుచున్నట్లు. ఎదుట నెట్లరూపమునుంచుకొనికొని డాహజనిత విశేషములను సృజించువారియనను అనుకరణమునకు బూనక మానరు. అందుచే విష్ణురూపమును చిత్రించువారు పురుషాకృతిని, లక్ష్మీరూపమును చిత్రించువారు స్త్రీరూపమును వివరింపకలేదు. కాన, ప్రతిచిత్రమునందును, సృష్ట్యనుకరణములు రెండును మిళితమగుచుండును. అయాభిగములు ప్రాధాన్యము పొందుట చిత్రకళా కోవిదుని దృక్పథము ననుసరించి యుండును. అవిషయ మటుండ ప్రాచ్య కళాధిశ్యమును కాపాడవలసిన బాధ్యత ఆంధ్రులపై నిలిచియున్నది. గాంధీమహాత్ముడు చిత్రించుటల సత్యమే సజనాందర్యము. సత్యమునకు దూరములే, భగవదుపాధిపతియనుట దారిజూపినకళి, శిలానేరదు. కేవల మహాతేజమును, ఇంద్రియత్వ పీన గలగం, శిశ్యతానందము న సగజాలనుకొని, ఆంధ్రులు ప్రాతస్సహాయములరు. ఆంధ్రులలో కళాపునః దీర్ఘముప్రారంభమయినందులకు సంతస మగుచున్నను, ఇంకను అభివృద్ధి చాల జరుగవలసి యున్నది. ప్రవీణులు బయలుదేరి, శిలాగౌరవమును కాపాడవలయును. లగనప్రాతస్సహాయము గాని ఇక్కార్యము సజవేరదు. ఆంధ్రజాతీయకళాకాల, వ్యాచ్యకళకు ప్రాతస్సహాయమునుగించున్నది. అక్కడక్కడకొలదుమంది చిత్రకారులు, చేతిగుప్పయిత్తి ముల నెలుపుచున్నారు. కాన, ఆంధ్రకళ సత్వరాభివృద్ధిగాంచి, వ్యాప్తి జందవలయుననిన, ఆంధ్రప్రముఖు లక్కడు ఇద్దడపొడవలయును. ఆంధ్రసభలు కొద్దికొని బూనుకొనవలయును. లిగుప్రయత్నములు జరుగుచో, బెంగులువలె ఆంధ్రదేశమును సవాజ ప్రతిభావీశేషమును గనుపరచక మానదు.

బెంగాలు నిర్బంధములు : టైముస్ సంతిము
ఈవారమందన లండను టైముస్ పత్రిక బెంగాలు నిర్బంధములపట్ల, మిగుల సంతసము గనుపరచుచున్నది. తూర్పుకు టైముస్ మనోరథ మీదేరెను. రాజప్రతినిధియ, బెంగాలు గవర్నరుగారును మిగుల బలహీనముగ ప్రవరించుచున్నారని, టైముస్ పత్రిక కొంతకాలము నుండియు ఎగచుచుండెను. తేబరుప్రభుత్వ పరిపాలనముమూలమున హిందూదేశమున కుపద్రవము వాటిల్లుననుభూతి చూపవలెను. కాని, టైముస్ పత్రిక కేపుడు భయము తీరినది. రాజప్రతినిధియ బెంగాలు గవర్నరుగారును దృఢచర్య నవలంబించి నందులకు, యావత్రిక వారి సభినందించు చున్నది. ఏబదిమందికి బైగ న్యరాజ్యపక్షి ప్రముఖులు నిర్బంధింపబడినందుల కీ పత్రిక సంతసించుచున్నది.

ఆంధ్రుల
గాంధీమహాత్ముని వుజాని
లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను
యథాశక్తిని తోడ్చుడు

19.11.24

చందాలు	కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వర	కోశాధిపతివద్దను, ఇతరత్రను
ఇదివఱకు 50374-12-8	రావు పంతులుగారికి చేసిన వసూలు	వసూలు మొత్తము
విశాఖపట్టణము జిల్లా పాలకొండ	ఇదివఱకు 24539-1-8	కోశాధిపతివద్ద 24594-1-8
తాలూకాదార్ గాంధీదాసు	గాంధీదాసు కాళిక్రూరు కృష్ణమూర్తి గారిద్వారా రాజాంలో దీపా	కోశాధిపతికి వసూలు 10-0-0
కాళిక్రూరు కృష్ణమూర్తి పంతులు గారి బాలితా ప్రకారము	వర్షసందర్భమున పింగళి సుందర రామయ్య, సోమయాజుల సూర్యనారాయణ రావుగార్ల సహాయప్రత్యాహము వలన వసూలైన బాపతు	
50-2-0	10 0-0	
(వివరములు కోశాధిపతి వద్దను)		
మొత్తం 50414-14-8	మొత్తం 24549-1-8	మొత్తం 24604-1-8

పూజానిధికి సామునుబంపు చిరునామా:—కా.నాగేశ్వరరావు, నెం.7, తంబుకెట్టిగిద్దిమద్రాసు.

స్వరాజ్యపక్షముపట్ల యావత్రికకు గల విముఖత కిది నిదర్శనము ఇంకొక రహస్యమును గూడ యీ పత్రిక తెలుపుచున్నది. హిందూవాదికారులు యిట్టి చర్య నిజవరకే తీసికొనియుండెడివారట. ఇండియా మంత్రియ్యయి తకాలమునుండియు నిరోధించుచుండుటచే, నిర్బంధము లాగియుండెడుట. ఇందును: ట్టి ఏమి తేలును? లేజరుప్రభుత్వమువారు నిర్బంధములకు మొదట సమ్మతించలేదనియు, తుట్టుకుడకు ప్రతిపక్షులను సమాధానపరచుటకై యిందు కంగీకరించినదియు, గ్రహించవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధములను వలంబించినపుడెల్ల భారతీయులుగగ్గోలు బెట్టుట యాచారమైనదట. జన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలుగుచున్నపుడు ఏదేశమయినను సమ్మతించునా? ఇంగ్లండులో నిట్టి దుస్థితి చేకూరుచో అందరికన్నను ముందుగ టైముస్ పత్రిక గగ్గోలుపెట్టదా? అట్లెన్నెనలన ప్రజల కెట్టిసమ్మతు గలుగదని యావత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. లెట్టును రీసింగుప్రభువులు తస్య కేయరని యావత్రిక అభయ మొనగుచున్నది. టైముస్ పత్రిక గనుబజుచెడి సంతృప్తికి రాబోవు బొంబాయి సమావేశము తగిన జవాబు చెప్పవలసియున్నది. నిర్బంధముల నికమీద ప్రయోగించుటకు నాధ్యవహదవిజ్ఞాపనలసియున్నది.

కలకత్తా కార్యరేషను : సుభాష్ చంద్ర బోసు
సుభాష్ చంద్రబోసుగారికి బదులుగ మరియొకరిని నియమించుకుండుటకు కలకత్తా కార్యరేషనువారు నిశ్చయించి తమ అత్యంత గౌరవమును నిలుపుకొనిరి. బోసుగారు లేకున్నను మిగిలిన ఉద్యోగులు సర్దుకొన గలరనియు క్రొత్తవారిని నియమించ వనసరములేదనియు కార్యరేషను ఉప సంఘమువారు అభిప్రాయపడిరి. బోసుగారు జయలులో నుండియు కార్యరేషనుపని జూచుచున్నారు. ఏకారణముచే నయినను వారిని మరియొక ప్రదేశ మానకు గొంపోయినచో ప్రధాన కార్యనిర్వాహకాధ్యక్షిగారి ఆకార్యములను నిర్వహించగలదు. బోసుగారు నిర్బంధ విముక్తులగువరకు వారికి

సెలవీమవలయున, కోహెనుగాలు సవరణను ప్రతిపాదించిరి. మామూలు సందర్భములలో నిట్టి ఏర్పాటుకేయట భవ్యమయినను, ప్రభుత్వము వారికి ప్రత్యుతం మొనగవలసిన సందర్భమున, నయ్యక పాడి గాజాలదు. దాసుగారికిని, కోహెను గారికిని చాలసేపు వాదోపవాదములు జరిగెను. మరి కొందరు యూరపీయును సభ్యులు కోహెనుగారిని బలపరచిరిగాని, తుదకు కోహెనుగారే తమ సవరణ నుపసంహరించుకొని, విశాలభావమును జూపినందులకు సంతసిం చెదము. ప్రభుత్వమువారు బోసుగారిని నిర్బంధించినను, కార్యరేషనువారు అట్టి నిర్బంధమును గుర్తింపలేదు. బోసుగారు సెలవుకు దరఖాస్తు పెట్టలేదు. వారిపై నెట్టి నేర మారోపించ బడెనో ప్రజలకు తెలియదు. న్యాయస్థానములలో వారిని విచారించబోకు. బోసుగారిని నిందింపనపుడు, కార్యరేషను వారు బలవంతముగ సెలవు నిప్పించుట, ధర్మముగాదని, దాసుగారు ఖండితముగ బలికిరి. అటుల తేయుచో, బోసుగారిని పనిలో నుండి తీసివేసినటు లగును. నిర్బంధనిధానఫలితము సంగీకరించినటులగును. ప్రభుత్వమువారు రెటుల మెలగినను, బోసుగారిపై కార్యరేషనుకు పూర్తి విశ్వాసముగలదు. వారు నేరస్థులని కార్యరేషనువారు రెంచజాలరు. కలకత్తా కార్యరేషనువారు స్వీయ గౌరవము నీరీతిని రక్షించుకొనుట, మిగుల ప్రశంసా వాతము.

భారతీకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి

17 వ తేదీ ప్రకటనము
ఈనెల 20 వ తేదీ గురువారమునాడు ఉదయము బొంబాయిలో గ్రాంబురోడులో ముఖ్యరాగాదునోబులో భారతీకాంగ్రెసుసంఘసభకును నాయకులసభకును దిక్కెట్లుయి య్యబడును. సభలు 21 వ తేదీన ముఖ్యరాగాదు హాలులోనే ప్రారంభమగునుగాని కృష్ణాబిల్డింగులో జరుగవు. భోజనమునకును సభకును ఏర్పాటులకోరువారు ముందుగా బొంబాయి రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శికి ప్రాయశచిన్ అభిప్రదిత జవాబులందు సెలవుగాగారు ప్రకటించిరి.

గాంధీపూజానిధి

“స్వరాజ్యభవనం” పాలకొండ

విగ్రహస్థానం నువ్వోయ్యలు	
నడిపిలపల్లె సెంట్రల్ పాఠశాల ఆస్థానమిగాదు	1 0 0
గొల్లె గోపిపాఠశాలముగాదు	1 0 0
బొర్రాపల్లె మార్కెట్ పాఠశాల నాయకుగాదు	1 0 0
సామంతరాజు సన్యాసి చౌదరిగాదు	1 0 0
పాణిగిరిపల్లె గ్రామమూర్తి పంతులుగాదు	0 6 0
తెల్లంకి ఆస్థానమిగాదు	0 4 0
కొత్తగోట రంగుమూర్తి శ్రీశైలిగాదు	0 4 0
చీపురుపల్లె	
కన్యకా మంగళారావు నాయకుగాదు 2-వ వర్గ	0 8 0
దేశభక్త	1 0 0
యలమంచిలి	
దేవీదేవ సన్యాసయ్య పంతులుగాదు	1 0 0
దేశభక్త	1 0 0
సిగడం	
పల్లె జగ్గయ్యగాదు	1 0 0
పుష్పాల పాలకొండరావు గారు	1 0 0
నూనాపల్లె ఆస్థానమిగాదు నారాయణస్వామిగాదు	1 0 0
చదువుల సోమన్న గారు	1 0 0
దువ్వాల చిట్టి ఆస్థానమిగాదు	1 0 0
తెల్లూరు వెంకటరంగస్వామిగాదు	1 0 0
బల్లెరి ఆస్థానమిగాదు	0 6 0
దేశభక్తులు	0 12 0
దువ్వాల లక్ష్మీనారాయణగాదు	0 8 0
సిగడం నాయకుగాదు	0 4 0
బుడేపు రామమూర్తిగాదు	0 4 0
పేకల రంగప్పడుగాదు	0 4 0
దున్నా సన్యాసిగాదు	0 4 0
పేకల మార్కెట్ రంగప్పడుగాదు	0 4 0
చెండ్రయ్యపేట	
చదువుల మల్లిఖార్జునరావు గారు	2 0 0
అల్లంకెట్టి సుబ్బారావుగారు	1 0 0
నరేడ్ల వరహస్పతిపంతులుగాదు	1 0 0
మాడుగుల కళ్యాణమ్మగాదు	0 8 0
కైలాసం, చిన్న అప్పడుగార్లు	0 6 0
దండా బండారిగాదు	0 4 0
యెల్లిన మూరిప్పడుగాదు	0 4 0
అల్లంకెట్టి వెంకటప్పడుగాదు	0 4 0
మంగిపూడి ముఖిం గోళ్ళరావుగారు	0 4 0
గుంటుకు శ్రీరాములుగాదు	0 2 0
మాడుగుల పెద్దమహాలింగం గారు	0 2 0
కొండేటి అప్పడుగాదు	0 2 0
అల్ల పాపన్న గారు	0 2 0
దండా కన్నప్పడుగాదు	0 1 0
ఆనూరు రాజమన్న గారు	0 1 0
మర్తాల వెంకటేశ్వరరావు పంతులు గారు శేటు భిమవరం	1 0 0
నక్కా వైరాగి నాయకుగాదు గడ్డకంచరాం	10 0 0
యెందువ	
దేవనూపాపు శివారామమ్మగాదు	1.0-0
కొంజరావు మూరపు నాయకుగాదు	0.8-0
కొంజరావు రామమూర్తి నాయకుగాదు	0.8-0
చదువుల మూరన్న గారు	0.8-0
డిబ్బో వీరేశలింగం గారు	0.8-0
డిబ్బో కైలాసం గారు	0.8-0
డిబ్బో ప్రకాశం గారు	0.4-0
గొల్లంగి చిన్న అప్పడుగాదు	0.4-0
అల్ల రామనాయకుగాదు	0.4-0
గొల్లె పార్థసారథి నాయకుగాదు	0.8-0
డిబ్బో హరిమి నాయకుగాదు	0.2-0
కొండేటి మూరప్పడుగాదు	0.2-0
దేవరకెట్టి అప్పన్న గారు	0.2-0
చదువుల అప్పన్న గారు	0.2-0
కొంజరావు జనప్ప గారు	0.2-0
పేకల పాపారాధ్యుగాదు	0.1-0
రాజాపంతుల రామన్న గారు	0.2-0

విదేశ వార్తలు

బ్రిటిష్ రాజకీయములు

ప్రభుత్వ కర్తవ్యము

జీవనవ్యయ విచారణ

లీఫ్ట్, నవంబరు 17:— బుధవారము మంత్రివర్గము వారు మరల సమావేశమగుదురు. జనీవీపు గారి లేఖను విచారించు సభ్యులు వారి నివేదికను, సోవియటు ప్రభుత్వముతో పరిష్కారము గావలసిన ఇంకొక సభ్యులు అనాటికి శేలవని తెలియుచున్నది. రషియా గ్రేటు బ్రిటనుల సంబంధములను అభివృద్ధి చేయుటకు ముగ్ధులుగా జీవనపనిని ఎంతమాత్రము కన్నకై టిపు ప్రభుత్వమువారు వాశనమొక్కదలంబుకొనలేదు. యథార్థముగ సోవియటు గ్రేటు బ్రిటనులకు సుహృద్భావము వర్తక నాణిజ్యము ముదిత చొచ్చుకుటకు ఇదనరలో సోవియటుపాలన మును గుర్తించుట మంచిదినున్నది. సోవియటుపాలనమును గుర్తించుటచే గలగునని ఆశించిన లాభములకు ఆశయములకు భంగములేకుండ గోరుచో అంతప్రమాద మేమియు నుండరాదని ఆపేక్షించుచో గ్రేటు బ్రిటనులో రషియనుల ప్రతికూల ప్రచారమునంతను ఆపుజేయాలెనని సోవియటు ప్రభుత్వమునకు స్పష్టముగ తెలియజేయబడినది.

జీవనవ్యయము

ప్రభుత్వమువారు విచారించెదమని అభయమిచ్చిన జీవన వ్యయము, ఆహారధరలనుగూర్చి బుధవారము మంత్రివర్గము వారు ఆలోచించెదరు.

సర్ ఫిలిప్ లాయిడ్ గ్రీముగారపుడే అంతయు ఇదనరకే తయారుజేసిరియను ఏమిచేయవలసినది మంత్రివర్గమునకు తెలియజేసెదరట.

విచారణసంఘము

ను తక్షణము ప్రభుత్వమువారు రేర్నాటుజేసెదరు. త్వరలోనే వీరి నివేదికమును బయటకు ప్రయత్నించెదరు. వీరు విచారించవలసిన అసలుసంగతి ఆహారపదార్థముల ధరలు వ్యయముగ పెరిగెనా లేక అన్యాయముగ లాభములను దీయుచున్నారా యను విషయమే.

బ్రిటిష్ ప్యాసుపోర్టులు

కాలదోషము పట్టుచో వాటిని మరల 5 దేండ్లవరకు తిరిగి అమలులో పెట్టవలెను. డిసెంబరు 1 తేదీనుండి ప్యాసు పోర్టునిబంధనలు క్రొత్తివి 5 దేండ్లవరకు అమలులో నుండును. ఇదివఱకు ఇన్వలెన్స్ మిట్ట కాల్దోషముపట్టివచో అప్పటినుండి మరల క్రొత్త ప్యాసును 5 దేండ్లవరకు జేసికొనవచ్చును.

భారతదేశమిత్రుడు

శ్రీ శ్రీ మాంటాగూగారు

సానుక్రొశనభలు, వార్తలు

లండన్, నవంబరు 17:— వెస్టుమిన్స్టరు గెజటు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. మాంటేగుగారు మారదృష్టి గలవాడనియు, వివక్ష గల దక్షిణదేనియు భారతీయులు ఎటుగదురు. మాంటు గుడ్డు సంస్కరణములలో ఏలోపము లున్నను భారతదేశము హోమరులను సంపాదించుటకు ఎంతయు సహాయభూతముగ నుండును. గొప్పవిషయము భారతీయుల ఆయవములను త్రికరణార్థిగ నెరవేర్చు నుద్దేశ్యముతో సంస్కరణములు ప్రకటపెట్టబడెను. సంస్కరణముల గతి ఇట్లు పరిణమించినను తిబర్లన్యాయోక్త ముఖ్యోద్దేశ్యమును తెలుపుచున్నది.

రాజాం దీపావళి

శ్రీ యు త, పింగళ సుందరరామయ్య పంతులు, సోమయాజుల మార్కెట్ పాఠశాల గార్ల సహాయ ప్రోత్సాహమునల్ల.

అంతా మొత్తం

గాంధీదాసు, కాళికూరు కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు, పాలకొండతాలూకాదార్, “స్వరాజ్యభవనం” పాలకొండ, విశాఖపట్టణం. 14-11-24

విదేశాంగములు

లీఫ్ట్, నవంబరు 17:— స్వాంతియాగో డివిల్లీ మంత్రి, సర్ థామస్ హాలె, ఎర్నెస్టు స్టోవెన్సాన్ గారు, మాంటిసిగో మంత్రిగ నియమింపబడిరి.

డచ్చి వైమానికులు

బ్యాంకాకు జేరిరి. జానాను బోవుచు ఇటలీకు వచ్చిరి.

మత్తుపదార్థముల సభ

అమెరికనుల వరతులు

జనీవా, నవంబరు 18:— నల్లమందుసభ స్తంభించెను. ఏ తీర్మానములు లేకనే ఆగిపోయెను. ఈసమస్యతో ప్రత్యేక ముగ సంబంధమున్న జాతిసమితిసభ్యులు మాత్రమే తొక్కము గలుగజేసికొనుచున్నారు. మత్తుపదార్థములను తయారు చేయుట, విక్రయించుటనుగూర్చి ఆలోచించు సభ నేడు సమావేశమైనది. జాతిసమితిసభ్యులు, సభ్యులు గానివారుగూడ వచ్చిరి. యునైటెడ్ స్టేటుస్, జర్మను ప్రతినిధులు గూడ వచ్చిరి. మొదటిసభలోనే ప్రతిష్టంభనము గల్గుట విచారకరమని అమెరికను ప్రతినిధి తెలియజేసెను. మొదటిసభ పండిన నల్లమందు వర్తకమును ఆపుజేయుటకుగాని, ఒడంబడికను జేసి కొనుటకుగాని నిశ్చయించినచో కార్యక్రమమున సువరణము గావించుటకు అమెరికను ప్రతినిధికి హక్కు గలదని ఆతడు తెలియజేసెను. ఇష్టము వచ్చినపుడు చేసెదమనిరి. దీనిని సభనాడు గుర్తించిరి.

ఇండియాలో వైద్యచికిత్స

వైద్యులభాగ్యోదయము

సర్. జి. జి. గిఫ్టగారి యభిప్రాయము

లండన్, నవంబరు 17:— మేజరుజనరలు గిఫ్టగారు భారతదేశములో వైద్యచికిత్సనుగూర్చి ఇట్లు తెలియజేసిరి: ప్రజాభాగ్యమునకు సంబంధించిన (పబ్లిక్ హెల్త్) ఉద్యోగులు తప్ప ఇతరవైద్యులులేని వైద్యస్థితిని ఇండియాలో ప్రవేశపెట్టవలెను. ఇండియాలో సాధారణముగ వైద్యస్థితిలోనున్న వైద్యులు ఆస్పత్రులను స్వాధీనముజేసికొన్నచో యూరపియనులు వారిదగ్గరకు వెళ్లెదరు. ప్రస్తుతసందర్భములందు వారు ఉద్యోగములో ప్రవేశింపరు. భారతదేశ వైద్యచికిత్సాభాగ్యోదయము భారతదేశముమీదనే ఆధారపడియున్నది. ఇంగ్లెండులో యూరపులో చేసిన వైద్యపరీక్షను, పరిశోధనలమీద ఆధారపడియున్నది.

యూరపియనుల

కు యూరపియను డాక్టరులే యుండవలెననియు, ఇండియా చాలవరకు యూరపియను డాక్టరులసంఖ్య బలముగనుండునలెననియు బ్రిటిష్ వైద్యములు ఇండియాలో ఉన్నంతవరకు ఇండియాలో మంచియూరపియను వైద్యులు లుండవలెననియు, మాంటేగుగారు ఇండియా కార్యాలయముననే యున్నచో ఈసమస్యయే బయలుదేర కుండెదనియు గిఫ్టగారియవస్థాపనభో కధ్యక్షతనువహించిన హ్యేలకుగారు తెలియజేసిరి.

శ్రీ శ్రీ మాంటేగుగారిని నుతించుట

ఏటుగారు మాంటేగుగారినిగూర్చి ప్రశంసించిరి. ఇండియాకు స్వపరిపాలనముగూడదని మాంటేగుగారిని ఆశీర్వదించిన ప్రతిపక్షులలో తానొకడననియు కాని తమదగ్గరకున్న స్వేచ్ఛామెన్నడును చెడలేదనియు నుడివిరి. ఇండియాలో బ్రిటిష్ ఉద్యోగులనుగూర్చి వందలకొలది ప్రశ్నలను వేసినను అతిగౌరవముగ ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. మాంటేగుగారు పరమపరిణతుల చాల విచారకరమనిరి.

భారతదేశపరిస్థితులు

సిడన్ హోప్రభుని భయము

లండన్, నవంబరు 17:— ఇండియాలో బ్రిటిష్ వారుజేసిన పనులనుగూర్చి తెలుపుచు సిడన్ హోప్రభువు ఇట్లు తెలియజేసెను.

ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులు ఇండియాలో చాలభయంకరముగ నున్నవి. దీనికంతకును కారణము ఈ ప్రస్తుతసంస్కరణ ప్రభుత్వవిధానమే.

కుష్మరోగ నివారణము

సామ్రాజ్యములో 200,000 కుష్మరోగులుండుటచే ఈ సమస్య చాల ముఖ్యమైనదనియు యూరపులో చాలవరకు తగ్గుటకు కారణము ప్రజలకు క్యాసకాసరోగము బయటపడకుండుటయనియు ఈరోగము కుష్మరోగమును రాకుండజేయు కక్తి గలదనియు, కుష్మరోగులను ప్రత్యేకముగ ఒకచోట ఉంచుటచే నివారణ గాజాలదనియు తుంచువత్తులను కొన్నిటిని మరల గనిజెట్టువలె ననియు ఇండియాలో రాజప్రతినిధిసహాయంతో కొంతలాభముగ పని జరుగుచున్నదనియు తెలియుట ఆఫ్రికాలో ఈరోగము నిర్మూలకుటకు కొన్ని సంవత్సరములు, చాలకాశీముపట్టినను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో తువతో రూపుమాయ వచ్చుననియు సర్ లియనార్డు రోజర్సుగారు నుడివరి. కాని ఈ పనిని నిర్వహించుటకు సామ్రాజ్యమంతయు శ్రద్ధవహించవలెనని ప్రైముమత్రిక తేనిపుడున్నది. ఈవిషయమై చాలవరకు తుంచి చూర్చుగల్గె ననుచున్నది.

పాఠశాల దేశ పరిస్థితులు

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

తెహరా, నవంబరు 17:—యుద్ధములొత్తి ఇట్లు ప్రకటించెను. సైన్యములో వాసుపక్షమువారు బెటుమల్లా, హిండియ నుల నాక్రమించుకొనెను. దేశపులువరకు విప్లవకారులను గలవంద జరిగినారు పారదోలిరి. అరెస్టైనా అంతటను పేకులు, ఆ తెగలవారును సర్దారు అగదాసీగారిపై తిరుగబడిరి. హమీద్ నగర్ నున్న అగదాసీగారిభవనమును తగులబెట్టిరి. విప్లవకారులు చాల భయపడిరి. సర్దారు అగదాసీగారు పారిపోవుటకు సిద్ధమగుచున్నారు.

పాఠశాల ఆధికారికిని ప్రభుత్వమువారికిని చాల నామా తుడిరెను. అందుచే ఉద్యోగమును మానుకొనరు.

తెరచాప తెడ్డు లేకుండనే

పడవలు నడపుట

అత్యధిక శ్రాంతి పరిశోధనము

తెరచాపలు, తెడ్డు లేకుండనే గాలిచే పడవలను నడిపించు శ్రాంతిమంత్రమును పుట్టురు అనునాశయము శ్రాంతి కనిపెట్టెను. దీనివలన మాయాభివేగముకంటె ఎక్కువ వేగముతో పోయెను. గాలి బాగున్నచో చాల వేగముతో పోవుననుచున్నారు.

చీనాలో ఒడంబడికలు

శ్రాంతి చీనామంత్రిగారువారు ఇతర ప్రభుత్వమువారు చీనాలో తేసికొన్న ఒడంబడికను మన్నించవలెనని ప్రెంచి, బ్రిటిషు, ఇటలీ, బెల్జియం, అమెరికను, జపాను ప్రభుత్వముల వారదుగుచున్నారు.

హెరియటుగారు

సైన్యములను తగ్గించుట

కాంతిస్థాపనార్థము జనీవాలో కాము చేసినవలె ప్రెంచి ప్రభుత్వమువారు చేసెదరని హెరియటుగారిని. ఉప ప్రధమరాకుండ మనము సైన్యములను తగ్గించవలెను. సైన్యములను తగ్గించుటకు తేసిన ఒడంబడికను ఆచరింపదలచుకొన్నవారికిని హెసముగ నుండరాదు. మరల ప్రాంసు, బెల్జియం, లక్సెంబర్గు అనుభవించిన ప్రయములు రాకుండ జేయవలెను.

ఇండియాకు ఇంగ్లండునుండి

వైమానిక ప్రయాణము

ఇంగ్లండునుండి ఇండియాకు విమానములలో పయన మగుటకు విమానములను నిర్మించుచున్నారనియు ప్రభుత్వము వారికి విమానమును, (వెయివేటు (ప్రజలు) విమాన మొక దానిని తయారుచేయుచున్నారనియు 100 మంది పోవచ్చుననియు, రేటును బయ్యపు వేయవచ్చుననియు తెలుగుగూడ గొం పోబడుననియు 80 గంటల ప్రయాణమునందు ఇండియాకు వచ్చువారిలో ఒక్కచోటనే ఆగవలసివచ్చుననియు సర్ విలి యం బ్యాంక్ రుగారు తెలియజేసిరి.

వెంట్రివిందు

భారత ప్రతిపక్షాభ్యుదయము ఖండించుట

స్వపరిపాలనము-ఇండియనుకమిషనరు

లండన్, నవం 17:—1925 లో మరల వెంట్రి ప్రదర్శన ము జరుగు గాకయుని డెన్కొమైరు ప్రభువనెను. కొన్నికష్టములున్నను అవన్నియు శంకృ ప్రకరముగ పరిష్కార మగు ననిరి. ఈ ప్రదర్శనమువలన సామ్రాజ్య మన్న ప్రత్యేకము తేరికయ ర్థ మేర్పడినది. భారతమునుపయచుగూర్చి భారతదేశ ప్రతిపక్షాచేసిన ఆక్షేపణలు నిజము గావనిరి. భారతదేశభవనము భారత దేశమును నూచించుచున్నదనిరి ఈభవనమును జూచినవారంద రును భారతదేశాభ్యుదయ విచారించెద రనిరి.

భారత దేశ పరిస్థితులు

న్యూజిలండు, డక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రదేశములు సామ్రాజ్యమును జూచి మరియొకటి లే నేను మరియొకటి న్నాడను. సామ్రాజ్యము లో నున్న ఇతరుల తన్నటులే సమాన స్వత్వములు నాకున్నవి. తగిన కాలములో ఇండియాకు స్వపరిపాలనము నిచ్చుటకు అందరును అంగీకరించిరి. భారతదేశమును పరాధీనముగ నుంచుట కెవరిని ఇష్టములేదు. ఆగ్నేశ్చేదు. ఎవరును సంస్కరణములకు ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించవలెననిలేదు. సామ్రాజ్య మంతయు సామంతరాజ్యములకంటె జలమైనది. మునుపటి కంటె సామ్రాజ్యవ్యవస్థ ఎక్కువైనది. దీనికి కారణము వెంట్రి ప్రదర్శనమే. నిరుత్సాహవడ నవసరములేదు. ప్రస్తుతకాలము అనుకొన్నంత ఉత్సాహముగ నుండకపోవచ్చును. కాని ఆప కాళములంతరించలేదు. ఉత్సాహము గల్గుటకు మార్గములున్నవి. మేము నిరుత్సాహములు గారేదని విజ్ఞాన రాసువాచారిగారినిరి.

1925 లో ప్రదర్శనము మరల జరుగుననియు ప్రభుత్వమువారు మరింతపహకార మున దురనియు కర్మలు ఆచరి గావనిరి.

బోలిషివికు మోసమును

బయల్పెట్టుట

లండన్, నవం 18:—రషియాలో పరిస్థితులను గూర్చి 'రెడ్ ఎక్స్' అనుపేరుతో బరగుచున్న ఎమ్మగ్రోల్లముగ అను నామె ఇట్లు తెలుపుచున్నది. రషియాలో జనసామాన్యము బోలిషివిజం చే అడగియున్నారు. జాతపరిపాలనములోగూడ ఇంతగలేదు. ప్రస్తుతరషియా ప్రభుత్వము రషియాకార్మికులతో గూడుకొన్నదనువాదముమధ్య ప్రస్తుతము కాజ్యముచేయుచున్నవారు విప్లవకారులను అంతరించి ఎందులకు కొంతగూడ తేసిరి. రషియా యభ్యుదయమున తుపకరించు మంచినంగతులన్నిటిని మంటగల్పుచున్నారు.

నేను ఇంగ్లండులో ఉన్నంతకాలము బోలిషివిజంనుండి రషియా జనసామాన్యము నుద్ధరించుటకు యావచ్చుకొని ధార వోసెదను.

హంగేరియా రాజ్య పరినిధిని

జంపుటకు క్కుట

న ఆస్ట్రియాలో లిబెర్టాటుములో బన్నుచున్నారనియు వారి ప్రార్థనలనుచే తాను ప్రయత్నించినదియు తనకు ఇద్దరు స్నేహితులున్నారనియు, తుపాకిని, చేగోళములను ఆస్ట్రియా రాజకాళువారి ద్వారానియు నేరకుడు తెలియజేసెను. ఈవిషయమును పోలీసువారికి తెలియజేసిరి

జగులులు పాపాగారు

రాజీనామా నుపసంహరించుకొంటిని పార్లమెంటులో ప్రకటించెను. రాజ్యాంగవిధానము రాజాక్రిందనే యున్నది. జగులులు పాపాగారు నేపకడ ననిరి. (పార్లమె) ఎందుకు జగులులుగారు రాజీనామా నిచ్చికో ఇరికను లేలేదు. తులదాకలకు పోతమొనర్చడని (ప్రజలు, జగులులు గారు రాజాతో తుట్టాడుచున్నపుడు, ఆవలీనుండి అరచిరి. కాని ఎవరో తుట్టాడులను గుర్తించలేనన్నారు. అందరకును రాజీనామా నుపసంహరించుకొనిరి తెలియుటచే హాయిగ నున్నది.

వెంట్రి ప్రదర్శనము

వస్తువుల విక్రయము

లండన్, నవంబరు 18:—నిన్నటిదినము వెంట్రి వస్తువుల విక్రయము ప్రారంభమైనది. భారతములపయనకు బురదలో వానలో 100 మందివచ్చిరి. భారతీయులు చాలమంది పాడిరి. ఇందులో ఒకరు ఇల్లడి సిగరెట్టుపెట్టిరి 82 పానుల 6 షిల్లింగులకు కొనిరి. విగ్రహములను షిల్లింగులకే ఇచ్చిరి. కత్తులు, ఈటిలు, ఊరకనే ఇచ్చివేయుట నవవచ్చును. విక్రించినముదిలేకు ద్వారబంధమునకు 50 పానులు వచ్చెను. తక్కిన సరకులకు మూడుపానులభియత కొంచెము ఎక్కువగ వచ్చెను.

ట్రాప్స్-గారు జనీపుగారిని

దూరుట

లెర్లిక్, నవంబరు 18:—1917 నవంబరు విప్లవపాతములను గ్రంథములన్నిటిని సోవియటు రాజకీయసంఘమువారు లోబ రుచుకొనిరిని స్వచ్ఛముగ తెలియుచున్నది.

ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన పుస్తకమునే (ప్రభుత్వ పోలీసువారు పట్టుకొనుటచే మాస్కోలో సంచలనము బయలు జేరెను.

జనీపుగారు ఆయనమిత్రులు చాల తప్పునుజేసిరినిట్రాప్స్-గారు దూరిరి. అందుచే జస్టిస్లో కమ్యూనిస్టువిప్లవమును, విప్లవపరిస్థితు లనుకూలముగ నున్నను, ప్రచారకట్ట లేకపోయి రనిరి. రషియాలో కమ్యూనిస్టు విప్లవము జయప్రదియుగ నున్న పును జూచి జనీపుగారు అందులో తేరి ఊరకుండుట తప్పనిరి.

ఇస్లాము-కథలు

నగూర్చి సర్ థామస్ ఆర్నోల్డుగా టెలు నడివిరి:— నూనకరూపముగ పూజించుట ముసల్మానుల మతముగాదు. శిష్టిశాస్త్రము, అలంకారమును చిత్రకళలు, వారికిష్టము. మత చారిత్రమున విటికి తావున్నది. కొరాను క్రైస్తవమతగ్రంథము నంటిదేయని నిదర్శనములను జూపిరి.

లీనినేదికము

పార్లమెంటుకాసన మవసరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త)

లండన్, నవంబరు 19:—ఇండియా స్టేటుసెక్రటరీగారి చే నామోదింపబడిన లీకమిషను నివేదికను పూర్తిగా అమలు జరుపుటకు పార్లమెంటులో కాసమయండు గావించబడ వలెనని తెలియుచున్నది. అట్టి కాసన మీ సమావేశమునందు జరుగదు.

సర్ రాబర్టు మార్షిగారు

ఇండియా, బర్మా, సిలోనుదేశములుజూచుటకు నవంబరు 27 న తేదీన మార్షివియా నావపై పయనమయ్యెదరు. నాదిని ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలండు, కనడా దేశములు పోయి రమ్మని కొందరు కొరుచున్నారు.

నల్లమందునద

పెర్షియామరతు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త)

జనీవా, నవంబరు 19:—ఇల్లముడు గూర్చి విచారించుసమావేశము జనీవాలో రెండవసారి జరిగెను. పెర్షియాను ప్రతినిధి తమదేశమునకు :ల్లముడు ప్రప్రథమును ఇండియా నుండి వచ్చినదని తెలిపెను. పెర్షియాలో నల్లముడు వ్యాపారము వాడుక తగ్గించుటకుందు యీసభవారు, జాలిసూతి వాడు తోడ్పడినచో హెర ఒడంబడికయందలి 3 వ నిబంధనకు పెర్షియా అంగీకరించునని తెలిపెను.

ప్రథమ సభయందువలెనే యీసభయందుగూడ మానవ నేప, ఆరోగ్యము న్యాయవిషయముల ననుసరించి నిబంధనల నిశ్చయించుకొనవలెనని జపానుప్రతినిధి తెలిపెను. గ్రీకు, పోలిషుప్రతినిధులు మాట్లాడినవిషయ సభవాటికి ముగిసెను.

బొంబాయి సభలు

నాయకుల ఆగమనము

గాంధీమహాత్ముడు నిన్న బయలుదేరెను మహాత్ముడును, మాలానామహాత్ముడాలి, హాకీంఅబ్దుల్ హుసేన్, డాక్టరు అన్నాగౌర్లును నిన్న 18తేదీరాత్రి డిల్లీనుండి బొంబాయికి బయలుదేరిరి. మాలానామహాత్ముడాలిగారికి 'గాస్టి'టును' అనువ్యాధి ప్రబలముగా కలిగినది, చాలరక్తము వెక్కిరిపించునది. డాక్టరు అన్నాగౌర్లు చికిత్సచేసిరి. కదలగూడదని తెలిపిరిగాని బొంబాయిసభలు ముఖ్యవసరమగుటచే మహాత్ముడాలిగారుగూడ బయలుదేరిరి. చాలమందినాయకులు బొంబాయిచేరవరని తెలిసినది. (అ. ప్రె.)

చాలమంది వచ్చెదరు

భారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులు 850 మందిలోను 800 మందికి తక్కువలేకుండ బొంబాయి వచ్చెదరు. నేనునలు హామీరూలు లీగు అధ్యక్షురాలగు డాక్టరు విసెంటు గారు వచ్చియున్నారు. దేశబంధు వాసుగారును వంగరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్షమువారును 20 వ తేదీకి బొంబాయి చేరవరు. సి. బై. చింతామణి పండిత జీవహరలాలు నెహ్రూ, పురుషోత్తమదాసు టాండన్ గార్లు మున్నగు సంయుక్త రాష్ట్రముల నాయకులుగూడ 20 వ తేదీనే వచ్చెదరు.

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

20 వ తేదీని కార్యసంఘసభ జరుగును.

మితవాదుల స్థాయిసంఘసభ

20 వ తేదీని బొంబాయిలో సర్వెంటు ఆఫ్ యిండియా సోసైటీవారి భవనమున భారత మితవాద స్థాయిసంఘసభ జరుగును. ఆసభకు రై. వాల్. శ్రీనివాసాస్వామి, పండిత గోపన్న వాధ మిత్రగార్లు మున్నగు మితవాదనాయకులు వచ్చెదరు. (అ. ప్రె.)

ముకుందలాలుగారు (ఎం. ఎల్. సి.)

గౌరవోలుమండలము

బొంబాయిసభలనుగూర్చిన లేఖ

నేను బొంబాయి సభలకుచెల్ల జాలనందులకు చింతింపబడును. నూలుపంపవలెనను నిమమమును స్థిరపరచినచో కాంగ్రెసుసభ్యులసంఖ్య చాలగ్గిపోవును. మాగౌరవోలు మండలములో 1800 మంది కాంగ్రెసుసభ్యులున్నారు. వారిలో యితర స్థలములనుండి నూలుకొనివచ్చియున్నవారైన చాలకొద్దిమంది యుందురు. స్వయముగావడకపంపుకారవర్తన నుండకు. ఇచ్చట ఖద్దరుబట్టలను నేయుచున్నారగాని నూలును కొనితెచ్చియు నేయుచున్నారు. ఇచ్చట ప్రతియను, వడకునూలునుకూడ దొరకవు. చాలమంది రైతులు నూలువడకు జాలరు. వారికితీరికలేదు. కొని పంపుటకు ధనములేదనిగాన కొద్దిమంది స్వతంత్రులును లి బరలుటనే గాక యిట్టివీధిరైతులు హెచ్చుమందిగూడ కాంగ్రెసువదలి పోవలసివచ్చును. ఈ నియమువలన కాంగ్రెసుకు చాల చిక్కులు కలుగును. కాంగ్రెసు కేవలము ఖద్దరువ్యాపార సంఘముగా మాపోవును. నేను సభకువచ్చియున్నచో నూలుగ జాల చందాపరతునే యుంచవలెనుగాని నూలువరకు మంచ గూడవనియే ఓటు నిచ్చియుండునని ముకుందలాలు గారు వ్రాసిరి. (అ. ప్రె.)

ముగ్గులీగుసభ

సన్మానసంఘము

భారత మహాత్ముడిను మహాసభ డిశంబరులో జరుగును. సన్మాన సంఘమునందు చేరి వారిలో యిదివరకు రాజకీయములను విస్మరించిన ప్రముఖులు చాలమంది కలరు. కాంగ్రెసు మహాసభ జరుగునట్టి స్థలమున మహాత్ముడిను మహాసభను జరుపగూడదని మహాత్ముడాలి జిన్నాగారు మున్నగువాడు పలుపురు తలంపుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

రామదాసు గౌరుగారి హిందీ గ్రంథములు

అలహాబాదు హైకోర్టులో

గౌరుగారి గ్రంథములలో రాజద్రోహమున్నదిగానవానిని బహిష్కరించితిమని సం॥ రా॥ దొరతనమువారు చేసిన ఉత్తరపును రద్దుపరచవలెనని గ్రంథ ప్రకటనకు వైద్యవాధ కేజియ (కలకత్తా) గారు అలహాబాదు హైకోర్టులో పిటిషను పెట్టెను. అదేదాకుపక్షమున పౌరశిలలు బెన్సీగారు వాదించిరి. దొరతనమువారు నిదర్శనమును మాపవలెననిరి. ప్రభుత్వస్థాయివాది ఎల్.ఎం. బెన్సీగారు గ్రంథములో నుండి కొన్ని భాగములు చదివి వానిలో రాజద్రోహమున్నదని నుడిచెను. ఆది రాజద్రోహము కాదని అదేదాకు న్యాయవాది సమాధానము చెప్పెను. "126 భాగముల భాషంతరి కరణమును మేము చదివితము. వానిని అక్షానులగు చిన్నపిల్లలు చదివినచో ప్రభుత్వముపట్ల వారికినిరసభావము కలుగుట నిశ్చయము. బ్రిటిషు దొరతనమునకు ఆవహన కరములను ప్రతిపూలములు నగు వాక్యములు ప్రతి పుటయందును కలవు. ఈగ్రంథములు దురుద్దేశముతోనే వ్రాయబడెనని మేముదలచుచున్నాముగాన పిటిషను జాబ్బితేరితిమి" అని న్యాయమాటలు పిట్టెను, ముఖ్యగార్లు తీర్పుచెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

చైతన్య గ్రహము

కృష్ణాస్వామయ్యగారి తంతివార్త

"అప్రమి ఉత్సవము చైతన్యవాలయమున ముగియవచ్చినది. దేవతావిగ్రహమును దేవాలయమునుండి యింకొకదేవాలయమునకు గొనిపోయి మరల తీసికొనివచ్చుట ఆచారముగ నున్నది. సత్యాగ్రహవలంబియులలో కొందరు నిమ్మజాతులగుటచే వారిచేతనుండి ఉత్సవవిగ్రహములను గొనిపోయిన ఆపవిత్రత కలుగనని పూర్వచారపరాయణులు తలచుచున్నారు. 17వ తేదీ మధ్యాహ్నము విగ్రహములను ఉత్తరద్వారముగూడ మరల దేవాలయమునకు గొనివచ్చినపుడు వారాయుగారి వాయకత్వముక్రింద సత్యాగ్రహవలంబియులును, పోలీసుకమిషనరు పిట్టగారును చాలమంది పోలీసువారును, చాలమంది సవర్ణహిందూప్రజలును ఆవల నుండిరి. ఏనుగులును ఊరేగింపుకు బట్టబడు సత్యాగ్రహులు దారినిచ్చిరిగాని దూరముగా పోవుట కంగీకరింపలేదు. విగ్రహములను ఏనుగుమీద నుంచి. చుట్టును నైనికులును పోలీసువారును కావలి యుండిరి. ఆయాగోరేంపు వచ్చినపుడు వలంబియుల కోడ్డు ప్రకటన దిగిరి. పోలీసువారు వరుసగా బాదదీరి నలంబియుల కోడ్డుమీదికి రాకుండ ఆడ్డునించిరి. అసలు పంచము లాచాయనే ఉండగూడవని పూర్వచారపరాయణులు ఏనుగులు వచ్చెడుదారి కడ్డముగా పండుకొనిరి. పులయాలను వెళ్లగొట్టినగాని ఊరేగింపు సాగగూడదని కొందరు కేసు వేసిరి." "మీరు నిష్పత్తో తరిహాసము జేయుచున్నారు. పండుకొన్నవారిని లేవదీసి ఊరేగింపును సాగింపుడని" పోలీసు నూపర్నెంటు దేవాలయము కమిషనరుతో చెప్పుగా అతడు అటులచేసి విగ్రహములను దేవాలయములోనికి గొనిపోయెను" అని కల్లికోటమండి కృష్ణాస్వామయ్యగారు వ్రాసిరి. (అ. ప్రె.)

పారిసీక కేశపు రాచకేయడనిసభలు

ధిల్లీ, నవంబరు 17:—పారిసీక కేశపు ముఖ్యకట్టామగు తువారనునాడి బ్రిటిషు పుంత్రియగు సర్ పెర్సీలారెను గారు మహామేష్టాకు వచ్చి ప్రభుత్వమువారి మరతుల కంగీరింపజలినదని మహామేష్టారా మేమగారికి చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

సంస్థానాధీశ్వరుల వార్షికసమావేశము

రాజప్రతినిధి ప్రారంభోపన్యాసము

ధిల్లీ, నవంబరు 17:—నేటిఉదయమున భారతస్వామ్యభావనగర్వ గడియందు సంస్థానాధీశ్వరుల వార్షికసమావేశము జరుపబడెను. రాజప్రతినిధి ప్రారంభోపన్యాసము గావించెను. కార్యక్రమమునకు వార్తాప్రతినిధులు రానియున్నవలెదు. తనకుపన్యాసమునందు మాంచేగుగారి మరణము విషయమున రాజప్రతినిధి విషాదమునుచెప్పిని తెలియచున్నది. సుమారు నలంబిసంస్థానాధీశ్వరులు సమావేశమునకువచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

దేశీయుఁ కు విజ్ఞప్తి

"1924 ఆర్థిక సంవత్సరమున రాజకీయ సంస్కరణములలో గల గొప్పలోపము లన్నియును పరిపాలనావిధాన మంతయును గూడ వెల్లడియైనది. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి స్వభావము రాలిపోయెనుకాలమునం దెలలందెనో నేడును అటులే యున్నదిగాని ఏమియును మార్గతదని స్థిరపడినది. ఏమాత్రము కోపకాగణము కలిగినను వా ట్టికరినకాగణములను ప్రయోగించుటకు వెనుదీయరు.

ఇప్పుడు వారు స్వరాజ్య పక్షముమీదనే దాడిచెదరిరి. ఈవిషయమును పరిశీలించుటకు మహాత్ముడు కలకత్తావచ్చి స్వయముగా పరిశీలించెను. ఈదాడి స్వరాజ్యపక్షమువైననే గాని ఆరాజకపక్షమువైన గాదని నిర్ణయించుటలో మహాత్ముడు గూడ స్వరాజ్యకార్యసంఘమువారితో నేటిభవింపెను. ఆనగా నేమి? ఈదాడి ప్రకమాందోళనమువైననే ప్రారంభింపబడినదనుటయే. ఇంతవరకు అరెస్టు చేయబడినవారిలో హెచ్చుమంది స్వరాజ్యపక్షమువారే, వారికి ఆరాజకకుట్రలతో సంబంధము కలదని దొరతనమువారు బహిరంగస్థాయిస్థానములలో ధ్రువపరుచుటకు పూనుకొనలేదు గాన దొరతనమువారి ప్రకటనలు నిరాధారములని స్పష్టమగుచున్నది.

మహాత్ముడు స్వరాజ్యపక్షము నాశీకరించెను. కాంగ్రెసులో స్వరాజ్యపక్ష మొకముఖ్య భాగమని అంగీకరించెను. అన్నికాననభలలోను కాంగ్రెసు పక్షమున పనిచేయుటకు స్వరాజ్యపక్షమున కధికార మిచ్చెను. ఈ బాధ్యతను వహింపగలుగుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారు ఆనందమును అతిశయమును పొందుచున్నారు. కాననభలలోను దేశములోను చ్చాపించుచున్న నిర్బంధపూర్వకతిరోగమునమును ప్రతిఘటింప బూనుచున్నారు. ఆంగ్లదేశమున కన్వర్యేటిపులు అధికముగా పార్లమెంటుకు ఎన్నుకొనబడినందున మనదేశమున నిసంస్కర్ణము చాలకాలమువడకును తీవ్రముగానే జరుగవచ్చును. అందుకు మేము సర్వసిద్ధులుగానే యున్నాము. కాని దేశీయులగు స్త్రీలును పురుషులను మాకు ధన జనసహాయము సఖిముగా చేయవలెను. మానగతో దేశీయు లిదివరకే మాప్రయత్నముల నామోదించిరి. ఇక సంతమాత్రముతో పనిజరుగదు. మనదేశమున కిప్పుడు గొప్పతరుణము తలపించినది. గాన దేశాభిమానము గల వారందరును బహిరంగముగా స్వరాజ్యపక్షమున చేరి ధనసహాయము చేయవలెను. మేము ఆరాజకపక్షము గాము, దౌర్జన్యప్రియులముగు విప్లవకారులముగాము, రహస్యముగా కుట్రలు పన్నువారము కాము. దౌర్జన్యవీరహితములును నియమ బంధములు నగు సాధనములతో బహిరంగముగా మేము ప్రతిఘటింపచేదము. మా హక్కుల కొరకు పోరాడెదము. ఇప్పుడు దౌర్జన్యముతయు మాపై దాడిచెదలిన ప్రభుత్వపక్షముననే యున్నదిగాని మేము దానిని సరకు చేయకుండ సంపూర్ణధైర్య విశ్వాసములతో ముందుకు పోయెదము.

ఏయితరుఁ డునునకును పోటీగా ప్రచారము చేయుటకు మేమి విజ్ఞప్తిని ప్రకటింపలేదు. అన్ని పక్షములవారును ఏకీభవించి యీ ఆపద నెదుర్కొనవలెనని దేశీయులను కోరుటలో మాకార్యనిర్వాహకకర్తయవారి దివిరకే మహాత్మునితో కలసి ప్రకటించియున్నాము. ఏపక్షమువారైనను సరే మాతో చేకూరినచో వారికి స్వాగతమిచ్చి వీలై సంతకరకు వారి కను మాలము కలిగింపుటకు మేము సిద్ధముగా నున్నాము. ఇందులకే అన్నికాననభలముల సభ్యులును బొంబాయిలో చేరి నిర్ధారణ చేయవలెనని ఆహ్వానములను ప.పి.పి. అన్ని పక్షముల వారును స్వరాజ్యపక్షమున చేరిననే దోరతనమునకు తగిన ప్రత్యుత్తర మిచ్చినవారగుదురు. తమకోరికకు న్యతిరేకముగా యితరులు పరిపాలన జరుపుచున్నపుడు దొరతనమువారి కరిన భావము ఎంతటివచ్చెన ప్రజలకంత మంది ఆవకాశము లభింపగలదు. ఇప్పుడు వంగరాష్ట్రమున ప్రయోగింపబడిన కరిన కాననము నాగరిక ప్రపంచమున గౌరవముగ తిరుగ గోరు ప్రభుత్వము చేయగల కరిన కాననము లన్నిటిలో మిక్కిలి కరిమనుట నిశ్చయము. భగవంతుడు మనకు కలగజేసిన యీ అనకాశమును మనముగూడ పూరిగా ఉపయోగించుకొనవలదాన్ ఇప్పుడే దాడి స్వరాజ్యపక్షము వైసేగాన అపక్షమునకు మన మందరమును ఏకీభిక్షతో తోడ్పడుట ముఖ్యముకాదా? కానములతోడ్పడవలెనని భారతదేశీయు లగు స్త్రీ పురుషులకందరికిని విన్నవించుచున్నాము. ధనవంతులు విరివిగా ధన మొనగవలెను. బీదలు యథాశక్తిని ధనసహాయము చేయవలెను. ధనికులును బీదలునుగూడ స్వరాజ్యపక్షమున చేరవలెననికోరెదముగ్గ అని భారత స్వరాజ్యపక్షము కార్యదర్శి పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు ప్రకటించిరి.

పంజాబు శాసనసభ

పంజాబు మనిలేండర్స్ డిజిస్ట్రేషను బిల్లు

హిందూసిక్కు సభ్యుల తీవ్రప్రతికూలము

లాహోరు, నవంబరు 18.— పంజాబు శాసనసభయందు ప్లేజికేషన్ సవరణబిల్లును నేడు ఆమోదముపడెను. అనధికార ఎన్నికసభ్యుడగు మాబూర్ మహమ్మద్ గారు ఆప్యయి చ్యువాతందరిని రిజిస్టరు చేయవలయునని కోరుచు నొకబిల్లును ప్రవేశపెట్టెను. హిందూసిక్కు సభ్యులు తీవ్రముగ యందులకు ప్రతిఘటించిరి. రాష్ట్రమునం దిట్టి బిల్లుచే హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగమునకు భంగము వాటిల్లవలయుననిది కేరలము మహమ్మదీయుల బిల్లు అనియు చెల్లబడెను. ఈబిల్లువలన మహమ్మదీయుల కెంతమాత్రమును లాభము జరుగక పోవుటయేగాక శ్వవసాయమునకు నష్టమువచ్చునని నూచింపబడెను. 46 వోట్లు బిల్లుప్రవేశపెట్టుటకును 20 వోట్లు యందులకు ప్రతిఘటముగను వేయబడెను. కార్యనిర్వహణసభ్యు లిద్దరును ఒకమంత్రియు తటస్థులుగ నుండిరి. ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొనుటకు బిల్లు ప్రకటించవలసినదనిన విషయముగూడ ప్రతిపక్షులు ప్రతిఘటించిరి. కాని 42 వోట్లుబిల్లు ప్రకటించుటకును, 17 వోట్లు యందులకు ప్రతిఘటముగను వేయబడెను. ప్రభుత్వపు సభ్యులలో నుగ్గురుతప్ప ఎల్లరను యాబిల్లున కనుకూలముగ వోటుచేసిరి. సిక్కులు అదనపు గ్రాంటు తీయబడినవి. అక్రమమార్గమున సారాయిని దయ్యారచేయువారిని బిల్లు కొనినవానికి బహుశుశ్రీయుటకును, నూతనము సిక్కులని నియమించుటకును రూ. 818f0 లు గ్రాంటు కాక్షునకావడెను. గురువారమునరకును శాసనసభ నిశ్చయేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

సెంట్రలు బాంకి వెర్చెన్ అలయంను బ్యాంకి

న్యాయాయుగ్రి పి మర్సన్ గారి తీర్పు

కలకత్తా, నవంబరు 18:—అలయంను బాంకి క్విడేబరు మీద సెంట్రలు బ్యాంకివారు దెచ్చినకేసుపై నేడు న్యాయమూర్తి పియర్సన్ గారు తీర్పుచెప్పిరి. సెంట్రలు బ్యాంకివారు అలయంను బ్యాంకివారికి సొమ్మును వసూలుచేసి యిచ్చుటకు పట్టిబిల్లులిచ్చిరి. అలయంను బాంకి దివాలాయై తీరప్పడు లిక్విడేటరుచే నీయబడిన సొమ్ముగాక సెంట్రలు బ్యాంకి వారికి రూ. 9188 లు రావలయునని వారివాదము. తీర్పునందు న్యాయమూర్తి ఆ భి ప్రాయము నీ ప్రకారము యిచ్చెను. “1928 సం॥ యే ప్రెయిలు 27 లేదీ న అలయంను బాంకి దివాలాయైతెను. అంతకు పూర్వమీ బిల్లు 9 వసూలు నిమిత్తము అలయంను బాంకువారి కీయబడినవి. అలయంను బాంకివారియొక్క కాఖిలందు ఆబిల్లులందువారికి 1/6 సొమ్ము వసూలుచేయబడెను. సెంట్రలు బాంకి చిట్టాయందు యేప్రియలు ముప్పదియవ తేదీవరకు యెనిమిది బిల్లుల మొత్తము చేర్చబడలేదు. తేదీచించిన రెండుబిల్లుల మొత్తము మే 31 లేదీని చేర్చబడినది. యేప్రియలు 27 వ తారీఖునాటి కీపడిబిల్లుల మొత్తము సెంట్రలుబాంకి చిట్టాలో చేర్చబడి ఉన్నయెడ వదులు మామూలుగా ఆప్య యిచ్చినవారు ఆప్య దీసికొనినవారు రీతిని ఉండెడివారు. అప్పుడు సెంట్రలు బ్యాంకువారి వాదము చెల్లదు. కాని కరంట్లు చిట్టానుందు సొమ్ము చేర్చబడువరకును వసూలుచేయువారి స్వాధీనములోని సొమ్ముండుటచే సెంట్రలు బాంకివారు దీసికొనుటకు మిలకపోయెను. కాన యేప్రియ 27 వ లేదీని బాంకులపులు బిగించి కప్పుడు యీసొమ్ము అలయంను బాంకివారిచేతులందు ధర్మన ర్తవద్ద సొమ్ము నిల్వయున్నట్లు గలదు. యేప్రియలు 27-వ తారీఖు అనంతరము వీరుచిట్టాలో పడ్డువ్రాయుటకు వీరి కధికారములేదు. ఈవాదన సరియైనదిగాదని న్యాయమూర్తి గారు అభిప్రాయపడిరి. సెంట్రలు బాంకివారు దీసికొనుటకు సొమ్ము యొప్పుడు సిద్ధముగనున్నదని గాదు. ప్రశ్న అలయంను బాంకు వారి కప్పు డీసొమ్మువచ్చెను అని ఆలోచించ వలయును. తలుపులు బిగించుటకు బూర్జుమే యీసొమ్ము కాఖిలద్వారా బాంకునకు వచ్చిచేరెను. వసూలు అయిన లేదీ లగాయకు సెంట్రలు బాంకివారి బాంకురున్నవలె యీసొమ్ము వారు ఉపయోగించుకొనవచ్చును. ఈసొమ్ము తేటయింపుగా నుంచవలసిన బాధ్యత అలయంనువారి మీదలేదు. అడిగినప్పు డిచ్చుటకు వరకుపై అలయంను బాంకివారు యీసొమ్మును వారియిచ్చు ప్రకారముపయోగించుకొనవచ్చును. కాన యీసొమ్మునకు వారుధర్మక కేరల, జెప్పవలసిలేదు. మామూలుగా ఆపిచ్చువారియు అప్పుదీయువారియు ధర్మమే యందును వర్తించునుగాన సెంట్రలు బాంకివారి వాదము ప్రోసిజేనుబడెను. ఖర్చులు దగ్గ ఖాస్తుదాగు లీయవలయును. (ఆ. ప్రె.)

ముద్రిక - నాటకము

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహరావు పంతులుగారి

నవీన నాటక రాజము

అద్భుతకథా గుంఫితము! ఆమూలాగ్ర మధురము!!

అత్యంత నీతి బోధకము!! - వెల 0-12-0

వలయువారు:— పానుగంటి రాజారావు, పిఠావరం-
గోదావరిజిల్లా, అని స్వీయవలెను.

విజిల్ ఆఫీస్

హెడాజి పరిస్థితి

ఎర్నా కులమునకు వచ్చిరి

వాహబీలదాడి

కొచ్చి, నవంబరు 17:— ఘనతపహించిన మొట్టమొదట రెండు ఎన్నియన్ హాకరీ యం. విజిసియరుగారు కనీసారము రాత్రి యెర్నా కులమువచ్చిరి. అత్యుత్సాహముతో నగరవాసు లీయనను సన్మానించిరి. ఇట్టి సన్మానమెవ్వరికి నీవట్టునుండి యుపదలేదు. పోవుగారి ప్రతినిధిని సందర్శించుటకు చాలదురమునుండి జనమువచ్చెను. మాబూర్ రేవుస్థలము ప్రేక్షకులచే క్రిక్కిరిసిపోయెను. మహారాజుగారి ప్రతినిధిగా దివాన్ పి. నారాయణమొనను గారువచ్చిరి. ఎర్నా కులము అర్చి వివస్వ, క్విలాను, కొట్టాయం, చంగనచేరి, ట్రీమారు బివప్పలు పోవు ప్రతినిధిని ఆహ్వానించుటకు వచ్చిరి. ఉత్సవములో నీరిని యెఱిసార్పించు భవనమునకు తేర్చిరి. భవనము అతిరమణీయముగ అలంకరింపబడెను. రాత్రి బాణాసంచా గాల్చబడెను. నిన్నను అగస్త్యుని కాండారిలో గారు ఆర్చి వివస్వగా చేయబడిరి. మతాచారప్రకారము పఠేడియము యాయబడెను. పోవుగారి ఉత్తరపు జయవబడెను. ప్రార్థనలు సల్పబడెను. పోవుగారి ప్రతినిధికిని, అర్చివివస్వగారికి సన్మానపత్రము లర్పించబడెను. ఉచితరీతిని వారు జవాబిచ్చిరి. అతిథులకు విందుచేయబడెను. సంస్థానములోని పెద్ద ఉద్యోగస్తులు పెద్దగృహస్థులు విందునకు బిలువబడిరి. సంగీతము పాడబడెను. బాణాసంచా కాల్చబడెను. అత్యుత్సాహముతో చెక్కు తేడుకలు సల్పబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కి॥ శే॥ బీ అమ్మగారు

నేలము సభ

నేలములో నుండర రాజులుగారి ఆధ్వర్యతక్రింద 17 వ తేదీ సాయంకాలము బహిరంగంభ జరిగినది. సానుభూతి తీర్మానము లామోదింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

శికింద్రాబాదునందు క్రికెట్టు ఆట

శికింద్రాబాదు, నవంబరు 18:— వికోహావారు ఆడుట నేటి ఉదయమున తిరిగి ప్రారంభించిరి. వారు 120 మార్తమే సంపాదించ గలుగుటచే ఆడుటకు బంపబడిరి. వియదుగురు ఆట గాండ్రు అయిపోయిరి. కాని 250 స్కోరు ఆప్యమండెను. మాసా అనువాడు 118-ను సాండెరుస్ 98 స్కోరుచేసిరి. సాండెర్సన్న అయిపోలేడు. (ఆ. ప్రె.)

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యప్రదర్శనము

రాబోవు సంవత్సరములో యిండియా

ప్రభుత్వమువారిందుపాల్గొనరు

అలహాబాదు, నవంబరు 18:— ముందు శంవత్సరముందు సామ్రాజ్యప్రదర్శనము గావించబడుచో యిండియా ప్రభుత్వమువారిందు పాల్గొనరని “వైసిఐ” పత్రిక చెల్పుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కోహాటు ప్రకటనము

అలహాబాదు, నవంబరు 18:— కోహాటు విషయమై అధికారులు ప్రకటనము స్వల్పకాలములో ప్రచురించెదరని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

కెయిరో, నవంబరు 19:—వాహబీలు జెడ్డాకు దక్షిణమున నున్న తుస్సీదా, రాబాహాగరముల నాక్రమించిరని తెలియుచున్నది. అమీరు ఆ లీ గారు (హుస్సేను కుమారుడు) మెక్కా, టెయిపు ప్రాంతములందు పగతురపై తీవ్రశర్యక్షిణిగా సంస్థితై యున్నారని పాడ్డాజీనుండి తెలియవచ్చుచున్నది.

తృతీయ పాత్యకళా ప్రదర్శనము

మచిలీపట్టణము, నవంబరు 18:—ఆంధ్రవాతీయ కళాకాలయొక్క తృతీయ ప్రాచ్యకళా ప్రదర్శనము నేడు యన్. హను మంతరావుగారిచే మచిలీపట్టణముందు దెరువబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కోహాటు నిధి

రాజప్రతినిధివిరాళము

పిషావరు, నవంబరు 18:—శర్మిషా తరసరిహద్దు పరగజారాష్ట్రముయొక్క ఫీల్డుకమీషనరుగారు యానిధిని యేర్పాటుచేసిరి. కమీషనరుగారు రు. 500 లు చందానిచ్చిరి. అన్ని తరగతులవారు ఉచారముగ చందానిచ్చుచున్నారు. రాజప్రతినిధి యానిధికి రు. 1500 లు విరాళమంపెను. (ఆ. ప్రె.)

శనివారం 22-11-24

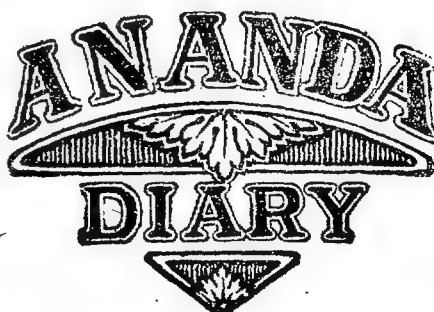
శ్రీకృష్ణవిలాససభ, తెనాలి

శాకుంతల

దువ్యంత పాత్రను బ్ర. శ్రీ. యడవల్లి సూర్య నారాయణరావుగారు ధరింతురు.

మేనేజింగు కమిటీ

అమృతమునకు తయారుగావున్నవి

‘అనంద పాపుల్ డైరీ’ సైజు 8 1/2 " X 4 1/4 "

మూత, బత్తాను, పెంసలుతోటి వెల 12 అణాలు

‘జెం’ డైరీ - సైజు 2 1/2 " X 3 3/4 "

మూత, బత్తాను, పెంసలుతోటి వెల 7 అణాలు

‘డిటో’ మూతలేనిది వెల 6 అణాలు

Apply to:—

R. Venkateshwar & Co.,

Loane Square, Madras

బెంగాలులో బందోబస్తు

(అందను ప్రేముపత్రిక)

వంగరాష్ట్రమునందలి నిర్బంధవిధానమును కొనియాడుచు లండను ప్రేముపత్రిక ప్రధానవాచకమును అక్టోబరు 29 వ తేదీన ఈ దిశవరీతిగా వ్రాయుచున్నది:-

వంగరాష్ట్రమునందు ఎల్ల రహస్య విప్లవకారులను వారి సహకారులను బాగుగ కట్టింపుటకు తగిన చర్య దీసికొని నందులకు వైస్రాయిగారిని లిట్టను ప్రభువుగారిని కొనియాడ వలయున్నది. బిల్లు కలకత్తానగరమునందే 50 మంది స్వరాజ్య పక్షములో నున్నవారై - వారిలో కార్మికోద్యమ ప్రధాన కార్యనిర్వాహకులను కానుగారి ముఖ్యమంత్రులనును సుభాష చంద్ర బోసుగారు, ఇరువురు కాపనసభ్యులు గలరు. బెంగాలు గవర్నరుగారు కొనిబట్టే రీతింగుప్రభువుగారును జరిపిన ప్రత్యేక నిర్బంధకాపనముగ్రిత ఆ రెండు చేయబడిరి. ఇట్టి కఠినచర్యను దీసికొనుట కగత్యము గలదని దెలుపుచు వంగ రాష్ట్రప్రభుత్వము వారు ఒక ప్రకటన గావించిరి. ప్రస్తుత ప్రభుత్వమును తిరుగద్రోయుటకై జ్వారానగరమును రహస్య విప్లవము ప్రబలియున్నదని నిదర్శనములను దెలియజేయ బడెను. ఈ అంశములన్నియు ప్రేముపత్రికా పాఠకులకు మంచి భోగ ట్టా తెలిసికొనుచుండు కలకత్తా విలేజురి వార్తలవ్యాకాశు, అక్టోబరు 1 వ తేదీన ప్రకటించిన ప్రత్యేక విలేజురి వ్యాసముల నను తెలిసియు యుండును. జూలై 1 వ తేదీమొదలు పోలీసు తిర్వీగల కడలేర్పుటకు రెండువలసలైన యాత్మములు జరిగెననియు, విప్లవకారులు ప్రమాదకరముగ నూతన చక్రపు బాంబులను తయారుజేసినని ఆ ప్రకటన దెలుపుచున్నది. నమ్మదగిన దగుటచే చాల విచారకరముగ నున్నది. అధికారులు తగిన సహాయమునకే యీ చర్య దీసికొనిరి గాని లేకున్నచో ఇంక నెక్కు గుఱుగోగములు జరిగియుండును. వైటుహాలు (ఇంగ్లాండు) ప్రభుత్వమువారు ఈ కారణపరిస్థితుల నెదుర్కొన అయిదవ జూలై 28 గాని లేకున్నచో నీ నిర్బంధ చర్య యిదివరకే చురుకుగా జరిగియుండెదని పదంతులు గలవు. ఈ పదంతులు రుజువు కాబాలవని నమ్మకము. కాని వంగరాష్ట్ర విప్లవకారులకు మాస్కా (రషియా)లో నెక్కువసంఖ్యనున్న వారలచే బాల్బివిక్కులతో స్నేహము కుదుర్చుకొన విశ్వప్రయత్నము జేయుచుండిన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు భయపడ నవసరములేదని తలచుచుండిరి.

నిర్బంధ చర్యలూపాడి మది కాలివేయునని తెలిసి కొనగలిగిన అతివాదులు కోపాద్దిపిడులయిరి వైస్రాయిగారిచే నామోదించబడి లిట్టను ప్రభువుచే అములు జరుపబడిన నిర్బంధ కాపనము, న్యాయమూర్తుల విచారణ తొలగించి ముప్పుకు కమిషనరుల విచారణకు తోబరచు కాపనమును బెంగాలు స్వరాజ్యపత్రికలు కఠినతను నిర్బంధచర్య యని నిందించుచున్నారు. రహస్య విప్లవము విరివిగ వ్యాపించుచున్నదని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని ఆర్. దాసు గార్ల బహుభాషిని యుండ ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధముతో నుండబాలని యితరరాష్ట్రములలోని దేశభాషాపత్రికలు తలంచుచున్నవి. క్రొర్యములను, అరాజకముల నడచు నిర్బంధచర్యలు అవి యడంపకున్న క్రొర్యములకన్న భయంకరము లైనవని భావించుట హిందూదేశీయుల స్వభావము ఇది మితకాద కాజీయ వేలలకపన్యాసములలో గన్పట్టును ఇట్టిస్వభావము ను బాను ద్వాత్రయ మిట్లు గారు చాలకాలముక్రిందకు నుద్రించి విమర్శించి యుండిరి. వాత్సల్యాచిన పుడుకన్న హంతకని ఉరిదీయనపుడు భారతీయు లెక్కువ అసహ్యించుకొనెదరను విషయము ఇండియాలోని అధికారుల లెక్కకు నిర్బంధకాపనాధికార ముండనలెనని దెలుపుచున్నది. అని మిల్లుగారు వ్రాసియుండిరి. వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వము నెదుర్కొనిన గొప్పవిక్రీడియే.

బెంగాలులో అమలు జరుపబడిన అసాధారణచర్య అత్యవసర మైనది. ఈకాపనము పోలీసువారి చేతిలో గొప్ప అయుధముగా నిలచియుండగలదని భారతీయ రాజనీతిజ్ఞులు భయపడ నగత్యములేదు. న్యాయాధికారులచే విచారణ తాత్కాలికముగ నెత్తివేయబడు ఇదివరకు నిదర్శనములు గలవు. కమిషనరుల తీర్పుపై బెంగాలు హైకోర్టును ఆపివేసికొనుటకు నిర్బంధకాపనము అవకాశ మిచ్చుచున్నది. హైకోర్టువారి యజ్ఞ లేనిది ఉచితములేదనియు అములుజరుగదు. ఉదారస్వభావులను, సానుభూతి గలవారు నగు లిట్టను ప్రభువే యిట్టికాపనము నిమురుచు పక్షతీరికాదనటయే వారి అగత్యమును జల్లడి జేయుచున్నది. సి. ఆర్. దాసుగారిపక్షమును సమాధానపరచుటకు నిర్బంధముగ ప్రయత్నించుచున్నాడని లిట్టను గారిలో తోప

వజీరుస్థానమందు సైన్యము

ముఖ్య సేనాధిపతి ప్రకటన

అమలునందుగల సూతనవిధానము

వజీరుస్థానమందు 1923 సం॥ యొక్క మొత్తము 21 తేదీమొదలుకొని 1924 సంవత్సరము మార్చి 1 వ తేదీవరకును సైన్య బడిన సైన్యవిషయముగు బహులముగించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రకటనము రాలిన్ సన్ ప్రభువుగారిచే బంపబడి ప్రకటించబడెను. ఈకాల మందు విశేషమైన బహులములను చేయబడుట అవసరము కాన్పించలేదు. వజీరుస్థానమును వశమయించుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారిచే ప్రకటించబడిన విధానము అమలులోబెట్టబడి అభివృద్ధిని దెచ్చుటకు క్రమమైనమార్గములపై బనిసల్పబడుచుండెను. బహుమైన సేనను రాజ్ ముక్ లోనుంచుటయు బహుమైనములను వాక్రమించబడుటయు, గుండ్రనిరోడ్డువేయుటయు స్వల్ప కాలములో ప్రాణనష్టమును కాలనూనమును ధననష్టమును లేకుండ జూండోలగునుండు గర్వకే సాధనమునకుబోవుటకు రోడ్డువేయబడుటయు సూతనవిధానములోనివి. ఈ సూతన విధానము వివరములను అనుసరించుటకు చేయబడిన ప్రయత్నము లీ ప్రకటనమందు విపులముగా వర్ణింపబడినవి. రోడ్డువేయుట యందు గల కష్టములు దెల్పబడినవి. ప్రభుత్వమువారి సైనికుల మీదను భటులమీదను ప్రతిపక్షులగు గుంపులవారు తుపాకులను ప్రేల్చుచుండిరి. పాచిభేరి మాపుడున్న అను లేగవారు యీ బహులము జేసినట్లు లోచుచున్నది. కొండలలోని లేగలవారిలో గల మనస్ఫర్లము, రోడ్డులనువేయుటకు కంట్రాక్టులనిచ్చుటచే వారిలో వారిమిట్టిన యూర్వర్వయు విరోధమునకు కారణముల. ఈ విరోధభావములచే ప్రభుత్వమువారియొక్క మాలిజరము లోనివారు తుపాకులచే ప్రేల్చబడి జనిపోవుటకు కారణము. విమానములనుండి బాంబులు విసరబడునని యాకొండలలోని తెగలవారికి తీవ్రమైన హెచ్చరిక నీయబడుటచే వారలొంగిరి. కారణభూతుండి జూండోలకు విడుట దిశించు 1-వ తేదీన ప్రారంభింపబడిన. ఎవరియొక్క నిరోధమును లేకుండ దిశించు 2-వ తేదీనాటికి పూర్తియైయ్యెను. రాయల్ వైమానికదళము అతిసామర్థ్యముతో సహాయము చేసెను.

రిస్కలయ సైన్యములను కాజ్ ముక్ లో నుంచుటకు గావలసినవసతులుచేయుట 1924-25 ఆర్థిక సంవత్సరములో ప్రారంభింపబడును సైనిక ఆర్థికపత్రమునందు యిందుకొరకు సామ్యు ప్రత్యేకింప బడెను.

స్వల్పముగు విరోధకృత్యములు కొండలవారపక్షాదర్శకుల బసరించు చున్నారు. ఇవిగాక వజీరుస్థాన పరిస్థితులు గడచిన 12 మాసములనుండి క్రమముగా చక్కబడుచున్నవి. అ స త కాలములో యూభాగమంతయు కార్యయంత్రమై ప్రభుత్వమునకు తొందరలకు గలుగజేయు కుండునని తలచన మును. సైనికులయొక్క నడవడియు, సామర్థ్యములను సాంప్రదాయము ప్రకారముగను అధికారులతలంపు ప్రకారముగను నున్నది. సైనికుల చురుకదనము ప్రతి పక్షులగుండె లనిజుచేసి వాగిగనుటకైన సాధనమిచ్చుటలేదు. కావున వైమానికదళము భూమిమీది సైన్యమున కమితమగు సహాయము నిచ్చెను. వారికప్పగించిన ప్రతిపనియు సంతృప్తికరముగ నెరవేర్చబడెను. (ఆ. ప్రె.)

మొల్లువిన్ను కాచినట్లు

రంగూను, నవంబరు 17:- బాల్బివినుగారి కాచినట్లులో సర్ జాన్ సన్ హిక్కుగారు దేశీయంగ కార్యదర్శి గను, గర్ లాంగు వర్తిగుటన్ యీవాన్సుగారు యుద్ధ కార్యదర్శిగను నున్నారని "రంగూను గెజెట్"కు ప్రత్యేక తిరివార్త వచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

మొంచబడెను. అసాధారణచర్య అనుచితముగా గావించుట లేదనియు అధికారము అసాలోచితముగ దుర్వినియోగ మొనర్చ లేదనియు నమ్ముటకు రీడింగుప్రభువుగారి ప్రత్యేకసూచనపడెను సాక్ష్యము. వైస్రాయిగారును లిట్టనుగారునూడ ఉదార బుద్ధితో మెలంగిరి. ప్రభుత్వాధికారమునందున్న గౌరవనీయులైనాడును విప్లవముతో సమాధానపడబాలకు. ఆయన విప్లవము నెదుర్కొనవలెను, లేదా ఉద్యోగము వీడి పారిపోవలెను. వేరూర్ము లేదు" అను మింట్ ప్రభుని యాదేశము నమలు జూప, వంగరాష్ట్ర అధికారుల ప్రూరపు అహంభావమే, వైస్రాయి లిట్టనుగార్లను, చిట్టచివరకు తురికొల్పెను.

వాతావరణ స్థితి

1924 సం॥ నవంబరు నెల 19-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక స్వల్పము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప స్వల్పము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము
గోపాలపురం	44.96
విశాఖపట్టణము	84.7	76.2	0.01	14.57	87.09
కాకినాడ	86.6	78.4	...	15.82	89.09
మచిలీపట్టణము	84.8	71.2	...	9.78	41.59
కర్నూలు	86.8	63.2	...	8.45	26.01
బళ్లారి	87.1	62.5	...	2.44	20.51
కడప	87.5	65.0	...	6.51	81.28
నెల్లూరు	90.8	69.4	...	15.51	87.98
మద్రాసు	88.4	69.9	...	15.68	50.74
కడలూరు	89.2	69.2	...	20.89	52.94
నీలము	84.5	62.8	...	5.52	89.80
కోయంబత్తూరు	82.7	60.1	...	10.29	22.29
తిరుచనాపల్లి	88.8	66.8	...	7.07	88.18
నాగపట్టణము	87.1	70.8	...	19.04	54.98
మధుర	91.2	68.8	...	4.65	88.58
పొంబన్	89.8	78.4	...	8.48	87.00
తిరునల్వేలి	15.05	28.84
తిరుచేండ్రము	83.4	71.7	...	11.02	64.51
కొచ్చిన్	88.5	69.7	...	18.20	114.51
కాలికట్టు	88.0	68.7	...	19.11	117.16
మంగళూరు	86.8	69.9	...	8.44	125.68
తెంగుళూరు	82.2	57.8	...	2.90	85.87
మెరకార	74.0	55.6	...	4.94	126.46
కొడైకనాల్	62.6	42.8	...	8.09	62.18

విశాఖపట్టణములో కొద్ది వర్షము కురిసినది. కాకినాడలో విశాఖపట్టణములలో రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు హెచ్చుగానున్నది కడప, బళ్లారిలో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువగానున్నది. కర్నూలుకమునందు పగటి వేడిమి హెచ్చుగను రాత్రివేడిమి, తక్కువగను యున్నది. వాతావరణము మొత్తముపై బాగున్నది.

ఆర్. ఎన్. సామూరు,

వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

వర్ష పాలము

సిద్ధా, నవంబరు 18:- కాకినాడకు తూర్పున 280 మైళ్లలో బంగాళా ఘాతములోని తుపానుయొక్క కేంద్రము నేడుదయమున గలదు. నిన్నటినుంచి అదిపోవుదీక్షకు మారుచున్నది. ప్రస్తుతము ఈ కాన్యములగబోవుచున్నది. కాకినాడము నుండి తూర్పుగా పడమటిగాలియందలి చలనము బోవుచున్నది. అస్సాము, వంగదేశము, ఉత్కళము, పోటా నాగపురములందెల్ల సామాన్యముగ వర్షముపడెను. పల్లపు బర్మాణం దు ఉత్తరపు మదరాసునందును వర్షము అగ్గుటచ్చుటకు నెను. ఉత్తరబర్మాణంందును, వీశానందును స్వల్పముగ వర్షముపడెను. పిలంగులో 2, ఛిరంజిలో 3, సాగరద్వీపమున 2, రద్దవానుగో 1, జరంపురము, మైసూరుసింగు, బోగ్రా, జగన్నాథము, కళింగపట్టణములందు 1 1/2 అంగుళములు, గోపాలపురములో 1 అంగుళము వర్షము కురిసెను.

నూచన:- అరఖాషలోను, దక్షిణ వంగరాష్ట్రముందును వర్షముకముగకురియ వచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దులయందలి వరినిత్తులు ధిల్లీ, నవంబరు 17:- పోరాటములు తలగ్గించు నూచనలేయము గానరావు. సురేసునుఖేల్ అను గుంపువారిలో జాలముంది డేరాయిక్పీల్ ఖాను, మన్ను ప్రాంతములకు జేరిరి. మామూలుగా దీసికొను కట్టుదట్టపు యేర్పాట్లకంటె అధికమైన యేర్పాట్లు చేయబడెను. ఆఫ్ గను ప్రభుత్వమువారిలో బోరాడుటయందు ప్రీరు హైందవప్రాంతము అండగా చేసికొనకుండ చేయబడును. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి కార్యశేషము

ఎన్నూరు లెవిలు క్రాసింగు

బీదలకు గృహనిర్మాణము

చెన్నపురి కార్యశేషము సాధారణముగా నిన్ను సాయం త్రయిమాసికమున ఉన్నాక సామెలుగారి యాజమాన్యముక్రింద రివ్యూను బిల్డింగులందు జరిగెను.

శ్రీ రేవేంకటగిరి మూలకాగారము

కార్యక్రమమును ప్రారంభింపకముందు ముఖ్యమంత్రి హంటాగారి మరణమును చాలవచారముతో వింటిమనియు ప్రభుత్వ భారతదేశమును చాలవేయవచ్చిన ప్రసిద్ధపురుషుడనియు నుడిచి అతని అకాలమరణమునకు కార్యశేషమువారి విచారమును వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలుపుచు నొక తీర్మానము నుపపాదించిరి. సభ్యు లెల్లరును లేచి నలచొని ఏకగ్రీవముగ తీర్మానము నంగీకరించిరి.

ఎన్నూరు లెవిలు క్రాసింగు

కె. వ్యాసరావుగారు:—ఎన్నూరునంద్ర లెవిలు క్రాసింగును దక్షిణ ఇండియా రైల్వేకంపెనీ వారు మూసివేసినందున ప్రభుత్వము వారికి అధికారము లేనందున నిది చాల దౌర్జన్యముగా చర్యయనియు నుడిచిరి. ఈ లోడ్లును మూసివేయుటకు కార్యశేషము వారి కొక్కరికి మాత్రమే అధికారము గలదుగాని ఇతరుల కెట్టి అధికారమును లేదు. పూనమల్లి మోరొడ్డునందు కొంతభాగమును మూసివేసి అందరకు రైల్వే ఓవరు(బ్రిడ్జి) మీదుగా నడచునట్లు (ప్రజలను రైల్వేకంపెనీవారు బలవంతపెట్టుచున్నారు. ఒక ప్రైవేటుకంపెనీవచ్చి దౌర్జన్యముగ మూసివేయుట ఊహించుటకైన సాధ్యముగానంత నిరంశకముగ నున్నది. ఈవిషయము గురువారమున చర్యకు వచ్చుపర్యంతమును ఆమోదమున తెచ్చియుంచుటకు కార్యశేషము కమిషనరు ప్రయత్నముల నొనర్చినట్లు.

డా. వి. రామకృష్ణగారు:—ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు కార్యశేషమువారు ఓవరు(బ్రిడ్జి) పైటపై రైల్వేకంపెనీవారి కధికారమునగిరేగాని, లెవిలు క్రాసింగును మూసివేయుట కధికార మొకలేమని నుడిచిరి. రైల్వే కంపెనీచర్య చాల దౌర్జన్యముగ నున్నది. అంతియగాక లెవిలు క్రాసింగును మూసివేయునెడల నాప్రాంతములలో గృహముల వెలుల తగ్గిపోవును.

అధ్యక్షుడు:—కమిషనరు వ్యాయక్తమును తనచేతిలోనికి దీసికొనజాలడు. (సభ్యు) ఈ విషయము గురువారము చర్యకు వచ్చును. అంతవరకు చర్య నాపవలెనని ఏ సభ్యుడైనను ప్రతిపాదించవచ్చును.

కె. వ్యాసరావు:—అంతవరకు మార్గమును తెరచియుంచు. ఆరోడ్డు నెవరు మూసివేసేరో దెలియదా? ఆరోడ్డు రైల్వేకంపెనీవారు మూసివేసిరి. కాని మనము కాస్త్రసమ్యక్తముగ ప్రవర్తించవలెను. గురువారమున కమిషనరు వివరము తెలుపును.

ప్రతిపాదనపై కొంతవర్స జరిగినతరువాత చర్య గురువారమునకు నిలిపియుంచబడెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

డి. బి. జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు ఈ క్రింది ప్రశ్నల నడుగుగా సభ్యులకు ప్రత్యుత్తరముల నొసగెను.

ప్ర:—కార్యశేషము అధికారులందు బంగారాలకు నీటిమీటరుల పెట్టకపోవుట నిజమేనా? అనుచో కారణమేమి?

జ:—రివిన్యూ రిజిస్టరులపై మూడు బంగారాలు కార్యశేషము అధికారులకిగా దెలియుచున్నది. ఇందొకదానికి మీటరు వేయబడెను. మిగిలిన రెంటికిని, ఆయా ప్రదేశములలో మీటరులపద్ధతి ప్రవేశపెట్టబడి నప్పుడు, మీటరులు వేయబడును.

ప్ర:—అక్కింగు ఇంజనీరు ఇ. ఆర్. శ్రీనివాసాచారిగారి గృహమునకు మీటరును పెట్టి తరువాత తొలగించిన విషయము నిజమేనా?

జ:—అగ్రహమునకు మీటరు పెట్టనేలేదు.

ప్ర:—ఇల్లి మల్లు రోడ్డులో నెన్ని ఇండ్లకు మీటరులు పెట్టబడెను. ఎన్నిటికింకను పెట్టలేదు.

జ:—18 గృహములకు మీటరులు పెట్టబడెను. 18 గృహముల కింకను పెట్టలేదు.

ఒకసభ్యుని తిరిగి జేర్చుకొనుట

కార్యశేషము సభ్యులలో నొకరుగ మోన్. ఎస్. శ్రీనివాసుగారు, మూడు నెలలు నడునగా కార్యశేషమునకు

హాజరు గాబోలకపోవుటచే సభ్యులను గోల్పోయెను. శ్రీనివాసుగారు తిరిగి సభ్యునిగ జేర్చుకొనవలసి దని కె. వ్యాసరావుగారు ప్రతిపాదించగా సభవారీచే నామోదించబడెను.

వన్నుల స్థాయింపుము

వన్నుల స్థాయింపుమునందు, ఖా|| బి|| ఉస్మాక్ సామెలుగారు ఖాళీచేసిన స్థానమున శ్రీ రామలక్ష్మణయ్యగారు సభ్యుడగు నెమ్మకొనబడిరి.

హార్వరు (ట్రస్టు) లెవిలు

డాక్టరు నల్లేశిమొదలియ్యగారు:— ఖాళీమోతునందలి హార్వరు (ట్రస్టు) వారి గృహములను పడగొట్టుట కుద్దేశించి రను విషయమును సభవారీ యెదుటకు తెచ్చెను.

ఆర్. ఎస్. కనపాళు మొదలియ్యగారు:— ఈవిషయమును గురించి నుచువుచు, ఆ గృహములు హార్వరు (ట్రస్టు) వారివనియు, అవి అపాయకరమున శిథిలావస్థయందుండుటచే వానిని మరమ్మత్తు జేయవలసినదని కార్యశేషము ఇంజనీరు, (ట్రస్టు) వారికి నోటీసు నొసగినదియు, వానిని మరమ్మత్తు జేయుటకు ఒదులు వానిని పడగొట్టుటకు (ట్రస్టు) వారు ద్వేషించిరనియు తెలిపెను. ఈ గృహములందు ప్రస్తుతము 21 కుటుంబములవారు నివసింపుచున్నారు. వీరందరకు కడుపేదలు. హార్వరు (ట్రస్టు) లో పనిజేయువారు 100 సంవత్సరములుగా నచ్చట నివసింపుచున్నారు. ఆ గృహముల శిథిలమొనర్చినందులకు వారందరును తాదామగ్గుటకు ప్రదేశములేక అల్లాడవలసి వచ్చును.

డా|| నల్లేశిమొదలియ్యగారు:— ఈగృహములను పడగొట్టుటవిషయము నిప్పటికి వదిలి వేయవలసినదని కార్యశేషము వారు (ట్రస్టు) వారిని గౌరవలననియు కోరిరి.

కె. వ్యాసరావుగారు:— నల్లేశిమొదలియ్యగారి మాచన నెదుర్చుచు ఇండ్లయజమానలకు తమగృహముల పడగొట్టుకొన హక్కుగలదనియు, కార్యశేషమువారు (ట్రస్టు) వారిని ప్రార్థించుట గౌరవమునకు భంగకరమనియు నుడిచిరి.

పామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు:— నల్లేశి మొదలియ్యగారి మాచన నెదుర్చుచు, అందు నివసింపువారి సౌకర్యములకంటె వారిప్రాణము లెక్కువ ముఖ్యములనియు, (ప్రాణ) పాయకరములగు ప్రదేశములందు వారి నుంచరాదనియు అని సరమగుచో వారికి ప్రత్యేకముగ నేర్పాటు లొనర్చవచ్చుననియు నుడిచిరి.

ఈవిషయము చచ్చును గురువారమునకు నావియుంచవలసినదని ఎస్. జేబుగోపాల చెట్టిగా రుపపాదించగా సభ సభ్యులకులే నంగీకరింపబడెను.

ప్రత్యేకవ్యక్తులకు బహు నిర్బంధములు

సౌకర్యములు

ఎ. ఎం. మాణిక్యం చెట్టిగారు రాసప్పచెట్టి పీఠియందొక మార్కెటును నిర్మించుటకు దలంనుచుంటిననియు అందులకు గా ను మెం 140, 141, 142, 143, 144 వ న న ము ల ను కనవ్యయముపై సంపాదించి త న కొ స గ వ ల సి న ద నిగోరుచు దరఖాస్తుపెట్టెను. వచ్చునకమిటీవారు ఈకోరికనంగీకరించిరనియు, సభవారందరుల కంగీకరింపవలసినదనియు కమిషనరు అనుమతిని గోరె.

వ్యాసరావుగారు:—ఈదరఖాస్తును నిరాకరింపవలసినదనిమానించెను. కార్యశేషమువారు, కాననుక్రింద తమకొసగబడి అధికారములను ప్రత్యేకవ్యక్తుల లాభముకొరకు దుర్వినియోగ మొనర్చుచు. అంతియగాక దరఖాస్తుదారు కోరినది (ట్రస్టు) పై. అందుచే నిది మరింత ఆక్షేపణీయము.

జి. ఎ. సతేశ్వరగారు:—గ్రంథాలయమునకో, పాఠశాలలకో భూమి గోరబడినందులకు నది వేరు విషయము. ప్రస్తుతము మార్కెటునిర్మించుటవలన లాభముంతయు నొకవ్యక్తికి పోవును. అట్టి యదర్థమున ఈదరఖాస్తు నంగీకరించుట అధికారమును దుర్వినియోగ మొనర్చుట యగును.

ఈవిషయము చచ్చును ఒకనెలవరకు నావియుంచవలెనని ఒకసభ్యుడు ప్రతిపాదించగా సభవారీచే నంగీకరింపబడెను.

బీదలకు గృహములు

కమిషనరు, ఈవర్సరావయ్యయవట్టికలో బీదలకు ఇండ్లకు నిర్మించుటకు ఒకలక్ష రూప్యమును ప్రత్యేకింపబడెననియు, ఈ క్రింది డివిజనులందు రు 457000 ల ఖర్చుతో 481 గృహముల నిర్మించుటకు ఒక స్కీము తయారు జేయబడెననియు నుడిచిరి. (1) పశ్చిమకడపపు (2) కోల్త్రేమగూడ (3) జగన్నాధపురము (4) బాయిదుర్గకోడ్డు (5) దక్షిణ మైసూరుగారు.

ఈవిషయమును కొంతవర్సజరిగిన తరువాత, ఈ విషయమును బాగుగా విచారించుటకుగాను చర్యను నిలిపియుంచవలసినదని హమీదుఖాను గారుపపాదించగా వారి ప్రతిపాదనకు 18 అనుకూలముగను 12 ప్రతికూలముగను సమ్యకుల నొసగుటచే నంగీకరింపబడినట్లు ప్రకటించబడెను.

అంతట, శనివారము సాయంత్రము వరకు సభ నిలిపియుంచబడెను.

దక్షిణ హైందవ

రైల్వే కార్మికసమితి

ప్రసూతలకు ఉపకారద్రవ్య మీయగారట

నాగపట్టణము, నవంబరు, 17— నేటిసాయంత్ర మీపురముందు సమావేశమైన స్థానికదక్షిణ హైందవ రైల్వేకార్మిక సమితియందు భారతసామ్రాజ్య కాపకసభయందు చదునులగుటచే ప్రవేశపెట్టబడిన తీర్మానము తీవ్రముగ ఆక్షేపించబడెను. ప్రసూతలకు ఉపకారముగ కొంతధనము కొన్నిపరిశ్రమలందు యాయబడవలయునని తోషిగారిచే ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానము యెల్లరి అంగీకారమును బడసెను.

మనసిపలు సభాసభ్యుడు వోటరులచే నెమ్మకొనబడవలయుననియు అట్టిమార్పు చట్టమునందు గావించుటకు కాపకసభ్యులు తగినచర్య దీసికొనవలయుననియు గోరుచు నొక తీర్మానము గావించబడెను. రాబోవు జనవరి నెలయందు నేలమున సమావేశము కాబోవు దక్షిణ హైందవ కార్మికసమితి మహాసభకు యస్. యం. జోషికారు అధ్యక్షులుగ నుండవలయునని నిశ్చయించెను. (ఆ. ప్రె.)

ప్రసవశ్రీల శిశువుల ఆరోగ్యసంఘము

వార్షిక నివేదిక

బెంగళూరు, నవంబరు 17:—ప్రసవశ్రీలశిశువుల ఆరోగ్యసంఘముయొక్క వార్షికపు సామాన్యసమావేశము నేడు ఇచ్చట జరుపబడెను. సంవత్సరములో నీసంఘమువారినిర్వహించిన కార్యములను తెలుపునీటిక చదువబడెను. ప్రతివారమును జన్మసంబంధముగాని జబ్బులను గురించియు శిశుఆరోగ్య విషయమును గురించియు బోధింపబడెను. సంవత్సరములో 1180 శిశువులను 250 మంది గర్భిణీస్త్రీలను హాజరైరి. శిశువులప్రవర్తనము గావించబడెను. నూరుగురు శిశువులు ప్రదర్శింపబడిరి. బాగుగా పెంచబడిన శిశువులకు వెండిగిన్నెలను బొమ్మలను బహుమతిగ నీయబడెను. దినమునకు సగటున 20మంది శిశువులకు బాగుగ కాచబడిన ఆవుపాలు సంఘమువారిచే స్థాపించబడిన పాలుస్తానముందు ఉచితముగ నీయబడుచుండెను. మొత్తముమీద సంఘమువారి ఆదాయము రూ 5000 ఖర్చు రూ 3400 లు పోగా రూ 1600 లు నిల్వ ఉన్నది. మైసూరురాజ్యమునందలి రెసిడెంటుగారి భార్యయగు బార్బక్ గారు సమావేశమున అధ్యక్షత వహించిరి. ఉపకారవేతనమును దీసికొనుచున్న మైసూరు ప్రధానవ్యాయమాంధిగాసలి యగు పార్వతి అమ్మగారు (చంద్రశేఖర అయ్యగారు) సంఘమునకు అధ్యక్షురాలు. లాజరను కన్య యస్. నరోకాగార్లు గౌరవకార్యదర్శినులు. (ఆ. ప్రె.)

ఓడల రాకలు

బొంబాయి, నవంబరు 17:—ఇంగ్లాండునుండి బయలుదేరిన “కేజరీ హింద” అను ఓడ ఆరవతేదీ నీమలుపాలను దీసికొని వడెను రేవు 16 వ తేదీ ఉదయం 9 గంటలకు చేరి 12.30 గంటల కానాడే బొంబాయికి ప్రయాణమయ్యెను. మామూలుప్రకారము 21 వ తేదీ కుక్ వారమునాడు ఉదయం 6 గంటలకు ఈ ఓడ బొంబాయి రేవు చేరవలయును.

18 వ తేదీ నీమలుపాలను దీసికొని “మేడిందోనియా” ఓడ 15 వ తేదీ 5.30 గంటలకు మార్సలీను చేరెను.

“టోంగోలా” ఓడలోనుండి దిగినవారిలో 80గజేత వర పరిసంఘముల రిజిస్ట్రేషన్ గారగు రాయబహదూర్ జే. యం. ముల్లగారును, పోస్టాఫీసుల డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారగు పి. యస్. ముఖర్జీగారును ముఖ్యులు. (ఆ. ప్రె.)

కొండ్రేంగులకు క్రికెట్టు

హిందువులొకపక్షము పార్సీలొకపక్షము

నాగపురము, నవంబరు 17:— హిందువులకు పార్సీలకు కును కొండ్రేంగులకు క్రికెట్టు ఆఖరుఆట నేడు ప్రారంభమయ్యెను. కలహారమునకు ప్రారంభమొందుటకు అయిపోయిరి. నీరు 181 రన్స్ నుచేసిరి. దీనిలో 31.68 నాలుగు, 11 రాజాసాహెబు, ఖానుగారు 89 రన్స్ ను సాధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

నూలు పంపిన జాతీయ విద్యాలయములు

సం. పాఠశాల పేరు	జిల్లా	బాల్య సంఖ్య	1 వ వాయిదా	2 వ వాయిదా	3 వ వాయిదా
1 నీతానగరం జాతీయ పాఠశాల	గోదావరి	తెలియదు	7800	12884	30,000
2 పంగలపూడి జాతీయ పాఠశాల	"	"	2000	10,000	20,000
3 రాజుపాలెం జాతీయ పాఠశాల	"	"	"	4000	8000
4 రాజమండ్రి జాతీయ పాఠశాల	"	"	"	2000	16,000
5 కాకినాడ బాలికా హిందీ పాఠశాల	"	"	"	7181	6200
6 " మహిళా జాతీయ విద్యాలయ బాలికలు	"	"	"	1070	900
7 బ్రాహ్మణిమూల జాతీయ పాఠశాల	గుంటూరు	"	"	10,180	10,940
8 గుంటూరు జాతీయ పాఠశాల	"	బాలురు 25 ఉపా. 3.	"	8,847	18,958
9 తెనాలి జాతీయ పాఠశాల	"	ఉపాధ్యాయుడు	"	10,080	14,180 } 20,000
10 కారదాని కేతనం-గుంటూరు	"	కాలికలు 5	"	2500	5705
11 కొల్లూరు జాతీయ పాఠశాల	"	తెలియదు	"	2100	2520
12 ఆనంతవరం జాతీయ పాఠశాల	"	"	"	"	8566
13 శ్రీకృష్ణాశ్రమం-పెదపాలెం (8 వ వాయిదాకుగాను పంచమ బాలురు 10 కి X 5050 లు ఉపాధ్యాయులు 2 కి X 8210 లు పంపిరి)	"	"	"	"	8790
14 కావూరి జాతీయ పాఠశాల	"	"	"	8866	10,792
15 వోలేరు జాతీయ పాఠశాల	"	"	"	"	13,120
16 బందరు జాతీయ పాఠశాల	తూ.కృష్ణ	బాలురు 6 తెలియదు	"	8240	6,600
17 " కమ్మవెద్యార్థులు	"	"	"	"	9317
18 తిరువూరు జాతీయ పాఠశాల	ప.కృష్ణ	"	"	18,799	19,180
19 కన్యూరేడి జాతీయ పాఠశాల	నెల్లూరు	T. 1, s 21	"	8013	5060
20 హిరమండలం జాతీయ పాఠశాల	కంభం	ఉపాధ్యాయులు 3 తెలియదు	"	9705	7480
21 హనుమాన్ నైటు స్కూలు-నారాయణవరం చిత్రూరు	"	తెలియదు	"	11,599	12,665
22 విజయనగరం జాతీయ పాఠశాల	విశాఖపట్నం	విద్యార్థులు 8	"	"	"

వృత్తాంత లేఖలు

ఆకిరిపల్లి

ఈ గ్రామమునందు కడచిన పూర్ణిమనాడు రథోత్సవము జరిగినది. ఈ గ్రామమునందలి వేదకాస్త్ర పాఠశాలలో పాఠ్యాయులు రథమునకును రాటుమును గూడా నాలుగువీధులలో త్రిప్పినారు. మధ్యమధ్య ఉన్నత స్థానమునందు రాటుముత్రిప్పి పేతుకులకు సంతోషమును కలుగజేసిరి. ఉపనిషత్సత్యమును జేయుచు యాత్రికుల దృష్టిని ఆకర్షించిరి. (ఒకవిలేఖరి)

తెనాలి

(ఒకవిలేఖరినుండి)

శ్రీకృష్ణవిలాససభ

ఈసభవారు రామదాసుసాహిత్యమును 12.11.1924 తారీఖున తెనాలిలో వారిస్వంతహాలునందు బహుజనప్రదముగా ప్రదర్శింపగలిగిరి

ఇటీవల ఈ గ్రామమున బళ్లారి రాఘవాచారిగారు రామదాసుపాత్రను ప్రదర్శించి రామదాసుపాత్రయొక్క ప్రాధాన్యమును బయలుపరచిరి. ఈ ప్రదర్శనమున బహుశ్రీ యదవల్లి నూర్యనారాయణరావుగారు రామదాసుపాత్రను అభినయించి పేతుకులను నలకు బాతులైరి.

వీరు భక్తిరసప్రధానమున పాత్రను యభినయించుట యందు సందేహము కలిగియుంటిమి. కాని వీరు నాటిపేతుకులను భక్తిరసములో ఓలలాడించిరి. పూర్వమువలెగాక ఇప్పుడు వీరు పద్యములుచదువుటయందేమి కీర్తినయందేమి రంగస్థలమున సంగీతమును చాలవరకు తగ్గించి కేవలము భాషప్రకటనమునకే ప్రాధాన్య మిచ్చినందుకు మిక్కిలిచందనములు.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు

వనంబరు, 18:—ఈ నెల 18 వ తేదీ సాయంత్రము మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు మీటింగు జరిగినది. బెజవాడ పొరులవాళ్లులోనుంచి విశేషస్వార్థత్యాగమునర్చి భారతగౌరవమునకుబలపరచుకొనుటకు ఆయ్యదేవరకాశేఖరరావుకుంటులు, అద్దేపల్లితలవలసామేశ్వరయ్యగారు కౌన్సిలర్లకు నమస్కరించుటకును

మీటింగునకు వెళ్లుటకు ఇదియే ప్రథమపర్యాయముగటంజేసి చాలమంది పురప్రముఖులు ఈసభకువచ్చియుండిరి. నూతనముగ నెమ్మకొనబడిన కృష్ణులు ప్రమాణముచేసినపిమ్మట శ్రీశ్రీప్రాతకౌన్సిలర్ల నుగూర్చి చేరుపేక డాక్టరు రామచంద్రరావు గారు ప్రశంసించిరి. మరియు మ్యూనిసిపాలిటీ అభివృద్ధినిగూర్చి పౌరులెల్లరును అందుముఖ్యముగ కౌన్సిలర్లను పాటుబడవలెనని య్యారోడ్డుబాగుచేయించిపురపాయటయందును, జలవారులను బాగుచేయించుటయందును భేదాభిప్రాయములకు తావులేనని యు, ఈసమలను నెరవేర్చుటయే కౌన్సిలర్లవిధియగుటవలన కౌన్సిలులో తగాదాలకు కారణము లేదనియు అందువలన అందరు కౌన్సిలర్ల ఐకమత్యముతో మెలంగిపట్టరాముయొక్క అభివృద్ధికై పాటుబడవలయునని కౌన్సిలర్లనుకోరిరి. తరువాత ఎంబెడాలోనున్న విషయములను గూర్చి చర్చజరిగినది. ఇందులో ముఖ్యమైనవియము విద్యుచ్ఛక్తిచే ఈపట్టణములోని దీపములను వెలిగించుస్కీమునుగూర్చి. ఈ విషయమై ఆలోచించి స్కీమును తయారుచేయుటకై క్రియతులు ఆయ్యదేవరకాశేఖరరావు, అద్దేపల్లి రామశేషయ్య, దివపాళి వెంకటరామమంతరావుగార్లతో ఒకసంఘమిటిని ఏర్పాటుచేసిరి. అన్నివర్తములవారు మ్యూనిసిపల్ రోడ్లవిూద నడుచుటకును, మ్యూనిసిపల్ బావులలో నీళ్లు తోడుకొనుటకును పాక్షకులగుటని తీర్మానించిరి.

శ్రీకాంత్ దుర్గదేవాలయపరిపాలన:- సుప్రసిద్ధమైన ఈ దేవాలయమునకుఈతాలాకాలో ప్రతిగ్రామమునను ఈనామములు గలవు. ఈయదాయముంతయు ఆర్చకులు అనుభవించుచువచ్చిరి. అప్పవారి ఆస్తి చక్కగపరిపాలించబడుటకై కొద్దులో వ్యాజ్యమువేయబడెను. ఆవ్యాజ్యము అనేకసంవత్సరములు గ్రంథము జరిగి చివరకుగడిచినవారమునందు హైకోర్టువారిచే పరిష్కరించబడెను. ఈ యావదాస్తి బ్రష్టీలపరముచేయబడెను. ఆర్చకులు నెల 1 కి ఒక్కొక్కరు 250.00 లు పుచ్చుకొని బ్రష్టీలను తృప్తికరముగ పూజలుజరుపవలయును.

భరతపుర సంస్థాన సూతనసభ్యుడు

పంజాబు ప్రభుత్వమునందు వ్యవసాయశాఖమంత్రిగా నుండిన చౌదరి లాల్చందుగారు భరతపురం స్టేటు కౌన్సిలు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. కోటాకూండి తెలియుచున్నది. పంజాబు శాసనసభ కృష్ణులుగో వీరు ఎమ్మెకొనబడిరి. సోని వీర్నిక విషయమై పీటికను నివారణయందు వీరు సభ్యత్వమును సోపానమున. (అ. శ్రీ)

"ఆంధ్రదేవాంగమహాజనులకు" విజ్ఞప్తి

"ఆంధ్ర దేవాంగమహాజన సభ" ప్రథమ సమావేశము, 1925 సం॥ జనవరి 21, 22, 23, తేదీలలో, గోదావరిజిల్లా పేద్దాపురమున జరిగింపుటకు ఏర్పాటులు గావించుచున్నారము. ఇది, సానుకోట స్తేవకకు రమారము, 2 మైళ్లదూరమున నున్నది. సరైనరోడ్లుగలదు. బండ్లు, తెట్కాలు, మోటార్లు, గూడ ద్వాపురమునకు దిరుగుచున్నది.

ఆంధ్రదేవాంగులు చెన్నరాజధానియందేగాక, యితర రాష్ట్రములందుగూడ నున్నాడు. సంవత్సరమున కొకతూరి, అన్నిప్రదేశములందుండిన మనకులసోదరలొకచో సమావేశమై కులాభివృద్ధికి తమ తమ, అభిప్రాయములు వెల్లడించి అమలులో పెట్టించుటయే యేర్పాటు గావించిన మనకులమునకు గౌరవము వాటిల్లగలదని వేరగ జెప్పనక్కరలేదు.

తమ, తమ-గ్రామములందు స్థాపితమైన దేవాంగసంఘములతరపున సంఘమునకు 2, 3, గురు ప్రతినిధులను బంపిన వారికి ఉచిత భోజనసౌకర్యాదు లొసగబడును. తక్కినవారు ప్రేతుకులుగా రావచ్చును. ఈసభలో - కులాభ్యుదయమునకు గావలసినతీర్మానములు గావించబడును.

గతమాసములో బెంగళూరులో జరిగిన దేవాంగసభను ఆధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన, రాయలపేటపూర్వ క్రియకర్తలు డాక్టరు హంపయ్యగారిని జనపరిపాకములో యాపురమున జమ్మబోవు "శ్రీ. ఆంధ్రదేవాంగ మహాజనసభ" అధ్యక్షులుగ నెగకొనినట్లు అనేక దేవాంగసంఘములవారు తెలియజేయుచున్నారు. ఇప్పుడు మాపేద్దాపురపుసంఘము యీకాశ్రీకృష్ణరాధామిశోజ సమావేశమున, క్రియత హంపయ్యగారికి అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిరి. ఇందుకు తదితర ప్రదేశములలో నున్న మనసంఘముల వారూజూనింతురని నమ్ముచున్నాము.

ఆంధ్రదేవాంగులెల్లరు, యీసమావేశమున యుచేసి సభలో పాల్గొని జయప్రసముగా జరిగింపకోరుచున్నాను.

మువ్వన సోమరాజు

ఆచార్యసంపాద్యుడు.

నక్సన్ దంతచూరము

నోటిలోని పకలవాళ్లు.

ధులును మాన్యును

పండ్లనోవ్వులు, ఇసుకలో నెత్తురు చీముకాంటలు వాచుట దీనివలన స్వస్థమగును. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశ మూలికల ఔషధముతోను జావధప్రవృత్తులతోను చేయబడినది 1 డబ్బీ 0.2.1, డబ్బు 1.4.0. టి.ఎస్. స్వామినాథకాశ్రీ, 1191 నెం. 1 ఎ. అలంకా విశ్వవిద్యాలయమున వున్నాడు.

శ్రీమదాంధ్ర బహుదేవురాలము

కంసిద్ధము మూల్యము రు. 5-0-00 లు

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామా యోగము

అయ్యలో నున్న.

హోలాశ్చమాహర్నియము. స్వాంధేవురాలములో నో:

భాగము. ఇందు మధుర మిశాశీ సోమకుండకేశ్వర తిలలలు

కల్పదియొకటి విశిష్టములుగ వర్ణించబడి యున్నది.

కన్యకలు మూడురూపల 0-12-00 అణాలు.

ఆంధ్రులతోపాఠ్యానము. ఇందు లలితభండారుని

సంపుట మొదలగు కథల సేకరణ యున్నది.

మంచి లైసు రు. రూ. 1-8-0.

శిఖర పారుకావట్టాభిక్షకము. నలకుడు నాటకము

రు. 0-12-00 అణాలు.

పాండ్యపాఠవాసము క్రయము 0-12-00 లు.

జనమంచి శేషాదికేర్తి,

వేదానుండికురు. హైస్కూలు, విద్య

మెనరిజము నేర్చుకొనుడు

1416

మెస్సరిజము, మీప్పటిజము, తాటో రీడింగు, కాకో నెక్ (శ్రీ వన్, ఆల్బ్రెక్ట్, మారెట్టెట్, మూర్రేనియము, మెస్సరిజములో యమున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్కటో హితముగ, కుష్మాధకముగ, లక్ష్యమునిర్వహణ, గురువులేక ఆభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచించబడినది.

నెల ప్రతి 1.5 రు. 1.0.0 పొన్నే 0.4.0

ప్రాఫెసర్, సెఖర్, మెస్సరిజ్మెన్ విలా-యి

REMOVAL NOTICE. HAMILTON & Co., has been removed from Villivakkam to 158-A, Broadway, MADRAS.

ఉత్తరాలు వ్రాయడానికి తెలియక ఎందుకు దీర్ఘలోచన చేస్తావు
జగత్ ప్రసిద్ధమగు కే. యమ్. జనకిగారి ఆంగ్లలెఖావళి

అను గ్రంథమునందు ఉత్తరములు వ్రాయుటకు కావలసిన అన్ని విషయములు పూర్తిగా
యన్నవి. ఆ గ్రంథమును చదివిన నీవు నేర్చుకొనుము.

ఆ గ్రంథమునందు ఉత్తరములను వ్రాయుటగూర్చి వ్యాకరణము, లోకోక్తులనున్న గువానిని గూర్చియు ఆవశ్యకమైన
చంత విషయములను తెలుపు ప్రకరణములు చాలగలవు. అనేక విషయములనుగూర్చి నమోనా ఉత్తరములు కూడా విస్తారముగా
నున్నవి. వర్తకమునకు, వ్యాపారమునకు, కావాలకు, శేసులకు, ఇతరవిషయములకు సంబంధించిన అనేక ఉత్తరములును అనేక
ద్రవములకు ఫారములును ఉన్నవి. విద్యార్థులకు కూడా చాల ఉపయోగకరము. వెల పోస్టేజి గాక 1.12-0

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును.

Industry Office (Book Depot) Shambazaar, CALCUTTA

Now Ready for Sale:

1924-25 Edition

Published for the mutual Benefit of the

Foreign and Indian Business Houses

THE BUSINESS DIRECTORY of India, Burma, and Ceylon

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters, & Importers
Firms, Factorie, Merchants, Manufacturers, Mills, and Industries of the principal
Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Price Rs. 10 per copy.

V. P. charge Re. 1 extra

AS FEW TESTIMONIAL.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of all
interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon,"
published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras. The work covers the princi-
pal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while ther-
are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India.
Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs tariff.

The British Printer, London.

The Business Directory offers a bulky volume
in stout covers, suitably arranged for reference.
The Kanara Press has certainly shown very strong
enterprise in the production of the Directory. The
lists must be of the greatest use to business people
in the enormous districts covered, as also to export
houses in this country. The volume is well support-
ed by advertisers.

Ceylon Daily News, Colombo.

A useful addition to the libraries of business
houses in India, Burma and Ceylon. It affords a
useful reference book, and the manner in which the
index of products is compiled makes it simple to
place a finger on the right place for the goods.
The printing is clear and distinct, and the volume
serviceably bound.

The Hindu, Madras.

The Business Directory is a handsome book of
reference useful for businessmen of every descrip-
tion, including traders and merchants. It is a
directory of Banks, Firms, Associations and Busi-
ness houses in all important towns and cities of
India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabe-
tical order. The description of these cities is brief
and interesting. The names of Foreign Bank- and
Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.

On the whole we congratulate the publishers
on this very useful publication. Every business
firm will encourage this first Indian enterprise of
the kind will do so with profit.

Madras Mail, Madras.

It is a well-got-up publication and gives a com-
prehensive list of the different trades, not only in
the principal cities of the Indian Empire but also in
various mofussil centres. The publication should
prove of great use to merchants and tradesmen of
the look-out for improving their business.

Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a
mine of information. It not only gives a detailed
list of business firms in order of subjects of almost
all the important towns of India, Burma and
Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed
with similar information. Every business man and
public institution should possess a copy.

The Bombay Chronicle, Bombay.

The Business Directory has an attractive get-
up and it offers a good medium of advertisement.
It contains valuable information for businessmen.
Some prominent features are exchange values and
money equivalents, ready reckoner tables, Indian
Customs duties and tariff valuations, together with
brief descriptive notices on important business
centres. Occasional photographs of special attrac-
tions of cities give some relieving interest. Some
tips to salesmen are also given. The volume is a
welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.

It is clearly printed and is a comprehensive work
dealing with the businesses of about 200 principal
places. In the foreign section is given a list of
firms in the United States of America interested
in trade with India and the Far East. On the whole
this Directory should prove a useful work of refer-
ence to businessmen.

The Statesman, Calcutta.

The Business Directory of India, Burma and
Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press,
Madras, is a useful work of reference. It has an
Indian as well as a foreign section and the
information given is of a kind that will be
appreciated not only by businessmen in this country,
but also by manufacturers, merchants and exporters
in foreign countries.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for
businessmen and a very good medium of advertise-
ment. Chief towns of India have been treated under
different sections, sometimes with short introductory
notices about their origin and objects of interest. The
book deserves a good circulation among the public
taking an interest in commerce, industry and trade
of the country.

The Industry, Calcutta.

This handy volume contains addresses not only
of the Business houses of this country but also of
some representative firms of Shanghai, (China);
Kobe (Japan), Singapore (F. M. S.) etc. This is a
new diversion for which the directory should be
liked by merchants wishing to extend their trades
in oriental seas. It is neatly printed, decently
bound and cheaply priced.

చెన్నపురి బజారుధరలు

నవంబరు 19-వ తేది బుధవారము

(1) ఖాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి	రు 80.0-0	మొదలు	42.0-0	వలె
బియ్యము	సాల్లు	మొదలు	నరక	
కుసుమ తెనాలిని	ప 48 గంబ	రు 14.0-0	14.8-0	
నెల్లూరిని	డిటా	రు 15.8-0	16.0-0	
డిల్లీని	డిటా	రు 16.8-0	17.0-0	
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	రు 8.12-0	9.0-0	
నవ్వులు	రు 20.0-0	24.0-0		

(2) వస్తుధాన్యములు

కందులు	బస్తా 1-కి ర 205	రు 11.0-0	రు 12.0-0	
నెనగలు	డిటా	రు 11.8-0	12.4-0	
నెసలు	డిటా	రు 11.8-0	12.4-0	
మినుములు	డిటా	రు 18.0-0	16.0-0	
ఉలలు	ర 164	రు 9.4-0	11.4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	రు 170.0-0	175.0-0		
నెయ్యి	రు 14.0-0	26.0-0		
కొండాపురం నేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	రు 60.0-0	65.0-0		
ఇతర ప్రదేశము	రు 55.0-0	58.0-0		
నేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి	రు 150	మి. క్ష. ను 145		
అముదము బా 1-కి	రు 175	0-0		

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు 190.0-0	195.0-0		
కూరపసుపు	రు 125.0-0	180.0-0		
మిరపకాయలు (గుంటూరిని) బా 1-కి	రు 120.0-0	188.0-0		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు	1-కి	రు 50, 55		
కాశీపా నీలాయకట్టు	రు 70, 75			
తెల్లము బా 1-కి	రు 85.0-0	60.0-0		
చింతపండు బా 1-కి	రు 80.0-0	49.0-0		

(5) ఇనుము

పట్టా రకం బా 1-కి	రు 81.0-0	82.0-0		
చదగం	రు 81.0-0	82.0-0		
రవుండు	రు 81.0-0	84.0-0		

(6) లోహములు

వెండి 100 కులంబ	రు 76.0-0	79.0-0		
బంగారము, కులము 1 కి	రు 22.8-0	28.0-0		
పరసు 1-కి	రు 15.0-0			
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 249.0-0	255.0-0		
రాగి డిటా	రు 280.0-0	285.0-0		
అస్కాచక్కెర బా 1-కి	రు 86.12-0	87.0-0		

(7) రంగులు అలిజరై ను

అల్పకృష్ణము	20 డిగ్రీలు	రు 74.0-0		
కొట్టికృష్ణము	డిటా	రు		
సింహం	డిటా	రు		
గుర్రం	డిటా	రు		

(8) దూది

బోండా వస్తువారస 1-కి	రు 820.0-0			
----------------------	------------	--	--	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 9.0-0			
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 8.8-0			
పుల్లూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 8.12-0			
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు 9.8-0			
డిటా నెం 14 డిటా	రు 10.0-0			
నూకయెనుగ నెం 20	రు 11.4-0			
జపాన్ నెం 20	రు 11.12-0			
నూ 40 ఏ తేలిక అయినను	రు 14.4-0			
గోకాకు నెం 12 1/2	రు 9.8-0			
పద్యాక్ నెం 24 1/2	రు 11.14-0			
14 1/2 క్వీలక్ పక్షి	రు 9.8-0			

కంపెనీని మరియొక స్థలమునకు

మా ర్యుట

మద్రాసు, బ్రాడ్వేలో నెం 9 రు గృహమునందుండిన
మా కంపెనీ, బ్రాడ్వేలో నేయుండు నెం 23 రు గృహము
నకు మార్చబడినది. గాన మా కారాదారులందరూ దీనిని గమ-
నించి, యిక్కుమందు వారి ఆర్డరులకు సదరు విలాసమునకు పంప
పార్శ్వములు.

ఇంగ్లీషు పైకిల్ అందు మోటారు ఇంజనీరింగు

కంపెనీ, 23 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

PUBLISHERS:

THE BUSINESS DIRECTORY Co.,
2/13, VANIER STREET, KANARA PRESS BUILDINGS, MADRAS,

Printed and Published by B. Nigamwani, Editor, Anshugram, Power Press, 9 & 7, Vaidya Chetty Street, Madras.